Univerzita Palackého v Olomouci
Pedagogická fakulta
Katedra anglického jazyka

Diplomová práce

Motivace k učení se anglickému jazyku na prvním stupni ZŠ

Markéta Jorníčková

Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ
5. ročník prezenční studium

Olomouc 2015

Vedoucí práce: Mgr. Zuzana Bartsch Veselá, Ph.D.

Prohlašuji,

- že jsem předloženou diplomovou práci vypracovala samostatně pod vedením Mgr. Zuzany Bartsch Veselé, Ph.D.,
- že jsem použila zdrojů, které cituji a uvádím v seznamu použité literatury. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor,
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Olomouci dne……2015 .....

Podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá problematikou motivace k učení se cizím jazykům u žáků prvního stupně, a to především ve 3. a 5. ročnících základních škol. Práce je dělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se nejprve zabývá studiem cizího jazyka v mladším školním věku, dále základními poznatky o teoriích motivace a motivaci a následně metodami motivace v anglickém jazyce. Praktická část si vymezuje cíl zjistit, jak se liší úroveň motivace k učení se anglickému jazyku ve 3. a 5 ročnících žáků prvního stupně základních škol. Za účelem tohoto zkoumání bylo realizováno dotazníkové šetření, jehož výsledky i závěry jsou zpracovány v praktické části.

Klíčová slova: motivace, učení, cizí jazyk, anglický jazyk, cizí jazyky v základním vzdělávání, metody motivace v anglickém jazyce.

ABSTRACT

This master thesis deals with problematic of motivation to learning of another languages with first grade pupils, especially 3rd and 5th graders. This thesis is divided on theoretical and practical part. Theoretical part firstly deals with study of another language in early stages, later with basic experiences of theories of motivation and motivation itself and next with methods of motivation in English language. The goal of practical part is to show differs the level of motivation of learning English language with 3rd and 5th grades of the first grade of primary schools. The object of this research was realized by questionnaire, its results and outcomes are compiled in practical part.

Key words: motivation, learning, foreign language, English language, foreign language in primary education, methods of motivation in foreign language

Poděkování

Ráda bych poděkovala Mgr. Zuzaně Bartsch Veselé, Ph.D. za vedení diplomové práce a také za její ochotu, rady a diskuze nejen při vypracování této diplomové práce. Mé poděkování patří také Ing. Monice Jorníčkové a Bc. Jánu Hrádelovi za cenné rady, odborný dohled a trpělivost, kterou mi v průběhu zpracování diplomové práce věnovali. Děkuji také Ing. Jiřímu Hrachovinovi za pomoc při gramatické kontrole práce. Poděkování patří také Fakultní základní škole Olomouc, která mi umožnila provést dotazníkové šetření.

OBSAH

ÚVOD **7**
I. TEORETICKÁ ČÁST **8**
1 NÁRODNÍ PLÁN VÝUKY CIZÍCH JAZYKŮ **9**
1.1 Společný evropský referenční rámec pro jazyky 9
1.2 Cizí jazyky v základním vzdělávání dle Rámcového vzdělávacího programu 10
2 ANGLICKÝ JAZYK **12**
2.1 Anglický jazyk a Evropa 12
2.1.2 Angličtina jako jazyk globalizace 14
3 STUDIUM CIZÍHO JAZYKA V MLADŠÍM ŠKOLNÍM VĚKU **16**
3.1 Mladší školní věk 16
3.2 Věk pro zahájení výuky cizího jazyka 17
3.3 Dítě, jako žák cizího jazyka 19
4 TEORIE MOTIVACE **21**
4.1 Motivační teorie 22
4.2 Motivace 24
4.3 Činitele působící na motivaci k učení 26
4.4 Hlavní principy učení se dětí cizímu jazyku 28
5 METODY MOTIVACE V AGLICKÉM JAZYCE **31**
5.1 Metody aktivního učení ve výuce angličtiny 32
5.1.2 Význam hry pro zvládání cizího jazyka 34
II. PRAKTICKÁ ČÁST **36**
6 CÍLE A METODY VÝZKUMU 37
6.1 Kvantitativní výzkum 37
6.2 Dotazníková šetření realizovaná ve 3. a v 5. ročnících 37
6.3 Hypotézy stanovené v diplomové práci 38
6.4 Testování hypotéz 39
7 PŘEDSTAVENÍ FAKULTNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY OLOMOUC **40**
7.1 Základní údaje o škole 40
7.2 Analýza současného stavu 42
7.3 Výsledky dotazníkového šetření ve 3. ročnících 43
7.4 Výsledky dotazníkového šetření v 5. ročnících 46
7.5 Srovnání výsledků dotazníkových šetření 49
7.6 Vyhodnocení hypotéz 49
7.6.1 Interpretace výsledků a diskuse 50
7.6.2 Shrnutí a vyhodnocení 51
8 NÁVRH PROJEKTU NA PODPORU MOTIVACE PRO 5. ROČNÍK **53**
8.1 Cíle projektu 53
8.2 Popis navrhovaného řešení 54
8.3 Časová náročnost projektu 74
8.4 Riziková analýza 76
8.5 Nákladová analýza 77
ZÁVĚR **78**
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY **80**
SEZNAM OBRÁZKŮ **87**

SEZNAM TABULEK 88
SEZNAM GRAFŮ 89
SEZNAM PŘÍLOH 90

ÚVOD

Jak už napovídá název této diplomové práce, zvolila jsem téma motivace žáků k učení se cizím jazykům na prvním stupni. V současnosti mají cizí jazyky v našich životech velmi významnou roli, proto je považováno za důležité věnovat pozornost učení se cizím jazykům již v mladším školním věku, respektive na prvním stupni základních škol. Efektivita učení je značně ovlivňována motivací žáků, ve skutečnosti motivace působí na všechny projevy našeho chování. Není pochyb o tom, že znalost cizího jazyka nás může značně obohatit, ne nadarmo se říká: „Kolik jazyků umíš, tolikrát jsi člověkem.“ Všechny zmíněné skutečnosti mě vedly k výběru daného tématu diplomové práce. Práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část se nejprve krátce zmiňuje o charakteristice současného konceptu výuky cizích jazyků, dále o cíli jazykového vzdělávání a učení se cizím jazykům v České republice, poté definuje základní pojmy jako motivační teorie, motivace a rozebírá činitele působící na motivaci k učení. Teoretická část se nadále hodně věnuje otázce, jak co nejefektivněji podnítit či zvýšit motivaci žáků k učení se cizímu jazyku na základě odborné literatury věnované tomuto tématu. Praktická část si klade za cíl zjistit, jaký je současný stav motivace žáků 3. a 5. ročníku Fakultní základní školy Olomouc k učení se cizím jazykům. Zjištění do jaké míry a zdali existují statisticky významné rozdíly mezi oběma ročníky vzhledem ke zkoumané problematice. Pro výzkumné šetření byla použita kvantitativní analýza - dotazník pro žáky obou ročníků. Empirické výsledky jsou vyhodnoceny prostřednictvím tabulek a sloupcových grafů, statisticky významné rozdíly mezi ročníky autorka porovnává prostřednictvím testu dobré shody, ten se zabývá statistickým testováním shody mezi očekávanými pozorovanými hodnotami. Jako hlavní cíl praktické části je na základě teoretických poznatků a analýzy současného stavu navrhnout projekt zvyšující motivaci žáků daného ročníku.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NÁRODNÍ PLÁN VÝUKY CIZÍCH JAZYKŮ

V první kapitole se budeme zabývat cílem jazykového vzdělávání a učením se cizím jazykům v České republice. Pro lepší porozumění problematice nelze na začátku opomenout stručnou charakteristiku současného konceptu výuky cizích jazyků.

Není pravda, že je možno nekomunikovat. Komunikace je sociální dovednost a kterékoliv sociální dovednosti je možné se naučit. [1]

Obecně vzato lze říci, že komunikace je považována za cíl jazykového vzdělávání. Jazyková politika České republiky vychází z jazykové politiky Rady Evropy. V její sféře byla v posledním desetiletí realizována řada opatření směřujících ke zlepšení úrovně jazykového vzdělávání. Za cíl si dává, aby každý Evropan byl schopen komunikovat alespoň ve dvou dalších jazycích kromě svého mateřského. Je nutné vnímat učení se jazykům jako celoživotní plán, který má být prosazován a posilován pomocí různých vzdělávacích systémů od předškolního vzdělávání až po vzdělávání dospělých. Na podporu těchto záměrů byl Komisí Evropské unie vytvořen akční plán pod názvem „Podpora jazykového vzdělávání a jazykové rozmanitosti“, na jehož podstatě vznikl i „Národní plán výuky cizích jazyků s akčním plánem pro období 2005 – 2008“. [2]

Cílem Národního plánu výuky cizích jazyků je vytvořit podmínky pro zvýšení jazykových vědomostí a jazykových znalostí obyvatelstva České republiky v cizích jazycích, aby občané dokázali porozumět a komunikovat i cizí řečí. [3]

1.1 Společný evropský referenční rámec pro jazyky

Didaktici ve vztahu s příbuznými odborníky vždy hledali společný jazyk pro vymezení odpovídajícího obsahu učebních osnov, studijních plánů, učebnic a učebních materiálů na pomoc odstranění komunikačních bariér pro účelnou mezinárodní komunikaci. To přesně určuje i “Společný evropský referenční rámec pro jazyky”, který vnímáme v současnosti za nejkom-

[1] MEŠKOVÁ, Marta. *Motivace žáků efektivní komunikací: praktická příručka pro učitele.* Praha: Portál, s.r.o., 2012. ISBN 978-80-262-0198-4.
[2] PODNĚTY K VÝUCE CIZÍCH JAZYKŮ V ČR. MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, © 2013 – 2015 [cit. 2015 -05-04]. Dostupné z http://www.msmt.cz/ministerstvo/podnety-k-vyuce-cizich-jazyku-v-cr

[3] Národní plán výuky cizích jazyků a akční plán výuky cizích jazyků pro období 2005-2008. *aTre v.o.s.* [online]. © 2015, [cit. 2015 – 05-04]. Dostupné z: http://www.atre.cz/zakony/page0224.htm

plexnější prostředek, řekněme jakousi "směrnici" pro výuku a osvojení si cizích jazyků. „Plurilingvismus" (vícejazyčnost), tedy umění mluvit dvěma a vice jazyky, je v současnosti evropskou nezbytností a je neoddělitelná od plurikulturalismu, tj. od pochopení a respektování rozdílnosti kultur (historie, zvyky, tradice apod.) mnohonárodní Evropy a světa. Jazyk není výhradně jen důležitým aspektem kultury, je také prostředkem získávání přístupu k projevům kultury. Jazykové a kulturní kompetence v jakémkoliv z jazyků se mění pod vlivem vědomosti těch ostatních a vedou k utužení interkulturální způsobilosti a s ní souvisejících dovedností a praktických vědomostí. Umožňují, aby se jedinec rozvíjel v bohatší a všestrannější osobnost, posilují jeho schopnosti pro další učení se jazyků a nezaujatý postoj k novým kulturním zkušenostem. V tomto světle vycházejíc z klíčových dokumentů Rady Evropy se zrcadlí základní filozofie současných reforem v oboru jazykové politiky směřující k tomu, aby bylo dosaženo "komunikačních kompetencí" minimálně ve dvou cizích jazycích. [4]

1.2 Cizí jazyky v základním vzdělávání dle Rámcového vzdělávacího programu

Následující podkapitola nám dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání definuje různé stupně ovládání cizího jazyka.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který charakterizuje různé stupně ovládání cizího jazyka. [5]

Dle Národního plánu výuky cizích jazyků je výstupní úroveň v 5. ročníku jazyková úroveň A1 a směřuje k jazykové úrovni A2.[6]

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání dále definuje očekávanou úroveň vzdělání, stanovuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy žáků a učivo. Anglický jazyk v tomto

[4] POKRIVČÁKOVÁ, Silvia a kol. *Inovácie a trendy vo vyučovaní cudzích jazykov u žiakov mladšieho školského veku*. Nitra: PF UKF, 2008. ISBN 978-80-8094-417-9.
[5] Národní plán výuky cizích jazyků a akční plán výuky cizích jazyků pro období 2005-2008. *aTre v.o.s.* [online]. © 2015, [cit. 2015 – 05-04]. Dostupné z: http://www.atre.cz/zakony/page0224.htm
[6] Národní plán výuky cizích jazyků a akční plán výuky cizích jazyků pro období 2005-2008. *aTre v.o.s.* [online]. © 2015, [cit. 2015 – 05-04]. Dostupné z: http://www.atre.cz/zakony/page0224.htm

dokumentu (RVP ZV) náleží do vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – CIZÍ JAZYK. [7]

Cizí jazyk je povinně zahrnutý od 3. – 9. ročníku. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále RVP ZV) dává možnost školám začít s výukou i v nižších ročnících. Pokračování s raným jazykovým vyučováním je možné v 1. a 2. ročníku ZŠ nepovinně v návaznosti na mateřskou školu. Výuka cizího jazyka v mateřských školách není povinná. Na výuku v mateřské škole se může pozvolna navazovat v 1. ročníku základní školy s využitím metodického postupu „napříč předměty 1. stupně". Od 3. ročníku je již výuka cizího jazyka povinná. V kontextu s navrhovanou koncepcí se krok za krokem zvyšuje počet hodin cizích jazyků na 1. stupni i na 2. stupni základní školy. [8]

[7] *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.* [online]. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2007. 126 s. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVPZV_2007-07.pdf

[8] Národní plán výuky cizích jazyků a akční plán výuky cizích jazyků pro období 2005-2008. *aTre v.o.s.* [online]. © 2015, [cit. 2015 – 05-04]. Dostupné z: http://www.atre.cz/zakony/page0224.htm

2 ANGLICKÝ JAZYK

V této kapitole budeme objasňovat pojem anglický jazyk, jeho charakteristická dílčí fakta, vztah k Evropě a komplexněji jazykovou situaci evropských zemí.

Anglický jazyk patří mezi germánské jazyky. Je označována jako mezinárodně nejdůležitější germánský jazyk. Germánské jazyky se vyvinuly z jediného prajazyka. Ačkoliv neexistují písemné záznamy v tomto prajazyce, je možné ho porovnávací metodou zrekonstruovat. Jako každý jazyk, kterým se mluví na velkém zeměpisném území, pravděpodobně sestával z více zeměpisných obměn a dialektů. Z nich se postupně vyvinuly různé staré a současné germánské jazyky. Germánskými jazyky dnes hovoří přes 450 milionů lidí a jsou na světě nejrozšířenější jako tzv. druhé jazyky. Anglický jazyk mezi ně patří, přesněji spadá do západogermánských jazyků, pocházející ze severomořské germánštiny. [9]

2.1 Anglický jazyk a Evropa

Evropská unie je v současnosti domovem 450 milionů lidí z různých etnických, kulturních a jazykových oblastí. Jazyková situace evropských zemí je komplexní – byla utvářena dějinami, geografickými okolnostmi a mobilitou lidí. [10]

V současnosti Evropská unie uznává 24 úředních jazyků a těmi jsou angličtina, čeština, dánština, estonština, finština, francouzština, italština, litevština, lotyština, maďarština, maltština, němčina, nizozemština, polština, portugalština, řečtina, slovenština, slovinština, španělština, švédština, irština, bulharština, rumunština, chorvatština. Všechny z těchto úředních jazyků členských zemí mají status oficiálního jazyka Evropské unie. Evropská unie je jako společenství národních států považována za mnohojazyčnou, a to ve dvojím slova smyslu: její obyvatelstvo hovoří mnoha rodnými jazyky a značná část z nich umí používat více jazyků. [11]

[9] KRUPA, V., J. GENZOR a L. DROZDÍK. *Jazyky světa*. Bratislava: Obzor, 1983.
[10] „EVROPANÉ A JEJICH JAZYKY“. Speciální EUROBAROMETR 243. ČSÚ: Český statistický úřad [online]. ČSÚ, Aktualizováno dne: 19. 01. 2012 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_243_sum_cs.pdf
[11] Evropané a jejich jazykové znalosti. ČSÚ: Český statistický úřad [online]. ČSÚ, Aktualizováno dne: 19.01.2012 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/evropane_a_jejich_jazykove_znalosti

Můžeme tedy říct, že mnohojazyčnost jako taková, je klíčovým znakem Evropy v obou svých významech. [12]

Existují 3 typy zemí, ve kterých se používá angličtina:

- anglofonní země, tj. země, v nichž je angličtina považována jako home language (mateřský jazyk), ačkoliv ji nevyužívá 100% obyvatel.
- země, v nichž je angličtina druhým jazykem a v nichž zaujímá důležité funkce.
- země, v nichž angličtina funguje jako cizí jazyk a v nichž se v podstatě redukuje na mezinárodní funkce. Potažmo lze konstatovat, že u všech tří typů se angličtina užívá prakticky po celém světě, což nelze říci o žádném jiném jazyce. [13]

Výhody ovládání cizích jazyků jsou nezpochybnitelné. Jazyk je cestou k porozumění jiným způsobům života, díky tomu je otevřen prostor pro mezikulturní toleranci. Kromě toho **znalost jazyků ulehčuje práci, studium a cestování po Evropě a dává tak možnost mezikulturní komunikaci.** Evropská unie je vpravdě mnohojazyčnou institucí, která posiluje ideál jednotného společenství s rozmanitostí kultur a jazyků. Pravdou však je, že jazykové znalosti nejsou všude v Evropě stejné a zdá se, že Evropané potřebují k učení cizích jazyků větší motivaci. Stupeň motivace občanů EU učit se jazyky je poměrně malá. Pouze 18 % občanů EU uvádí, že se během posledních dvou let učili cizí jazyk nebo si jeho znalosti zdokonalovali, a 21 % uvádí, že to mají v příštím roce v úmyslu. Vycházejíce z těchto výsledků, lze tedy každého pátého Evropana považovat za aktivního studenta jazyků, přičemž aktivním studentem míníme člověka, který si v nedávném období zlepšil své jazykové znalosti, nebo tak hodlá učinit v nadcházejících 12 měsících. Za velmi aktivního studenta jazyků považujeme studenta, který se učil cizí jazyk/zlepšoval si jeho znalosti v posledních dvou letech a hodlá tak učinit v nadcházejících 12 měsících. Neaktivní student jazyků je definován jako student, který se neučil cizí jazyk/nezlepšoval si jeho znalosti v posledních dvou letech ani tak nehodlá učinit v nadcházejících 12 měsících. Jen 12 % respondentů si v minulosti zdokonalilo své jazykové znalosti a také tak zamýšlí učinit v nadcházejícím roce, čímž získají status velmi aktivního studenta jazyků. Pokud jde o cíl, aby každý občan

[12] „EVROPANÉ A JEJICH JAZYKY“. Speciální EUROBAROMETR 243. ČSÚ: Český statistický úřad [online]. ČSÚ, Aktualizováno dne: 19. 01. 2012 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_243_sum_cs.pdf

[13] HEINRICH, R., K. VIERECK a W. VIERECK. *Encyklopedický atlas anglického jazyka*. NLN, 2005. ISBN 978-80-7106-569-2.

EU znal mimo svou mateřštinu alespoň dva další jazyky, 28 % dotázaných uvedlo, že umí dva cizí jazyky natolik dobře, že se s nimi domluví. Nejrozšířenějším cizím jazykem přetrvává v celé Evropě angličtina. Více než polovina dotazovaných (51 %) hovoří anglicky buď jako svou mateřštinou nebo cizím jazykem, 38 % občanů EU uvádí, že umí anglicky tak dobře, že se tímto jazykem bez problému domluví. V 19 z 29 zemí, kde byl průzkum proveden, je angličtina kromě mateřštiny nejrozšířenějším jazykem, především to platí ve Švédsku (89 %), na Maltě (88 %) a v Nizozemsku (87 %). [14]

O nejčastěji používaných jazycích v EU nám pojednává následující graf. Četnost používaného jazyka je vyjádřena procentuálně.

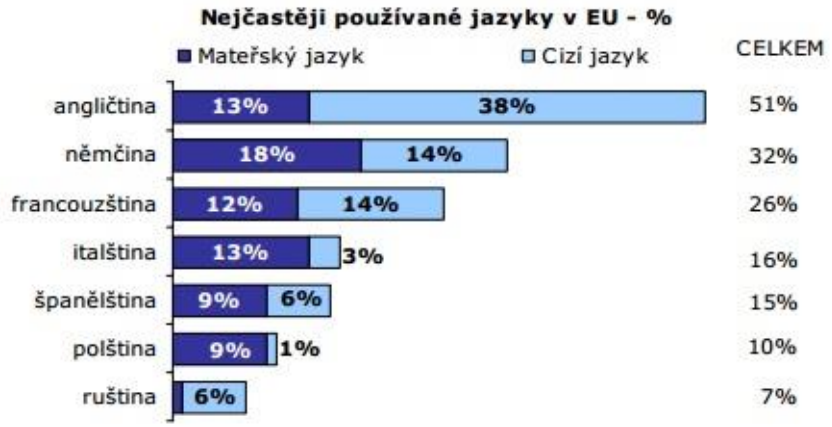

Obrázek 1 Nejčastěji používané jazyky v EU - % [15]

Zde je nutné podotknout, že jazykové znalosti jsou rozděleny nerovnoměrně, a to jak v rámci geografického území Evropy, tak v rámci sociodemografických skupin.

2.1.2 Angličtina jako jazyk globalizace

Angličtina v globalizačním procesu hrála a hraje důležitou roli, protože působí jako zatím nejuniverzálnější komunikační prostředek, který umožňuje interakci a výměnu informací.

[14] „EVROPANÉ A JEJICH JAZYKY“. Speciální EUROBAROMETR 243. ČSÚ: Český statistický úřad [online]. ČSÚ, Aktualizováno dne: 19. 01. 2012 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_243_sum_cs.pdf

[15] EVROPANÉ A JEJICH JAZYKOVÉ ZNALOSTI. Speciální EUROBAROMETR 243 „EVROPANÉ A JEJICH JAZYKY“ [graf]. In: EVROPANÉ A JEJICH JAZYKOVÉ ZNALOSTI. Nejčastěji používané jazyky v EU - % [online]. [cit. 2015 – 05 - 25]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_243_sum_cs.pdf

V současné době není sporu o tom, že angličtina je globálním jazykem. Za globální status angličtiny je zodpovědných několik činitelů. Globální úroveň jazyk získá hlavně díky úspěchům a moci svých mluvčích. Příčinou rozšíření angličtiny a význam byly zprvu vojenská a později ekonomická zdatnost států, jimž byla angličtina mateřštinou. Jedním z rozhodujících faktorů tedy byly úspěšné koloniální výboje britského impéria, které angličtině zajistily import na nová území a tím také velký počet mluvčích. Primárním jazykem je v současnosti angličtina pro 320-380 milionů mluvčích, oficiálním jazykem pro 300-500 milionů. [16]

Z pohledu jazykové dimenze je však globalizace spojena především s rostoucí a nekontrolovatelnou intervenčností, rozpínavostí a expanzí angličtiny do sociálních a kulturních sfér jiných jazyků a kultur. Přijetí angličtiny jako hlavního dorozumívacího jazyka obchodu, vědy a vzdělání je v dnešní době zcela nezpochybnitelné. Mnoho institucí, především vědecké, používají angličtinu jako výhradní jednací řeč (některé i na úrovni národní vedle regionálního jazyka). V prostoru Evropy je tato tendence navíc umocněna vznikem a rozšiřováním Evropské unie a s ním spojené mizení reálných hranic, které byly dosud v podstatě svébytným a bezpečným dělítkem mezi velkými jazykovými komunitami. Zde je nutné zmínit globalizaci v souvislosti s jazyky, kdy je uváděna jako jeden z hlavních důvodů jevu language death (jazyková smrt) nebo language extinction (vyhynutí jazyka). Jazykovědci upozorňují: na světě v současnosti existuje asi 6 800 živých jazyků, z nichž 90 procent je používáno méně než 100 tisíci lidmi, přibližně 46 jazyků má pouze jediného rodilého mluvčího a okolo 2 400 jazyků je pokraji vyhynutí, ročně vymizí zhruba deset jazyků. Právě angličtina a její rostoucí vliv současně spolu se španělštinou a čínštinou, bývá dávána do přímého kontextu s „jazykovou smrtí". Díky těmto tendencím může nastat postupná ztráta způsobilosti samostatného vývoje a identity malých národů. [17]

[16] TKÁČOVÁ, Tereza. *Angličtina jako nástroj globalizace.* Brno, 2011. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity. Vedoucí diplomové práce Svatopluk Novák.
[17] ZAPLETALOVÁ, Gabriela. Globální problémy. In: *Mezinárodní konference o globalizaci* [online]. Ostrava, 2003 [cit. 2015-05-06]. Dostupné z: http://www.darius.cz/globe/glob44.html

3 STUDIUM CIZÍHO JAZYKA V MLADŠÍM ŠKOLNÍM VĚKU

Následující kapitola řeší vhodný věk pro zahájení výuky cizího jazyka a odlišnost názorů v této problematice.

3.1 Mladší školní věk

Jako mladší školní období vyznačujeme obvykle dobu od 6 - 7 let, kdy dítě vstupuje do školy, do 11 - 12 let, kdy začínají první charakteristické znaky pohlavního dospívání i s průvodními psychickými projevy. Vývoj pohybových i ostatních schopností je z určité části závislý na tělesném růstu. V průběhu tohoto období je rovnoměrně souvislý. Významně a souvisle se během této etapy vývoje zlepšuje hrubá i jemná motorika. Zdokonalená je celá koordinace těla, svalová síla je větší a pohyby jsou rychlejší. Soustavně se také vyvíjí smyslové vnímání. Dítě je pozornější, vytrvalejší, vše podrobně zkoumá, je důkladné a ve svém vnímání méně odkázané na svá okamžitá přání a potřeby. Jeho svět se podstatně rozšiřuje v čase i prostoru. Výrazně se vyvíjí také řeč, která je základní podmínkou úspěšného školního učení, umocňuje pamatování a prodlužuje pochopení a ovládnutí světa. Proces učení získává novou kvalitu. Toto období můžeme psychologicky charakterizovat jako věk střízlivého realismu. Svět školy opravdu poznamenává rozhodujícím způsobem tento věk. Školák je zcela zaměřen na to, co je a jak to je. Má tendence chápat okolní svět a věci v něm „doopravdy“.[18]

Obvykle je realismus školáka zpočátku závislý na tom, co mu rodiče, učitelé nebo knihy řeknou, jde o realismus „naivní“, a až později se dítě stává kritičtějším, tudíž i jeho přístup ke světu je „kriticky realistický“ – tento okamžik naznačuje blízkost dospívání. [19]

Dítě chce věci probádat reálnou činností. K učení nepotřebuje být zvenku nijak podporováno, avšak samo se ptá, zkoumá vše nové, nové školní dovednosti před ním stojí jako výzva. Ale

[18] LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. Vývojová psychologie: 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 978-80-247-1284-0.
[19] SOCPROSOC © ORIGINAL colection summer 07. Psychologie: Charakteristika vývojového období předškolního a mladšího školního věku, nejčastější psycholopatologická problematika. In: *Pomocný studijní materiál k bakalářským zkouškám* [online]. Září, 2007 [cit. 2015-05-06]. Dostupné z: http://www.jabok.wz.cz/PSY.pdf

u většiny dětí v průběhu školní docházky slábne jejich motivace k učení a ve vyšších ročnících panuje zjevný nezájem o probírané učivo.[20]

3.2 Věk pro zahájení výuky cizího jazyka

V oblasti osvojování cizího jazyka se stále vyskytuje mnoho otázek. V jakém věku je tedy nejvhodnější začít s učením cizího jazyka? Tato je jedna z těch nejčastějších, na které se lidé ptají v souvislosti s CJ (cizí jazyk), dále jen CJ. V této situaci se názory odborníků na celém světě značně liší, každý z nich podkládá svůj názor jinou teorií, výsledky jiných výzkumů, i vlastními empirickými pozorováními. Všeobecně můžeme však mluvit o třech odlišných názorech:

1. Čím dřív, tím líp

Hovoříme zde o existenci kritického období. Dle zastánců tohoto názoru plasticita mozku v raném věku umožňuje rychlé podvědomé učení se a rozvíjení vrozené mozkové kapacity. Zastánci tohoto názoru dále tvrdí, že jestliže dostatečně nerozvíjíme tuto kapacitu v raném věku, plýtváme vrozeným potenciálem dítěte. Z tohoto důvodu je nutné tento potenciál a především kognitivní (řečovou) kapacitu stimulovat obohaceným prostředím, no a proč ne i cizojazyčným prostředím. [21]

2. Stačí začít později

Odborníci přiklánějící se k tomuto názoru popírají existenci kritického období pro učení se CJ. Obecně bojují proti přetěžování dítěte v raném věku. Zdůrazňují, že předškolní věk je především obdobím hry, která má podstatný význam pro zdravý vývoj dítěte. Vrozený potenciál je třeba rozvíjet a stimulovat přirozeným způsobem v přirozeném prostředí každého dítěte. Tito odborníci dále varují před přeceňováním kognitivního vývinu dítěte na úkor dalších aspektů a funkcí, především emocionálních, osobnostních a sociálních. Podle nich se děti mohou učit CJ rychleji, lépe a efektivněji až v pozdějším věku, kdy už mají rozvinuté mechanismy učení se, které více odpovídají podmínkám školního vyučování. [22]

[20] LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. Vývojová psychologie: 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 978-80-247-1284-0.
[21] LOJOVÁ, Gabriela. *Učenie sa/Osvojovanie si cudzieho jazyka v ranom veku*. In: Sborník prací pedagogické fakulty: Centrum základního výzkumu školního vzdělávání [online]. Dostupné z: http://www.ped.muni.cz/weduresearch/publikace/hn06.pdf
[22] LOJOVÁ, Gabriela. *Učenie sa/Osvojovanie si cudzieho jazyka v ranom veku*. In: Sborník prací pedagogické fakulty: Centrum základního výzkumu školního vzdělávání [online]. Dostupné z: http://www.ped.muni.cz/weduresearch/publikace/hn06.pdf

3. Záleží na podmínkách

V dnešní době se stále častěji setkáváme s odborníky, kteří zastávají různé eklektické názory. Jsou přesvědčeni, že každý věk má své výhody i nevýhody, které je třeba důsledně zvažovat u každého jednotlivého dítěte spolu s podmínkami jeho individuálního vývoje. Upozorňují, že věk samotný nemůžeme považovat za všemocný nebo jediný rozhodující faktor v této záležitosti. Kladou důraz i na další činitele, které podmiňují učení se CJ, např. vnitřní dispozice, vzdělávací podmínky a environmentální vlivy. [23]

Výzkumné zprávy věnující se výuce druhého jazyka v USA nastiňují, že jestliže se s učením druhého jazyka nezačne velmi brzy, tedy např. do 3 – 4 let věku, mělo by se pak začít až tehdy, kdy dítě ovládá svou mateřštinu. Soudě dle našich současných znalostí se lze domnívat, že to stejné platí i o učení se cizím jazykům. Na základě výzkumu výuky druhého jazyka uskutečněného v USA, se domníváme, že platí stejná vodítka i pro výuku cizího jazyka, a můžeme si dovolit tvrdit, že:

- *„Děti musí nejprve dobře rozumět ústnímu projevu v druhém jazyce, umět jím trochu mluvit a být si jisté při čtení a psaní v mateřštině. Teprve pak lze po nich chtít, aby se učily číst a psát v druhém jazyce.“* [24]

Napříč všem třem odlišným názorům, máme k dispozici graf dokazující, že většina Evropanů považuje nejlepší věk pro zahájení výuky prvního a druhého cizího jazyka děti ve věku šesti let a více (55 % a 64 %), jinak řečeno žáky základní školy. Soudě dle posledního provedeného průzkumu Eurobarometru. 28 694 občanů ve 25 zemích EU také v Bulharsku, Rumunsku, Chorvatsku a Turecku.

Dle grafu již 77 % občanů EU soudí, že děti by se měly jako první cizí jazyk učit angličtinu. Angličtina zaujala první místo ve všech zemích, kde byl proveden průzkum, s výjimkou Spojeného království, Irska a Lucemburska. Dále následuje francouzština (33 %) a němčina (28 %). [25]

---

[23] LOJOVÁ, Gabriela. *Učenie sa/Osvojovanie si cudzieho jazyka v ranom veku*. In: Sborník prací pedagogické fakulty: Centrum základního výzkumu školního vzdělávání [online]. Dostupné z: http://www.ped.muni.cz/weduresearch/publikace/hn06.pdf

[24] HANUŠOVÁ, Světlana a NAJVAR, Petr. Foreign Language Acquisition at an Early Age: Osvojování cizího jazyka v raném věku. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 80-210-4149-8

[25] „EVROPANÉ A JEJICH JAZYKY“. Speciální EUROBAROMETR 243. ČSÚ: Český statistický úřad [online]. ČSÚ, Aktualizováno dne: 19. 01. 2012 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_243_sum_cs.pdf

	angličtina	francouzština	němčina	španělština	ruština	italština	švédština
EU25	**77%**	**33%**	**28%**	**19%**	**3%**	**2%**	**0%**
BE	88%	50%	7%	9%	0%	1%	-
CZ	89%	9%	66%	4%	9%	0%	-
DK	94%	13%	62%	13%	0%	0%	0%
DE	89%	45%	3%	16%	6%	2%	-
EE	94%	6%	22%	1%	47%	0%	1%
EL	96%	34%	50%	3%	0%	6%	-
ES	85%	44%	14%	4%	0%	1%	-
FR	91%	2%	24%	45%	0%	6%	-
IE	3%	64%	42%	35%	1%	4%	0%
IT	84%	34%	17%	17%	0%	0%	-
CY	98%	49%	19%	2%	4%	4%	0%
LV	94%	6%	28%	1%	42%	0%	0%
LT	93%	6%	34%	2%	43%	0%	0%
LU	59%	83%	43%	2%	0%	1%	-
HU	85%	4%	73%	3%	2%	2%	-
MT	90%	24%	13%	2%	-	61%	-
NL	90%	22%	40%	21%	0%	0%	-
AT	84%	29%	2%	10%	4%	11%	-
PL	90%	7%	69%	1%	10%	1%	-
PT	90%	60%	8%	7%	-	0%	-
SI	96%	6%	69%	3%	0%	12%	0%
SK	87%	7%	75%	3%	6%	1%	0%
FI	85%	10%	24%	3%	10%	0%	38%
SE	99%	17%	35%	31%	1%	0%	1%
UK	5%	71%	34%	39%	1%	3%	-

Obrázek 2 „Které dva jazyky, kromě vašeho mateřského by se měly učit děti?“ [26]

V tabulce jsou uvedeny pouze ty jazyky, které byly v dané zemi uváděny jako první a druhé nejčastější.

3.3 Dítě, jako žák cizího jazyka

Učení dětí cizímu jazyku může být fascinující práce, protože děti jsou velmi nadšené a chtějí se učit. Jsou srdečné, spontánní a mají velký obdiv pro jejich učitele. Každý den je jako nová zkušenost. Když u dětí plánujeme učení cizího jazyka, učitel musí brát v úvahu mnoho různých faktorů jako je věk a schopnost. **Pojem „žák cizího jazyka“, je definován jako dítě od 3 – 18 let věku, které se učí anglický jazyk**. Tento pojem dělíme na dvě skupiny. První skupinou jsou velmi malé děti ve věku 3 - 5 let učící se cizí jazyk. Jako druhou skupinu, označujeme děti ve věku 6 - 12 let učící se cizí jazyk. V některých zemích je za žáka cizího jazyka považováno

[26] EVROPANÉ A JEJICH JAZYKOVÉ ZNALOSTI. Speciální EUROBAROMETR 243 „EVROPANÉ A JEJICH JAZYKY“ [graf]. In: EVROPANÉ A JEJICH JAZYKOVÉ ZNALOSTI. Nejčastěji používané jazyky v EU - % [online]. [cit. 2015 – 05 - 25]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_243_sum_cs.pdf

dítě až do 16 nebo dokonce 18 let. V této práci se však zaměříme na druhou skupinu dětí a to jsou děti ve věku 6 – 12 let učící se cizí jazyk – tedy žáci cizího jazyka. Mezi těmito dvěma skupinami je mnoho rozdílů. Jako učitelé musíte být opatrní, když plánujete hodinu pro každou z těchto dvou skupin. Je třeba myslet na to, co děti ve věku dané skupiny zajímá a co jsou schopny dělat. Velmi malé děti učící se angličtinu pravděpodobně neumí psát nebo dokonce ani držet pero. Uvažte, jak moc to ovlivní učitelovu přípravu na vyučování v této skupině? V této souvislosti se však zaměříme na děti ve věku 6 – 12 let učící se cizí jazyk, obecně považovány za děti mladšího školního věku.[27]

Jak konkrétní vlastnosti v tomto věku mohou pomoci dětem učit se cizí jazyk a jak na nich může učitel stavět?

Malé děti nepřijdou do jazykové třídy s prázdnýma rukama. Přináší s sebou již dobře zřízenou sadou instinktů, dovedností a charakteristik, které jim pomohou učit se cizí jazyk. Musíme je poznat a co nejvíce využít. Například děti:

- jsou již velmi dobré v tlumočení významu bez nutného porozumění jednotlivých slov;
- mají už výbornou dovednost v kreativním používání omezeného množství jazyka;
- učí se často raději nepřímo než přímo;
- baví je hledat a tvořit zábavu v tom, co dělají;
- jejich představivost a fantazie je pohotová;
- mají největší radost především z mluvení! [28]

[27] ZOMANOVÁ, Lucie. Výuka cizího jazyka u dětí mladšího školního věku. In: *Metodický portál* [online]. Praha, 26. 3. 2015 [cit. 2015-05-06]. Dostupné z: http://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/19691/VYUKA-CIZIHO-JAZYKA-U-DETI-MLADSIHO-SKOLNIHO-VEKU.html/

[28] HALLIWELL, Susan. *Teaching English in the primary clasroom* – (Longman Handbooks for language teachers). New York: Longman Publishing, 1992. ISBN 0 582 07109 7

4 TEORIE MOTIVACE

V této kapitole se budeme zabývat motivačními teoriemi.

Odborníci jsou přesvědčeni, že neexistuje jednotná, všeobecněji přijímaná teorie motivace. Teorií je hned několik, v této práci se však omezíme jen na výběr nejdůležitějších reprezentativních teorií motivace. Přehled základních pojetí motivace a termínů, které v nich dominují, podal B. Weiner v publikaci z roku 1980. Tento přehled s drobnými úpravami v práci nyní uvedeme. [29]

Teorie	Autor	Základní pojmy	Empirické těžiště
psychoanalytická	S. Freud (1900 – 1920)	id, ego, superego, pud, princip slasti, princip reality	neurózy, sny, nevědomí, chybné úkony, obrana
behavioristická	Hull, Spence, Miller (1930 - 1950	drive, habit, incentiva, redukce popudu (drivu), anticipační cílová odpověď	deprivační vlivy na intenzitu chování a rezistenci k vyhasínání, podmiňování bolestivých reakcí, sekundární drivy
topologická	K. Lewin (1920 – 1940)	tenze, valence, psychologická distance, životní prostor	návrat k nedokončeným úkolům, substituce, úroveň aspirace, konflikt
výkon	Atkinson, McClelland (1950 – 1970)	motiv, expektance, incentiva, tendence, emoční anticipace	persistence ve výkonových úkolech, úroveň aspirace, preference rizika
sociální učení	J. B. Rotter (1955 – 1975)	expektance, generalizovaná expektance, „lokus kontroly“	hledání a využití informací, změna expektancí a jejich gene-

[29] NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Academia, 2004. ISBN 978-80-200-0592-2.

			ralizace
atribuce	Heider, Kelley, Weiner (1960)	atribuce akuzaltity, schémata, dimenze expektance, afekt	kauzální inference, změny expektance, emocionální reakce, interpersonální hodnocení
humanistická	Maslow, Rogers (1950 – 1970)	pozitivní sebepojetí, sebeaktualizace, hodnoty	ego-ideál, diskrepance, otevřenost zkušenosti, seberealizující osobnost

Tabulka 1 Přehled základních pojetí motivace a pojmů, které v nich dominují [30]

4.1 Motivační teorie

Historická evoluce teorií motivace představuje existenci zásadních rozporů v pojetí klíčových témat. Relativní shoda se však nachází v názoru, že lidské chování je určováno dvěma základními procesy: emocionálně – motivačními a kognitivními; první určují jeho směr a sílu, druhé jeho způsob, tj. závislost na situaci, v níž se uskutečňuje. V současné psychologii motivace dominuje přesvědčením, že vztahy, které existují mezi podnětem a reakcí, nemohou být interpretovány v termínech kauzality, ale naopak v „neutrálních a deskriptivních termínech“, což je pozice nazývaná „empirický determinismus“ dle R. C. Bollese (1975). Základním principem psychologických teorií motivace je způsob, jakým je vysvětlování chápáno a jaké empirické koncepty jsou přitom používány. Má-li být teorie prakticky použitelná, musí vedle popisu také vysvětlovat fakta, na kterých je postavena. Úkolem teorií motivace je sjednotit tyto činitele: 1. vliv bezprostředního okolí na chování; 2. působení individuálních a stabilních rozdílů ve vlastnostech osobnosti a 3. konstantní vliv podprahových aktivních tendencí na jednání člověka, které mohou být převedeny na předcházející útlumy nebo na nepřiměřené projevy určitých impulzů, tedy na faktory, které vyzdvihuje psychoanalýza. Jedinec musí být pojímán jako trvale aktivní. [31]

Psychoanalytická teorie motivace: Příznačným vzorem pro tuto teorii je dílo S. Freuda (zejm. z období let 1900 – 1920), jehož základem byly především psychiatrické zkušenosti, vliv darwi-

[30] NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Academia, 2004. ISBN 978-80-200-0592-2.
[31] NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Academia, 2004. ISBN 978-80-200-0592-2.

nismu a mechanisticky pojaté fyziologie H. von Helmholtze (1847). Jádro člověka je pudové, a v jeho duševním životě proto pronikají nevědomé tendence a touha po slasti. Tenhle princip slasti, poutaný na funkci pudů, se nicméně dostává do sporu s principem reality, který vyslovuje nutnost přizpůsobit se požadavkům společenského prostředí. Dynamika vnitřního života jedince je pak dána interakcí tří „aparátů", které Freud označil i latinskými názvy: id (ono, reprezentující pudy), ego (já, představující zkušeností vytvořený komplex funkcí), superego (nadjá, osobní morálka). Významnou roli hraje u Freuda energetický princip postavený na tom, že každý člověk má konstantní množství energie, kterou pudy zaměřují na určitě objekty. Není-li dosaženo uspokojení ve vztahu k danému objektu, neodreagovaná energie se kumuluje a je uvolňována náhradním způsobem. V psychoanalytické teorii motivace je vyzdvižen především rozhodující vliv nevědomých tendencí a chování jedince má v tomto smyslu převážně nevědomý původ. Psychoanalýza pátrá po smyslu chování, a ten je určen jeho motivem; smysl chování tedy znamená jeho motivaci. [32]

Behavioristická teorie motivace: Behaviorismus přistupuje k psychice člověka z hlediska teorie učení a vzhledem ke snaze o objektivitu studuje pozorovatelné chování (odtud název behaviorismus; *behavior*=chování). Behavioristické koncepty, konstrukty a teorie motivace byly zpracovány v úzké souvislosti s koncepty, konstrukty, teoriemi a výzkumem učení. V behaviorismu se vlastně stále ještě udržuje úzké pojetí motivace jen jako procesu energetizace chování, což vyjadřuje klíčový pojem „drive". Představuje postulovanou intervenující proměnnou, jejíž vliv může být dobře kontrolován, např. skrze specifické deprivace a měření např. intenzitou chování, k níž taková deprivace vede. Většina behavioristických teorií motivace vychází z Thorndikeova zákona efektu, který ve zjednodušeném definování zní: uspokojení, které následuje za asociací S – R (stimulus – reakce) toto spojení posiluje a vytváří větší pravděpodobnost jeho znovuvystoupení. Jiným východiskem teorií motivace byl již výše zmíněný pojem „drive", který zavedl R. S. Woodworth (1918), drive může být manipulován, např. deprivací fyziologické potřeby: čím je úroveň deprivace potřeby větší, tím je organismus aktivnější ve vyhledávání cíle této potřeby.

Teorie motivace v humanistické psychologii. Vedle behaviorismu a psychoanalýzy stála humanistická psychologie. Humanistická teorie věří v uskutečňování lidského potenciálu a je určitým způsobem dobromyslně antropocentrická. V porovnání s psychoanalýzou neklade humanistická

[32] NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Academia, 2004. ISBN 978-80-200-0592-2.

psychologie tak velký důraz na nevědomí, přiznává jeho existenci, avšak rozhodující je vůle. Ve srovnání s behaviorismem klade důraz na skutečnost, že člověk není reaktivní bytost, ale aktivní a že jeho jednání není podmíněno minulostí, ale vztahem k budoucnosti. Motivaci v humanistické teorii lze zařadit mezi teorie hodnoty – očekávání. Především pak pojem seberealizace či sebeaktualizace se stává klíčovým pojetím humanistické psychologie. Původní kritérium motivace je dle Maslowa subjektivní. Jeho slovy je jedinec motivován, jestliže pociťuje touhu nebo potřebu, žádost, přání nebo nějaký nedostatek. [33]

Zde není od věci zmínit i humanistickou psychologii Carla Rogerse, právě ta totiž vedla ke vzniku přístupu ve výuce cizích jazyků zaměřeného na žáka. V cizojazyčné výuce se odrazil ve změnách vztahu učitelů k žákům i celému vyučovacímu procesu, ve výběru obsahu vyučování, ale především se promítl do vyučovacích metod, aktivit, technik a interakcí ve třídě. Je neoddělitelnou součástí i komunikativního vyučování jazyků, ať už implicitně nebo explicitně. Žák je chápán jako důležitý činitel výuky a zásadním způsobem se mění úloha učitele, ten se stává pro žáka partnerem, rádcem, pomocníkem a facilitátorem jeho učení.

Kognitivní teorie motivace: v pojetí R. Lazaruse tato teorie předpokládá, že neodmyslitelnou součástí motivace je kromě jiných složek i složka kognitivní. Ve spojení s kognitivními procesy a jejich souvislosti s emocemi, je nutné zmínit vztah emocí a paměti. Protože emoce spolurozhodují, která z informací je pro jedince významná a která méně, budou se emoce přirozeně podílet i na tom, zda, případně kam se informace do paměti uloží a za jakých podmínek si ji jedinec vybaví. Nesmíme však opomenout fakt, že na základě logického předpokladu, pozitivní emoce ovlivňují v zásadě většinu poznávacích procesů jiným způsobem, než emoce negativní. [34]

4.2 Motivace

Tato podkapitola pojednává o procesu motivace, podrobně popisuje činitele působící na motivaci k učení a hlavní principy učení se dětí cizímu jazyku.

„Motivace (z latinského movere – hýbati, pohybovati) znamená souhrn hybných činitelů v činnostech, v učení a v osobnosti. Přitom hybným činitelem míníme takové skutečnosti, které

[33] NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Academia, 2004. ISBN 978-80-200-0592-2.
[34] LOJOVÁ, Gabriela a Kateřina VLČKOVÁ. Styly a strategie ve výuce cizích jazyků. Praha: Portál, 2011. ISBN: 978-80-7367-876-0.

jedince podněcují, podporují, nebo naopak tlumí, aby něco konal nebo nekonal. Motivace zahrnuje jednak vnější pobídky a cíle, jednak vnitřní motivy.“ [35]

Motivace je proces iniciovaný výchozí motivační situací, v jejímž obsahu se odráží jistý deficit ve fyzické či sociální existenci jedince, a směřující k odstranění tohoto deficitu, která je prožívána jako určitý druh uspokojení. Výchozí motivační stav charakterizovaný určitým nedostatkem můžeme označit jako potřebu: něco potřebovat znamená mít nedostatek něčeho. **Chování** je instrumentální činnost zprostředkující vztah mezi potřebou a jejím uspokojením. **Motiv** pak formuluje obsah tohoto uspokojení. [36]

Vnitřní motivy jsou navzájem spojené s vnějšími pobídkami a cíli: pobídka zvenčí vzbuzuje nebo oslabuje vnitřní motivy; pobídka se může stát cílem; cíl může účinkovat povzbudivě jako pobídka; vnitřní motivy mohou přispívat k citlivé reakci na určité pobídky ke sledování jedněch cílů a naopak k zanedbání jiných. Člověka může navádět k určitému jednání najednou několik motivů. Přitom stejný čin jednoho člověka může být výsledkem jiného spojení motivů než u druhého. Člověk chápe a uvědomuje si svou motivaci někdy více, jindy o něco méně. Někdy je člověk schopen si uvědomit jen vnější cíl, ne však vnitřní motivy, které ho k němu podněcují, nebo od něho odrazují. Jindy si zase uvědomuje jen část motivů určitého jednání, zatímco jiné motivy si neuvědomuje. [37]

Obecně vzato tedy **motivace míří k udržování a obnovování určitého optimálního vnitřního stavu spokojenosti, který vystihuje individuálně odlišné vnitřní a vnější podmínky této spokojenosti.** Porozumět jednání druhého člověka znamená identifikovat motivy chování. Rozlišujeme motivace, resp. **motivy a vnější motivující podněty,** někdy nazývány jako tzv. **incentivy.** Podněty se stávají incentivami jen v určité spojitosti se stávajícími motivacemi, resp. motivy: nápoj je incentivou jen pro žízníciho. **Funkcí motivace** je naplnění potřeb individua, vyjadřujících nějaké nedostatky v jeho fyzickém a sociálním bytí. V tomto smyslu motivace zajišťuje fyzické a psychické zdraví člověka. [38]

[35] ČÁP, Jan. *Psychologie pro učitele*. 3. vyd. Praha: SPN, 1987.
[36] NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Academia, 2004. ISBN 978-80-200-0592-2.
[37] ČÁP, Jan. *Psychologie pro učitele*. 3. vyd. Praha: SPN, 1987.
[38] NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Academia, 2004. ISBN 978-80-200-0592-2.

4.3 Činitele působící na motivaci k učení

Zájem, motivace patří k nejdůležitějším faktorům v učení. *„Zájem o učení chápeme jako souhrnné označení žákovy motivace ve vztahu k učení; je to motivace složitá, zahrnuje větší počet rozmanitých potřeb, citů, hodnot, dílčích motivačních momentů, a to v kombinacích, které jsou odlišné interindividuálně.“* [39]

V motivaci k učení mohou mít u žáků vliv rozmanité dílčí potřeby, nikoli jenom poznávací a estetické, ale taktéž potřeba činnosti, potřeba společenského styku, potřeba výkonu a společenského uznání, potřeba uskutečňovat v životě určitý cíl. Motivace k učení může být zvýšena kompenzací: usilovné studium se může stát východiskem z neúspěchu a tíživé osobní situace. Děti mohou být motivovány k učení již přáním stát se „velkým“, dospělým (a toto bývá hodně silným motivem). V motivaci k učení se někdy rozlišuje **vnější** a **vnitřní motivace.** Za „vnitřní motivaci“ považujeme dílčí motivy spojené přímo s příslušným předmětem, zvláště zvídavost a radost ze samotného vykonávání příslušné činnosti. Naopak vnější motivace obsahuje dílčí motivy, které jsou spojeny s předmětem a příslušnou učební činností nepřímo: obzvlášť to je odměna, pochvala, ocenění ostatními, trest, donucení, ale také vztah učení k profesionální nebo jiné životní perspektivě. [40]

Je nám známa řada činitelů působících na motivaci k učení, třídíme je do několika skupin:

1. Novost situace, předmětu nebo činnosti

Žáka jakéhokoliv věku dokáže upoutat vše, co je pro něj nové. Považujeme to za projev zvídavosti, poznávací potřeby, popřípadě orientačního reflexu (I. P. Pavlov, J. N. Sokolov, A. V. Zaporožec, D. E. Berlyne aj.). Sám vstup dítěte do školy začátek vyučování novému předmětu, nová učebnice nebo pomůcka, přechod na školu vyššího stupně - všechny tyto situace jsou příznivé pro vznik nového zájmu.

2. Žákova činnost a uspokojení z ní

Na motivaci k učení má příznivý vliv již to, když žák není odsouzen k roli diváka a posluchače, kdy má příležitost vlastní výraznější aktivitě. Působí při tom uspokojení z činnosti, „funkční libost“, potřeba činnosti.

[39] NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Academia, 2004. ISBN 978-80-200-0592-2.
[40] ČÁP, Jan. *Psychologie pro učitele*. 3. vyd. Praha: SPN, 1987.

„Novost a žákova činnost se spojují k silnému motivačnímu účinku zejména tehdy, když je část vyučování uspořádána tak, aby se žáci sami aktivně účastnili při „hledání“. „objevování“ těch poznatků, kterým se mají naučit.“ [41]

3. Úspěch v činnosti

Úspěch v činnosti, dobrý výsledek, působí jako odměna „zpevnění“. Je pro žáka (i pro jeho okolí) potvrzení o tom, že překonal zábrany a obtíže, že prokázal pozitivní rysy – schopnosti a dovednosti, vůli a charakter, někdy i fyzické vlastnosti. Tím se vyhovuje potřebě dobrého výkonu, popřípadě vyniknutí a společenského uznání, i jiným motivačním momentům, jako je „touha po způsobilosti“ tedy „úsilí o získání dovednosti“ což je podle některých autorů jeden z nejmocnějších faktorů v motivaci k učení. Kladný výsledek rovněž zvyšuje sebehodnocení, sebevědomí, žákovu jistotu, jeho obraz sebe samého: tím se obvykle zdokonaluje citový vztah příznivý pro výkon a zároveň se zvyšuje motivace pro tu činnost, která vedla k úspěchu. Důležitý je zde stupeň úspěchu a neúspěchu, a ten opět závisí na stupni náročnosti úkolů. Moc snadný úspěch (ve snadném úkolu a bez překážek) netěší tak jako kladný výsledek v obtížné aktivitě; aby žák prožíval svůj dobrý výsledek jako úspěch, očekává, že byla i jistá šance neúspěchu, jistý stupeň obtíží, překážek. [42]

4. Sociální momenty

Sociální momenty se kombinují se všemi uvedenými okamžiky při formování motivace k učení. Silně působí obzvlášť

a) pozitivní sociální hodnocení činnosti a předmětu,

b) sociální hodnocení žákova úspěchu v učebních činnostech,

c) společná aktivita,

d) soupeření.

Motivační působení úspěchu v činnostech a v učení, do značné míry závisí na sociálním hledisku, na zhodnocení kladného výsledku osobou nebo skupinou, na které žákovi záleží. Při realizování činnosti společně s osobou nebo skupinou, ke které má žák silně pozitivní vztah, je automaticky jeho motivace k této činnosti zvyšována. Soutěžení v učení tvoří další doplňkové (a často velmi

[41] SKALKOVÁ, Jarmila. *Aktivita žáků ve vyučování*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1971.
[42] ČÁP, Jan. *Psychologie pro učitele*. 3. vyd. Praha: SPN, 1987.

silné) okamžiky úspěchu nebo neúspěchu: už tím je nastíněna možnost jeho příznivého i nepříznivého vlivu.

5. Souvislost nové činnosti (nového předmětu) s předchozími žákovými činnostmi, zkušenostmi a zájmy

Přechod k nové činnosti (ať už jde o činnost ve volném čase, nebo činnosti pracovní, učební aj.) může začít v souladu s vnějšími faktory, z hledání dokonalejší podoby staré činnosti, nebo z hledání něčeho „nového“, popřípadě jako kombinace uvedených momentů, důležité však je, že předchozí příbuzné žákovy činnosti, zkušenosti a zájmy přitom ulehčují uskutečnění nové činnosti, úspěch v ní a zformování motivace k ní. V této souvislosti je třeba zmínit faktor spjatý s výchovou od raného dětství a to ten, že je třeba vytvářet předpoklady pro rozličné zájmové činnosti a zájmy, abychom tak získali podmínky a počátky pro další rozvoj motivace mladého člověka k učení, ke studiu, k společensky důležitým a hodnotným oblastem.

6. Souvislost činnosti (předmětu) s životními perspektivami

Motivace k učení vzniká a prohlubuje se také uvedením učiva do kontextu s budoucí žákovou činností, s jeho vyhlídkami do budoucnosti. Působivý je žákův zážitek s emočním zabarvením a zkušenost. Výše zmíněných 6 skupin faktorů spolu navzájem souvisí, a přesto že jsou různorodé, mají něco společného: dávají člověku možnost prožít zkušenost, která ukazuje šanci uspokojení důležitých potřeb a přiblížení k cílům v určité činnosti a oblasti. Žák se vlastní zkušeností ujišťuje o tom, že právě zde může ukojit jeho zvídavost (1) a potřeba činnosti (2), že právě zde získá dobré výsledky a dosáhne úspěchů (3), společenského uznání, kladného hodnocení, dobrých vztahů s lidmi (4), že v této sféře může využít svých stávajících vědomostí, dovedností a zájmů (5), že tato činnost a toto učení jsou nezbytnou podmínkou pro realizaci jeho životních cílů. [43]

4.4 Hlavní principy učení se dětí cizímu jazyku

V této podkapitole specifikujeme hlavní principy učení se cizímu jazyku, které jsou charakteristické pro děti mladšího školního věku.

Děti se aktivně snaží dobrat se smyslu/významu

[43] ČÁP, Jan. *Psychologie pro učitele*. 3. vyd. Praha: SPN, 1987.

Děti se aktivně snaží „dobrat se smyslu“, to znamená najít motiv, význam a účel pro to, co jim dospělý – v našem případě učitel, říká a chce, aby dělaly. Dává jim smysl jen to, co znají z hlediska své zkušenosti, která je omezená a částečná. Učitel tedy musí prozkoumat „classroom activities“ (v překladu aktivity pro výuku angličtiny) a to především z pohledu dítěte, aby mohl hodnotit, zda žáci rozumí novému jazyku. [44]

Děti potřebují prostor pro jazykový rozvoj

V jazykovém a kognitivním vývoji, ZPD (z anglického zone of proximal development, v překladu zóna proximálního vývoje nebo okamžitý potenciál dítěte), má klíčový význam pro efektivní učení. „Routines and scaffolding“ (v překladu rutiny ve smyslu zautomatizovaných činností a „scaffolding“ jako koncept, kdy se proces učení odehrává za příslušných odpovídajících interakčních rámců) jsou dva typy nejvíce používaných strategií v jazyce, které se zdají být užitečné při vytváření prostoru pro rozvoj jazyka.

Využití jazyka v praxi umožňuje vnímat takový smysl, kterého si nemusíme všimnout

Děti potřebují kvalifikovanou pomoc při všímání si a věnování se aspektům cizího jazyka, které nesou význam. Vzhledem k tomu, že nemohou využívat mnoho z formální gramatiky, v tomto případě jsou jiné způsoby, jak toho dosáhnout a ty je třeba nalézt.

Vývoj lze vidět jako internalizaci (přijetí hodnoty) ze sociální interakce

Jazyk může růst, jak dítě přebírá kontrolu nad používáním jazyka zpočátku s ostatními dětmi a dospělými.

Učení dětí cizímu jazyku závisí na tom, co zažili

Existují dvě důležité vazby mezi tím, co a jak jsou děti vyučovány, a co se učí. V rámci zóny proximálního vývoje, čím širší a bohatší jazyková zkušenost je dětem k dispozici, tím více je pravděpodobné, že se učí. Hodiny cizího jazyka často skýtají všechny nebo většinu dětských zkušeností z použití jazyka; jestliže chceme u dětí rozvíjet nějaké jazykové dovednosti, je třeba se ujistit, že mají zkušenosti v hodinách, ve kterých se budují tyto dovednosti. Aktivity, které se odehrávají ve třídách, vytváří druh „prostředí“ pro učení, a jako takové nabízí různé druhy mož-

[44] CAMERON, Lynne. *Teaching languages to young learners.* Cambridge University Press, 2001. ISBN 9780521773256.

ností učení se jazyku. Součást výuky dovedností je poznání zvláštních možností úkolu nebo aktivity a dále je pak u dětí rozvinout v učení se zkušenostmi. [45]

[45] CAMERON, Lynne. *Teaching languages to young learners.* Cambridge University Press, 2001. ISBN 9780521773256.

5 METODY MOTIVACE V AGLICKÉM JAZYCE

Následující kapitola rozebírá více do hloubky metody motivace v anglickém jazyce a význam hry pro zvládání cizího jazyka, dále pak demonstruje praktické náměty do výuky cizího jazyka.

Z hlavních funkcí emocí vyplývá, že jejich úkolem je regulovat, motivovat a organizovat chování člověka. Emoce nejsou jen doprovodnými prvky psychických procesů, ale jsou jeho aktivními činiteli. Jsou to právě emoce, které rozhodují, co je pro člověka důležité a co méně, které rozdělují informace na zajímavé a nezajímavé, spoluurčují chování a jednání, modelují hodnotovou orientaci a přístupy. [46]

V případě, kdy vypracováváme tzv. „lesson planning for young learner classes" tj. příprava na hodinu anglického jazyka u žáků mladšího školního věku, je třeba přemýšlet o dětech jako o hlavním činiteli celého procesu. Je pro nás důležité, abychom dokázali odpovědět na otázky:

Co mají děti rády? Co rády dělají?

Děti se rády učí „pomocí činností" nebo prostřednictvím jejich zkušenosti. Většina dětí má ráda poslouchání příběhů a písniček v angličtině, dětí jsou velmi dobré v imitování zvuků, proto je třeba jim poskytnout mnoho písniček, rýmů a básniček. Jako učitelé jim zpívejte, vyprávějte jim příběhy, brzy se k vám připojí a budou zpívat s vámi. Děti jsou velmi spontánní, mají rády používání jejich fantazie. Co víme je, že jsou velmi soutěživé. Zajistěte jim hodně her, pracujte ve skupinkách nebo ve dvojicích.

Co děti dělají nerady?

Je třeba zmínit i důležité aspekty v činnostech s dětmi, a to jsou činnosti, které děti nedělají rády. Děti nemají rády strukturované hodiny, opakování stále stejného obsahu pořád a pořád dokola může vést až k pasivitě žáků. A pokud žáci nedávají pozor, nemohou se učit. Děti nemají rády nudné hodiny, zadávejte jim rozmanité aktivity. Změna v běžném pořadí aktivit taktéž může zajistit to, že se žáci během hodiny nezačnou nudit. Děti nerady poslouchají učitele celou hodinu. Nechte je podílet se a zapojit se. Rozsah dětské pozornosti je relativně krátký a mění se spolu s věkem. Obecně tedy mladší děti mají kratší dobu koncentrace. [47]

[46] JANÍKOVÁ, Věra a kol. *Výuka cizích jazyků*. Praha, Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3512-2.
[47] ZOMANOVÁ, Lucie. Výuka cizího jazyka u dětí mladšího školního věku. In: *Metodický portál* [online]. Praha, 26. 3. 2015 [cit. 2015-05-06]. Dostupné z: http://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/19691/VYUKA-CIZIHO-JAZYKA-U-DETI-MLADSIHO-SKOLNIHO-VEKU.html/

Jeden z faktorů, který byl často shledán jako faktor, ovlivňující žákovu motivaci je jazykový postoj žáků. Primárním cílem není osvětlit, jak motivace spolupracuje s řadou dalších proměnných žáka, které mohou sloužit jako nástroj pro proces učení, ale zjistit, jak se děti cítí z hlediska výuky jazyka, který se učí a jak je baví proces učení. [48]

5.1 Metody aktivního učení ve výuce angličtiny

Moderní výukové metody jsou výhodné v první řadě svou pestrostí a komplexností, přispívají k tomu, že se mimo komunikačních dovedností žáci učí i sociálním dovednostem (učí se jeden od druhého, spolupracují apod.) a tematicky se dotýkají i jiných společenskovědních disciplín. Aktivní výukové metody ve výuce cizích jazyků mohou být různé. Nejlépe vyhovující metodou je simulace praktických situací, které pak žák může zažít v jeho reálném životě. Jsou to tzv. **rolové hry**, kdy žáci představují situace z reálného života a snaží se v této souvislosti aktivně komunikovat (jedná se zpravidla o témata jako návštěva restaurace, nákup, cestování, orientace ve městě, ubytování apod.). Během osvojování komunikativních dovedností (mluvení, čtení, psaní, poslech) se jeví snazší a efektivnější využívat **aktivní výukové metody**. Umožňují týmovou práci, avšak i samostatné soustředění, žáci se učí argumentovat, čímž cítí větší odpovědnost za své výstupy, učí se prezentovat v cizím jazyce a tříbit své názory. Mimo hry a simulace je možné žáky vybídnout k **debatám a diskusím na různá témata**. Nové přístupy k výuce cizích jazyků nabízejí velký prostor pro zařazení moderních metod zahrnující i **projektovou výuku.** [49]

Projektová metoda

I jazyková výchova se ve velké míře zaměřuje na realizaci konceptu projektové metody, která dává možnost žákům využít své individuální předpoklady k učení se cizímu jazyku. Žáci si díky této metodě osvojují nejen jazyk v jeho komunikativní funkci, ale získávají možnost k rozvoji klíčových kompetencí (komunikativní, pracovní, sociální aj.) a příležitost vnést do procesu učení své vlastní zkušenosti, zájmy, talent, emoce, motivy, styly a strategie učení. Projektová metoda reflektuje individuální zvláštnosti žáků a při realizaci cizojazyčné výuky zaměřené na žáka by se měla stát integrovanou součástí vyučovacího procesu. Hodiny cizího jazyka jsou na školách obvykle téměř jedinou komunikativní situací, v níž mohou zjistit, proč se jazyku učí a jak jazykových znalostí mohou využít. Projekty jsou velmi vhodnou příležitostí učit se jazyku i nadále, jest-

[48] HEINZMANN, Sybille. *Young Language Learners' Motivation and Attitudes: Longitudinal, Comparative and Explanatory Perspectives.* New York, NY: Bloomsbury Academic, 2014. ISBN 97814411673.
[49] HLAVIČKOVÁ, Zuzana. *100 aktivit pro výuku angličtiny.* Praha: Portál, 2010. ISBN: 978-80-7367-769-5.

liže se jazyková výuka stane „vážnou komunikační situací“. Jazyková výuka souvisí mnohem více s rozvojem zdravého sebevědomí než ostatní předměty. Je tomu tak z důvodu, jelikož v rámci projektové práce mají možnost si rychle vyzkoušet, že po docela krátké době v jazyce něco umí, a zjistit, že díky jazyku se naučili něčemu, co mohou využít v běžném životě. Jazyková výuka poskytuje neobyčejnou příležitost k hlubšímu seznámení se s jinou kulturou a právě projektová metoda umožňuje cílenější zaměření na individuální potřeby žáků i jejich individuální zvláštnosti při rozvoji interkulturní kompetence. Projektová výuka dává příležitost umožnit realizaci konceptů činnostního a celostního učení, osvojování se tedy stává efektivnějším. Navíc se žáci skrze projektovou metodu mnohem více podílejí na rozhodování o vlastním procesu učení a nesou si tak odpovědnost za výsledek společné práce. [50]

V této práci je využíváno především prvků projektové výuky a to konkrétně při návrhu řešení zkoumané problematiky v praktické části.

Mezi další velmi účinné metody motivace v primárním vzdělávání cizích jazyků řadíme **aktivity, podporující jazykový přínos, který se uskutečňujeme prostřednictvím her, písniček, rýmů, opakujících příběhů, jednoduchých mluvících opakujících aktivit, které mají značnou komunikační hodnotu a aktivit, které podněcují a aktivizují celkovou činnost těla.**

I sám učitel může na žáky působit jako účinný prvek motivace v hodinách anglického jazyka. Hodiny anglického jazyka můžeme udělat zajímavé, živé a zábavné:

- díky zařazování velkého množství pohybových aktivit, jako je: zpívání písniček s pohybovými prvky (Hlava, ramena, kolena, palce.), předvádění věcí a situací (rolové hry), hraní her (Najdi někoho, kdo…),

- užíváním pestrých aktivit během hodin anglického jazyka,

- učením všemi smysly - používáním obrázků, videí, nahrávek, interaktivní tabule, hudby, zahrnutím dotyků, chutí, vybarvování, stříhání věcí, pohybů apod. – všechny tyto činnosti jsou důležitými elementy v procesu učení se cizím jazykům v mladším školním věku,

- v neposlední řadě užíváním neverbálního jazyka – rysy obličeje, gesta, dotyky, předvádění atd. Učitelé by se měli hodně usmívat, být pozitivní a podporovat žáky.

[50] JANÍKOVÁ, Věra a kol. *Výuka cizích jazyků*. Praha, Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3512-2.

Žáci se nejlépe učí nový jazyk, když:

- jsou jazykové instrukce provedeny v cílovém jazyce s **minimem použití mateřského jazyka**,
- učitelé uznávají **žáka jako aktivního jedince** plnící důležitou funkci v procesu učení, raději než pasivního příjemce slovíček a informací,
- učení je vnímáno jako **smysluplný komunikativní kontext - souvislost**, kterému žák rozumí. Těmito souvislostmi, které žákovi dávají smysl, míníme: sociální a kulturní situace, předměty obsahu instrukcí, **hry, písničky, rýmy, příběhy a zkušenosti s uměním, řemesly a sporty**,
- plán výuky cizího jazyka přesněji jazykového vzdělávání, by měl korespondovat s využitím metodického postupu „**napříč předměty prvního stupně" (metoda CLIL).**[51]

Za důležité považujeme zmínit i **metodu CLIL** (Content and Language Integrated Learning – Integrovaná výuka nejazykového učiva a cizího jazyka). Jedná se o koncept integrace výuky cizího jazyka s výukou jiného předmětu.[52]

Praktická část této práce si klade za cíl využít maximum metod aktivního učení anglickému jazyku. O tento záměr náš projekt usiluje především, využívat všechny dostupné metody aktivního učení jako motivaci k učení se anglickému jazyku.

5.1.2 Význam hry pro zvládání cizího jazyka

„Hra je radost. Učení při hře je radostné učení" J. A. Komenský

Jedna z věcí, které děti potřebují, je hra. Jestliže mají možnost učení prožívat jako hru plnou překvapení, legrace a dobrodružství, je pro ně motivující. Skrze hru je možné proniknout do zákonitostí základní gramatiky, radostně, přirozeně a často i bezděčně naučit se řadu cizích slovíček. První shledání s výukou cizího jazyka v předškolním a mladším školním věku bývá mnohdy určující pro další motivaci a chuť učit se. Strach z učení a nechuť ke spolupráci se v pozdějším věku stěží odstraňují. Cizí jazyk vyjadřovaný a doprovázený pohybem či dramatizací, propojení nových slovíček s mimikou, výrazovým tancem nebo pohybem poskytuje dětem radostnou náladu a odreagování a přitom rozvíjí paměť. Učení všemi smysly napomáhá spojením zrakové, slu-

[51] BARTSCH VESELÁ, Z. *Teaching English to Young Learners*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2012 (studijní opora v LMS Unifor).
[52] Najvar, P. Cizí jazyky napříč předměty 1. stupně ZŠ: CLIL z perspektivy VÚP. Pedagogická orientace 2009, roč. 19, č. 1, s. 93–99. ISSN 1211-4669.

chové a hmatové zkušenosti v učení dětem, které mají potíže si neznámá slovíčka zapamatovat. Hry vystupují z přirozené dětské tvořivosti a zvídavosti, při hraní děti zapojují všechny smysly. Jestliže dětem poskytneme pestrou škálu pohybových, výtvarných, vtipných, dramatických, rytmických a smyslových aktivit, začnou se bezděčně učit cizímu jazyku bez jakéhokoliv stresu a obav. [53]

Jestliže chceme vědomě do výuky zapojit činnosti, při kterých se snažíme aktivizovat žákovy emoce, případně je dále využívat jako zdroj motivace nebo inspirace, musíme volit pozvolný a velmi citlivý přístup. Následně si představíme několik námětů pro cizojazyčnou výuku, které je možné využít jako metodu výuky angličtiny zejména na prvním stupni. [54]

„Hry dětí nejsou žádné hry a dlužno je posuzovat jako nejvážnější dětské konání.“ Michel De Montaigne

[53] Angličtina plná her – Jana Hanšpachová, Zuzana Řandová
[54] JANÍKOVÁ, Věra a kol. *Výuka cizích jazyků*. Praha, Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3512-2

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 CÍLE A METODY VÝZKUMU

V empirické části této práce se věnujeme slovnímu vyjádření zkoumaného problému. Ten se zabývá zjištěním skutečného stavu úrovně motivace ve 3. a 5. ročnících zvolené školy. Věk žáků třetích ročníků se pohyboval v rozmezí 8 – 9 let, věk žáků pátých ročníků v rozmezí 10 - 11 let. Cílem kvantitativního výzkumu resp. dotazníkového šetření je na základě získaných odpovědí respondentů, kterými jsou žáci Fakultní základní školy Olomouc, zjistit jak žáci vnímají a prožívají hodiny anglického jazyka. Jak žáci obou ročníků (3. a 5.) vnímají anglický jazyk, zda považují za důležité učit se jej, zda patří mezi jejich oblíbené předměty a předmět na který se těší a co je v hodinách anglického jazyka nejvíce baví. Empirická část je podložena kvantitativním výzkumem.

6.1 Kvantitativní výzkum

Tato práce, především její empirická část se opírá o kvantitativní výzkum, přehled jednotlivých výzkumných metod uvádíme v přílohách P I a P II, v této práci se však věnujeme především metodě dotazníkového šetření, které bylo k získání výsledků v práci použito. V následující kapitole si tuto metodu více rozvedeme.

6.2 Dotazníková šetření realizovaná ve 3. a v 5. ročnících

Dotazníková šetření byla realizovaná ve 3. a 5. ročnících za pomocí písemného dotazníku v prostorách Fakultní základní školy Olomouc – Hálkova 335/4, 779 00 Olomouc, Česká republika. Dotazník byl uskutečněn metodou tzv. záměrného výběru, tzn., že žáci byli osloveni bez zvláštních kritérií. Dotazníkového výzkumu se celkem zúčastnilo 95 respondentů. Z 3. ročníků se dotazníkového výzkumu zúčastnilo 49 respondentů (z toho byli 3 respondenti zapojeni do předvýzkumu) a 46 respondentů z 5. ročníků. Dotazníky byly vyplňovány žáky dne 27. 11. 2014. Cílem dotazníkového výzkumu bylo zjištění úrovně motivace ve 3. a v 5. ročnících výše zmíněné školy. V dotazníku jsou formulovány především uzavřené otázky a to z důvodu rychlého a snadného vyplnění žáky 3. a 5. ročníků a také nasměrování žáka k tomu, co nás zajímá. Z pohledu délky je dotazník záměrně vytvořen tak, aby se žáci mohli na celý dotazník soustředit a rychle odpovědět na otázky. Po konzultaci s vedením školy a učiteli anglického jazyka bylo odsouhlaseno 6 otázek, z nichž 2 skýtají možnost vyjádřit se dle vlastního uvážení. Dotazník byl anonymní.

Na rozdíl od 3. ročníků žáci 5. ročníků dotazník vyplňovali sami, bez asistence třídního učitele. Tazatelem byl tedy třídní učitel daného ročníku, který si vyplněné dotazníky následně vybral. Zpracování a analýza byla provedena autorkou diplomové práce pomocí statistických metod počítačového programu Excel. Výsledek šetření je prezentován jak v textové podobě, tak i prostřednictvím přehledného souboru tabulek a grafů. Výstupy dotazníkových šetření jsou následně podrobně okomentovány.

6.3 Hypotézy stanovené v diplomové práci

Diplomová práce vymezuje několik hypotéz, které doprovází dotazníkový výzkum. Hypotézy jsou stanoveny tak, že zrcadlí teorie a úsudky autora diplomové práce a v konečném hodnocení jsou porovnávány s výsledky dotazníkového šetření. [55]

V úvodu kvantitativní analýzy byly stanoveny následující hypotézy, které kopírují dotazníkový výzkum.

H0: Úroveň motivace žáků do hodin anglického jazyka je ve 3. ročnících stejná jako v 5. ročnících.

H1: Existují statisticky významné rozdíly v úrovni motivace žáků do hodin anglického jazyku ve 3. a 5. ročnících.

H0: Žáci obou ročníků by se učili anglický jazyk sami od sebe, i kdyby se jej ve škole učit nemuseli.

H1: Existují statisticky významné rozdíly v tom, zda by se žáci obou ročníků učili sami od sebe anglický jazyk, i kdyby ve škole nemuseli.

H0: Počet žáků, kteří se přihlásí s odpovědí na otázku učitele v hodinách anglického jazyka, je v obou ročnících stejný.

H1: Existují statisticky významné rozdíly mezi 3. a 5. ročníkem v počtu žáků, kteří se v hodinách anglického jazyka přihlásí s odpovědí na otázku učitele.

H0: Počet dívek, pro které angličtina nepatří mezi jejich oblíbené předměty, je stejný v obou ročnících.

[55] JORNÍČKOVÁ, Monika. Řízení vztahů se zákazníky v komerční bance. Zlín, 2015. Diplomová práce. Fakulta managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí diplomové práce Belás Jaroslav.

H1: Existují statisticky významné rozdíly v obou ročnících v počtu dívek, pro které angličtina nepatří mezi jejich oblíbené předměty.

6.4 Testování hypotéz

K vyhodnocení jsme v práci použili volně dostupný server vystupující pod jménem The Social Science Statistics, který si dává za cíl poskytnout statistické zdroje pro studenty (a další), kteří pracují v sociálních vědách. Podrobnější charakter testování hypotéz v této práci, nalezneme v příloze P III.

7 PŘEDSTAVENÍ FAKULTNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY OLOMOUC

Obrázek 3 Fakultní základní škola Olomouc [56]

7.1 Základní údaje o škole

Fakultní základní škole je škola s **rozšířenou výukou cizích jazyků** a s **třídami pro mimořádně nadané děti**. Na škole se vyučují jazyky jako je angličtina, němčina, francouzština a ruština. Angličtina již od 1. třídy jako první cizí jazyk a od 6. třídy francouzština nebo němčina jako druhý cizí jazyk. Vyučující jsou v tomto směru plně kvalifikovaní.[57]

Výsledky vzdělávání za školní rok 2013 - 2014

V uplynulém školním roce žáci pod vedením svých učitelů získali velké množství ocenění za dobré výsledky své snahy a úsilí. Na ocenění „Talent Olomouckého kraje“ škola v tomto roce nominovala 2 žáky, oba se umístili výborně.

[56] ZŠ Hálkova. *Global curriculum project* [online]. ©2010 - Global Curriculum Project [citováno 2015 – 05 - 24]. Dostupné z: http://www.globalcurriculum.net/cs/skoly/zs-halkova/

[57] Vítejte na stránkách ZŠ Hálkova. *Fakultní základní škola Olomouc* [online]. Olomouc, Webdesign Igens.cz © 2015 [cit. 2015 – 05 - 24]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?load=load

Výsledky vzdělávání:

I. pololetí 2013/2014:

- 453 s vyznamenáním z celkového počtu 541 žáků, tj. 83,7 %, z toho 283 se samými výbornými, tj. z celkového počtu 52,3 %. 80 žáků prospělo (16,3%).

II. pololetí 2013/2014:

- 424 s vyznamenáním, tj. 79 % z toho 282 se samými výbornými tj. z celkového počtu 52%, 116 žáků prospělo (21%).

Umístění vycházejících žáků podle typů škol za školní rok 2013/2014:

Tak jako v předchozích letech se gymnázia stala nejžádanějšími školami, kam se většina žáků Fakultní základní školy Olomouc dostala, a to přes to, že část žáků těchto tříd odešla již dříve na osmiletá nebo šestiletá gymnázia. [58]

Typ školy	počet žáků	v procentech
gymnázium	32	69,60%
SOŠ	13	28,20%
umělecké školy	1	2,20%
SOU	0	0,00%
celkem	46	100,00%

Tabulka 2 Umístění žáků podle typů škol [59]

Mírou úspěchů žáků i školy jsou **nikoli jen studijní výsledky a umístění v přijímacím řízení na střední školy**, ale i **umístění v soutěžích, olympiádách nebo sportovních přeborech**. I tato škola, nabízí svým žákům šanci porovnat si své síly s jinými, vyniknout či nasbírat zkušenosti do budoucnosti.[60]

Škola se o své žáky náležitě stará a motivuje je třeba zájezdy, které pro ně pořádá. Závěr školního roku pak obvykle probíhá ve znamení oblíbených výletů do přírody či za památkami.

V této škole mají žáci každoročně ještě **navíc možnost navštívení cizích zemí**. Seznamují se s místy, která znají z učebnic, videí, vyprávění učitele nebo ukázek z fotek. Mají neopakova-

[58] Výsledky vzdělávání za školní rok 2013 – 2014. *Fakultní základní škola Olomouc* [online]. Webdesign Igens.cz © 2015 [cit. 2015 – 05 - 24]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?obsah=dokumenty
[59] Výsledky vzdělávání za školní rok 2013 – 2014. *Fakultní základní škola Olomouc* [online]. Webdesign Igens.cz © 2015 [cit. 2015 – 05 - 24]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?obsah=dokumenty
[60] Soutěže. *Fakultní základní škola Olomouc* [online]. Olomouc, Webdesign Igens.cz © 2015 [cit. 2015 – 05 - 25]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?obsah=souteze

telnou příležitost zapotit se při neinscenovaných komunikačních situacích typu: **V obchodě, Na ulici, V restauraci**, **V muzeu** atd. Dle možností školy, bývají ubytováni v rodinách, kde pak mohou nahlédnout doslova pod pokličku toho, jak to venku chodí. Zahraniční poznávací zájezdy mají na škole již dlouholetou tradici a to už od roku 1991. Celkem škola vyslala své žáky už **patnáctkrát do Anglie, osmkrát do Švýcarska, třikrát do Rakouska a šestkrát do Francie.** Zájezdy plní funkci motivačního činitele, žáci jsou v přímém kontaktu s kulturou země, procvičují si jazyk, poznávají místní gastronomii. [61]

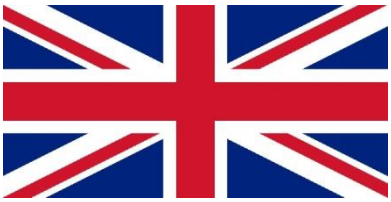

Obrázek 4 Vlajka Anglie

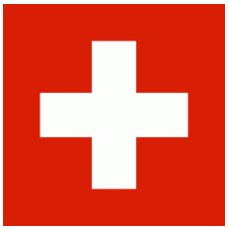

Obrázek 5 Vlajka Švýcarska

Obrázek 6 Vlajka Rakousko

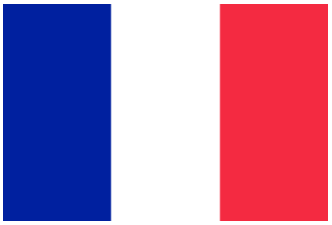

Obrázek 7 Vlajka Francie

Nedílnou součástí Fakultní základní školy je její historie a dějiny jejího působení. Tyto informace o historii školy, uvádíme v příloze P IV.

7.2 Analýza současného stavu

- Škola disponuje třídami pro mimořádně nadané děti.
- Počet tříd na prvním stupni je 15, na druhém stupni 8. Na škole působí celkem 31 učitelů (29 žen, 2 muži). Věk studentů školy se pohybuje v rozmezí od 6 – 15 let.
- Anglický jazyk na této škole je vyučován jako první cizí jazyk a to již v 1. ročnících, od 6. ročníku mají žáci na výběr ze dvou cizích jazyků – němčiny nebo francouzštiny.

[61] Aktivity, zájezdy. *Fakultní základní škola Olomouc* [online]. Olomouc, Webdesign Igens.cz © 2015 [cit. 2015 – 05 - 25]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?obsah=aktivity

- Škola se každoročně účastní několika soutěží v cizích jazycích. Anglický jazyk - konverzační soutěže; německý jazyk – soutěže v předčítání v němčině a konverzační soutěže v německém jazyce; francouzský jazyk - 10 mots de la Francophonie a konverzační soutěže ve francouzském jazyce.
- Škola je zapojena do mnoha projektů: Den Země; EU peníze školám; Vzduchoplavec Kráčmera; Spolupráce s SPŠ S; ROPOZ; Moderní učitel; Projekt Comenius; Mimořádně nadané děti; Pohyb do škol; Dejme šanci přírodě; Tvořivá škola; Global Curriculum Project; e Twinning; Fit in Deutsch; Miami Project; Podpora ZOO Olomouc; Adopce na dálku. [62]

7.3 Výsledky dotazníkového šetření ve 3. ročnících

Otázka č. 1 – Kdyby ses nemusel učit ve škole angličtinu, učil by ses ji sám od sebe?

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
ano	18	39,13 %
spíše ano	10	21,73%
spíše ne	7	15,21 %
ne	4	8,69 %
nevím	8	17,39 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 3 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 1

Z výše uvedené tabulky vyplývá, kolik respondentů by se učilo angličtinu, kdyby se ji nemuseli učit ve škole. **Z celkových hodnot je viditelné, že 39,10 % dotázaných, by se ji i tak učili sami od sebe**. Kladnou zprávou je, že pouze 8,69 % odpovědělo záporně. V základním vzdělávání je cizí jazyk povinně zahrnutý od 3. – 9. Ročníku

[62] Vítejte na stránkách ZŠ Hálkova. *Fakultní základní škola Olomouc* [online]. Olomouc, Webdesign Igens.cz © 2015 [cit. 2015 – 05 - 24]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?load=load

Otázka č. 2 – Proč je důležité se v dnešní době učit anglický jazyk?

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
protože se díky němu mohu domluvit i v zahraničí	23	50,00 %
je to nejpoužívanější a nejrozšířenější jazyk v Evropě (každý se ho v dnešní době učí)	11	23,91 %
je velice důležitý a užitečný pro mé budoucí zaměstnání	11	23,91 %
není to důležité	1	2,17 %
jiný důvod, jaký	0	0,00 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 4 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 2

Cílem takto položené otázky bylo zjistit, proč je důležité se v dnešní době učit anglický jazyk. **Polovina respondentů zastává názor, že se díky anglickému jazyku mohou domluvit v zahraničí**. Kladné je, že pouze 2,17 % respondentů odpovědělo, že pro ně není důležité se v dnešní době učit anglický jazyk.

Otázka č. 3 – Angličtina patří mezi mé nejoblíbenější předměty.

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
ano	30	65,21 %
ne	16	34,78 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 5 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 3

Cílem této otázky bylo zjistit, zda je pro žáky 3. ročníků angličtina nejoblíbenějším předmětem. **Více než polovina dotázaných, celkem 65,21 % odpověděla kladně.** Pouze 1/3 zaujímá negativní postoj.

Otázka č. 4 – Na hodiny anglického jazyka se těším.

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
vždy	17	36,95 %
skoro vždy	9	19,56 %
občas	14	30,43 %

nikdy	6	13,04 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 6 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 4

Z tabulky je patrné, že mezi odpověďmi **žáků, kteří se vždy těší na hodiny anglického jazyka a těmi, kteří se těší jen občas je pouze nepatrný rozdíl a to cca 6 %.** Žáků, kteří se nikdy netěší na hodiny anglického jazyka, je o více jak 20 % méně.

Otázka č. 5 – V hodinách anglického jazyka mě nejvíce baví.

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
zpívání písniček	6	13,04 %
hry a soutěže	29	63,04 %
čtení a poslech příběhů	7	15,21%
mluvení cizím jazykem na různé druhy témat	4	8,69 %
jiné	0	0,00 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 7 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 5

Z výše uvedené tabulky vyplývá, **kolik respondentů baví v hodinách anglického jazyka hraní her a soutěží. Tuto odpověď označila více jak polovina, přesněji 63,04 %.** Zhruba 15 % z celkového počtu dotázaných odpovědělo na tuto otázku, že v hodinách anglického jazyka je nejvíce baví čtení a poslech příběhů. Tato odpověď se procentuálně lišila pouze 2 % od aktivit typu zpívání písniček.

Otázka č. 6 – Pokud vím v hodině anglického jazyka správnou odpověď na otázku učitele, přihlásím se.

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
vždy	17	36,95 %
skoro vždy	14	30,43 %
občas	13	28,26 %
nikdy	2	4,34 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 8 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 6

Záměrem této otázky bylo zjistit úroveň aktivity žáků v hodinách anglického jazyka. **Více jak 1/3 respondentů se v hodinách anglického jazyka přihlásí vždy, když vědí správnou odpověď.** Pouze 8 % rozdílem se liší respondenty označená odpověď občas. Jak je z tabulky zřejmé, vyskytuje se velmi malé množství respondentů, kteří otázku hodnotili negativně.

7.4 Výsledky dotazníkového šetření v 5. ročnících

Otázka č. 1 – Kdyby ses nemusel učit ve škole angličtinu, učil by ses ji sám od sebe?

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
ano	16	34,78 %
spíše ano	9	19,56 %
spíše ne	5	10,86 %
ne	7	15,21 %
nevím	9	19,56 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 9 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 1

Z tabulky je zřejmé, že **34,78 % z celkového počtu respondentů by se učilo angličtinu samo od sebe, kdyby ve škole nemuselo.** Zhruba o 19 % dotazovaných méně odpovědělo negativně.

Otázka č. 2 – Proč je důležité se v dnešní době učit anglický jazyk?

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
protože se díky němu mohu domluvit i v zahraničí	24	52,17 %
je to nejpoužívanější a nejrozšířenější jazyk v Evropě (každý se ho v dnešní době učí)	12	26,08 %
je velice důležitý a užitečný pro mé budoucí zaměstnání	10	21,73 %
není to důležité	0	0,00 %
jiný důvod, jaký	0	0,00 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 10 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 2

Z tabulky vyplývá, že **více než polovina respondentů připisuje důležitost anglického jazyka tomu, že se díky němu může domluvit v zahraničí.** Zhruba 26 % dotazovaných angličtinu vnímá jako nejpoužívanější a nejrozšířenější jazyk v Evropě. O cca 4 % méně respondentů odpovědělo, že anglický jazyk je důležitý a užitečný pro budoucí zaměstnání.

Otázka č. 3 – Angličtina patří mezi mé nejoblíbenější předměty.

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
ano	25	54,34 %
ne	21	45,65 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 11 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 3

Cílem této otázky bylo zjistit, zda žáci 5. ročníků řadí anglický jazyk mezi jejich nejoblíbenější předměty. **Více jak 50 % odpovědělo na otázku kladně. 45 % z celkového počtu respondentů zaujímá negativní postoj.**

Otázka č. 4 – Na hodiny anglického jazyka se těším.

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
vždy	5	10,86 %
skoro vždy	16	34,78 %
občas	18	39,13 %
nikdy	7	15,21 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 12 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 4

Jak je z tabulky viditelné, zhruba 45 % respondentů odpovědělo na otázku, zda se těší na hodiny anglického jazyka kladně. **Zbylých 54 % označili tuto otázku negativní odpovědí.**

Otázka č. 5 – V hodinách anglického jazyka mě nejvíce baví.

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
zpívání písniček	5	10,86 %
hry a soutěže	30	65,21 %
čtení a poslech příběhů	2	4,34 %
mluvení cizím jazykem na různé druhy témat	7	15,21 %
jiné	2	4,34 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 13 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 5

Z tabulky je patrné, že **65 % z celkového počtu dotazovaných odpovědělo na otázku, co je v hodinách anglického jazyka nejvíce baví, zvolením odpovědi: hry a soutěže.** Naproti tomu pouze 4 % odpověděla na tuto otázku formou odpovědi: čtení a poslech příběhů.

Otázka č. 6 – Pokud vím v hodině anglického jazyka správnou odpověď na otázku učitele, přihlásím se.

Odpověď	absolutní hodnota	relativní hodnota [%]
vždy	10	21,73 %
skoro vždy	24	52,17 %
občas	11	23,9 %
nikdy	1	2,17 %
celkový počet respondentů	46	100,00 %

Tabulka 14 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 6

Tato otázka si dala za cíl zjistit úroveň aktivity žáků v hodinách anglického jazyka. **Více jak 21 % respondentů se v hodinách anglického jazyka přihlásí vždy, když vědí správnou odpověď.** Pouze 2% rozdílem se liší respondenty označená odpověď občas. Jak je z tabulky zřejmé, vyskytuje se velmi malé množství respondentů, kteří otázku hodnotili negativně.

7.5 Srovnání výsledků dotazníkových šetření

Celkem se výzkumu zúčastnilo 95 žáků, z toho 44 chlapců, což je 47,82 % zkoumaného vzorku a 51 děvčat, což je 53,68 %. Pilotáž byla provedena ve 3. ročníku a zúčastnily se jí tři dívky. Žáci třetích ročníků se pohybovali ve věku 8 – 9 let, žáci pátých ročníků ve věku 10 - 11 let. Celkový přehled srovnání výsledků dotazníkových šetření uvádíme v příloze P V.

7.6 Vyhodnocení hypotéz

H0: Úroveň motivace žáků do hodin anglického jazyka je ve 3. ročnících stejná jako v 5. ročnících.

H1: Existují statisticky významné rozdíly v úrovni motivace žáků do hodin anglického jazyku ve 3. a 5. ročnících.

p-hodnota na hladině významnosti α (=0,05)

p-hodnota = 0.00169 => nepotvrdila se platnost H0 => může být přijata H1

Existují statisticky významné rozdíly v úrovni motivace žáků do hodin anglického jazyku ve 3. a 5. ročnících.

H0: Žáci obou ročníků by se učili anglický jazyk sami od sebe, i kdyby se jej ve škole učit nemuseli.

H1: Existují statisticky významné rozdíly v tom, zda by se žáci obou ročníků učili sami od sebe anglický jazyk, i kdyby ve škole nemuseli.

p-hodnota na hladině významnosti α (=0,05)

p-hodnota = 0,3336 => potvrdila se platnost H0 => nemůže být přijata H1

Žáci obou ročníků by se učili anglický jazyk sami od sebe, i kdyby se jej ve škole učit nemuseli.

H0: Počet žáků, kteří se přihlásí s odpovědí na otázku učitele v hodinách anglického jazyka, je v obou ročnících stejný.

H1: Existují statisticky významné rozdíly mezi 3. a 5. ročníkem v počtu žáků, kteří se v hodinách anglického jazyka přihlásí s odpovědí na otázku učitele.

p-hodnota na hladině významnosti α (=0,05)

p-hodnota = 0,0548 => potvrdila se platnost H0 => nemůže být přijata H1

Počet žáků, kteří se přihlásí s odpovědí na otázku učitele v hodinách anglického jazyka, je v obou ročnících stejný.

H0: Počet dívek, pro které angličtina nepatří mezi oblíbené předměty, je stejný v obou ročnících.
H4: Existují statisticky významné rozdíly v obou ročnících v počtu dívek, pro které angličtina nepatří mezi mé oblíbené předměty.
p-hodnota na hladině významnosti α (=0,05)
p-hodnota = 0 => nepotvrdila se platnost H0 => může být přijata H1
Existují statisticky významné rozdíly v obou ročnících v počtu dívek, pro které angličtina nepatří mezi jejich oblíbené předměty.

7.6.1 Interpretace výsledků a diskuse

První otázka, kterou jsme si položili v souvislosti s vyslovením hypotéz, zda existují statisticky významné rozdíly v úrovni motivace žáků do hodin anglického jazyka, vykazuje značný rozdíl mezi oběma zkoumanými ročníky. Toto zjištění nás opravňuje klást si další otázky vnitřních aspektů motivace žáků a vlivu rozdílných výchovně - vzdělávacích systémů na utváření motivace žáků k učení.

V druhé otázce náš předpoklad, že existují statisticky významné rozdíly v tom, zda by se žáci obou ročníků učili sami od sebe anglický jazyk, i kdyby ve škole nemuseli, se zcela nepotvrdil. Otázka mohla být zodpovězena pozitivně a to i v případě, zodpovězení odpovědi nevím, kde se rozdíl obou ročníků liší pouze 3 %. Zajímavý je v této souvislosti také pohled na podobnost odpovědí obou ročníků v odpovědi, která zaujímá negativní postoj.

Třetí otázka, zde existuje shoda mezi úrovní aktivity, kdy se žák přihlásí, pokud zná správnou odpověď na otázku učitele. Jedná se výsledek velice zajímavý, přestože jde pouze o výsledek orientační a rozdíly nejsou až tak velké, odpovídá naše zjištění potvrzení důležitosti činitelů působících na motivaci k učení, zakládající na žákově činnosti a uspokojení z ní. Vhodně položená otázka, zde působí jako aktivizující motivační činitel.

Odpověď na čtvrtou otázku, zda je počet dívek, pro které angličtina nepatří mezi oblíbené předměty, v obou ročnících stejný, je jednoznačná. Na základě provedeného výzkumu bylo zjištěno, že existují statisticky významné rozdíly v obou ročnících v počtu dívek, pro které angličtina nepatří mezi jejich oblíbené předměty. Na tomto místě by bylo možno rozvést rozsáhlou diskusi o intersexuálních rozdílech v motivaci v souvislosti s různými koncepty motivace lidského chování. Tato diskuse by však nebyla přiměřená vzhledem k charakteru cíle výzkumného šetření.

7.6.2 Shrnutí a vyhodnocení

V úvodu bychom chtěli upozornit, že se nejedná o výsledky, které by mohly být základním prvkem dalekosáhlejších úsudků o působení českého výchovně - vzdělávacího systému. Výsledkem tohoto výzkumu je, že dokázal smysluplnost zkoumání problematiky motivace na prvním stupni a to především z hlediska vlivu odlišností mezi oběma ročníky na intenzitu motivace k učení se anglickému jazyku na prvním stupni ZŠ.

Dotazníkové šetření ve 3. a v 5. ročnících Fakultní základní školy Olomouc a jeho následné vyhodnocení slouží jako podklad k návrhu projektu pro 5. ročníky. Dotazníkový výzkum byl záměrně realizován v obou ročnících se stejným počtem respondentů a stejným dotazníkem. Výsledky dotazníku byly vyhodnoceny v každém ročníku zvlášť, přehledně uvedeny v tabulkách a okomentovány. Porovnání výsledků obou ročníků je prováděno skrze sloupcové grafy, ze kterých je jasně viditelný a zřejmý procentuální podíl zvolených odpovědí k celkovému počtu. Došli jsme k mnoha zajímavým závěrům, naším úkolem bylo například zjistit míru iniciativy skrze otázku, kdy žáci měli odpovědět na to, zda by se učili anglický jazyk sami od sebe, kdyby ve škole nemuseli. Ačkoliv pro žáky může být obtížné si tuto situaci představit, jelikož výuka cizího jazyka je od 3. ročníku ZŠ povinná, tak i přesto velké procento respondentů odpovědělo kladně. Zjistili jsme, že žáci obou ročníků považují za důležité učit se v současné době anglický jazyk a to především kvůli tomu, že se s ním mohou domluvit v zahraničí. Dále anglický jazyk řadí mezi nejdůležitější a nejrozšířenější jazyky Evropy a zároveň jej vnímají jako velice užitečný a důležitý pro jejich budoucí zaměstnání. Na základě největších diferencí v odpovědích na konkrétní otázky, byl největší rozdíl patrný v 5. ročníku a to u otázky č. 3 - **Angličtina patří mezi mé nejoblíbenější předměty**; otázky č. 4 **Na hodiny anglického jazyka se těším.** Další skutečnost, která je z výsledků patrná je, že **existují statisticky významné rozdíly v obou ročnících v počtu dívek, pro které angličtina nepatří mezi jejich oblíbené předměty v porovnání s chlapci**, kde bylo srovnání téměř totožné. Dále bychom rádi uvedli výsledky vyplývající z otázky, kdy žáci odpovídali, co je v hodinách anglického jazyka baví nejvíce. Žáci obou ročníků uvádí, že mezi aktivity, které je baví nejvíce, jsou hry a soutěže, což bychom chtěli při zpracování našeho projektu vyzdvihnout. Zpívání písniček taktéž oba ročníky považují za atraktivní. Žáky 3. ročníků v tomto směru baví čtení a poslech příběhů, které se nezdá být až tak zajímavé a zábavné pro 5. ročníky. Namísto toho žáky 5. ročníků baví mluvení cizím jazykem na různé druhy témat. Taktéž jsme se v obou ročnících zaměřili na počet žáků, kteří se vždy nebo skoro vždy přihlásí s odpo-

vědí na otázku učitele v hodinách anglického jazyka, pozitivní je, že v této otázce se neobjevily nijak významné rozdíly**. Z výše zmíněných skutečností a komentářů pod grafy je zřejmé, že existují statisticky významné a tudíž nezanedbatelné rozdíly mezi oběma ročníky v úrovni motivace žáků do hodin anglického jazyka.** Dle mého názoru mohou být tyhle diference způsobeny rozdílnou úrovní motivace, která má tendenci se zvyšujícím se ročníkem lehce klesat, to může být způsobeno špatně zvolenými metodami výuky anglického jazyka, nekvalifikovaností učitele, nerespektování individuálních zvláštností žáka při učení se cizímu jazyku, vzrůstající úrovní gramatických jevů apod. Úmyslně byli dotazováni žáci 3. a 5. ročníků a to zejména proto, abychom měli šanci porovnat jakousi vstupní a výstupní úroveň motivace, vstupní úrovní máme na mysli období, kdy ve třetím ročníku žáci zpravidla poprvé přichází do kontaktu s anglickým jazykem, výstupní motivací pak míníme finální výstupy z druhého období vzdělávání, dle RVP (Rámcového vzdělávacího programu). V této práci jsme si dali za cíl vyřešení této problematiky vhodně zvoleným návrhem projektu na podporu motivace žáků 5. ročníků, který si v následující kapitole představíme.

8 NÁVRH PROJEKTU NA PODPORU MOTIVACE PRO 5. ROČNÍK

Projekt zaměřený na podporu motivace pro 5. ročník je orientovaný především pro žáky Fakultní základní školy Olomouc, kde bylo výzkumné šetření prováděno. Jelikož z dotazníkového šetření vyplývá, že žáci 5. ročníků se na hodiny anglického jazyka netěší a anglický jazyk nepatří mezi jejich oblíbené předměty. Návrh projektu jsme konzultovali s odborníky pomocí metody rozhovoru (interview). Metodicky vedený rozhovor probíhal se 2 učitelkami anglického jazyka a zástupkyní ředitelky, která má taktéž mnoholeté zkušenosti s výukou anglického jazyka na základní škole. Jednalo se vždy o základní školy Olomouckého kraje, přesněji ZŠ Čechovice (pobočka ZŠ Palackého), Fakultní základní škola Olomouc a Základní a mateřská škola Kostelec na Hané. Projekt usiluje zejména o celkové posílení motivace žáků 5. ročníků k učení se anglickému jazyku, jejichž úroveň motivace je nižší, než ve 3. ročnících. Návrh projektu se věnuje praktickým námětům, které je možné využít při domácím doučování či opakování, ale právě i jako metodu výuky v hodinách anglického jazyka na základních školách. Zvolené aktivity kopírují odpovědi žáků z dotazníku na otázku, co je v hodinách anglického jazyka baví nejvíce a umocňují tak preference žáků. Rádi bychom tímto návrhem projektu žáky přesvědčili o tom, že učení se cizím jazykům nemusí být vždy nutným zlem.

8.1 Cíle projektu

Hlavním cílem projektu je dosažení posílení motivace žáků 5. ročníků k učení se anglickému jazyku. Na základě dotazníkového šetření je zřejmé, že existují statisticky významné rozdíly mezi oběma ročníky v úrovni motivace žáků do hodin anglického jazyka. Tato skutečnost může být způsobena více faktory např. nesprávně zvolenými metodami výuky cizího jazyka, přístupem učitele, způsobem prezentace učiva, vyučovacím postupem, nerespektováním zvláštností žáků a jejich individualit, vzrůstající úrovní gramatických jevů spolu se zvyšujícím ročníkem apod. Proto bychom se chtěli pokusit o zvýšení úrovně motivace především užitím široké škály vhodně zvolených metod k aktivnímu učení se anglickému jazyku a to za podpory projektové metody využité v podobě příměstského tábora. Vedlejší cíle jsou zlepšení a zkvalitnění přístupu žáků k cizímu jazyku, ze stran učitelů pak zohlednění zvláštností a individualit žáků, tzn. nezaměřovat se na třídu jako celek nýbrž jednotlivě na žáky cizího jazyka. Z dotazníkového šetření, konkrétně z otázky zaměřené na oblíbenost anglického jazyka, zda se na hodiny těší a dalších skutečností,

byl u žáků 5. ročníků zjištěn nedostatek. V důsledku eliminace tohoto zjištění je projekt doplněn příměstským táborem. Očekávaným přínosem bude zvýšení motivace k učení se anglickému jazyku daného ročníku.

8.2 Popis navrhovaného řešení

Tematicky koncipován příměstský tábor pro Fakultní základní školu Olomouc

Příměstský tábor považujeme za alternativu ke klasickým vícedenním táborům. Tento navrhovaný příměstský tábor bychom chtěli realizovat především **formou projektové metody.**

Příměstský tábor na téma: Dítě a svět aneb dobrodružství při cestování kolem světa s angličtinou

Charakteristika projektu: Jedná se příměstský tábor vystupující pod projektem, který je motivován interkulturním prostředím, a cestujete s ním všemi světadíly. Děti se seznamují se zvyky různých národů, poznávají nová, nepoznaná prostředí, získávají povědomí o lidech, kteří žijí rozdílným životem a během těchto činností získávají i nové a vědomosti z cizího jazyka. V tomto projektu nabývá interkulturní aspekt cizojazyčné výuky nové kvality.

Našim záměrem je, aby děti strávily den plný pohybu, zábavy a dobrodružství se svými spolužáky a ještě se naučily nová slovíčka a nové fráze v anglickém jazyce, večer mohou být už opět doma s rodiči.

Charakteristické pro příměstské tábory je čas, kdy se konají. Jedná se zejména o období letních prázdnin, proto bychom i my chtěli časově směrovat projekt na letní měsíce červenec – srpen.

O projektu

- Jsou vytvořeny podmínky pro skupinové i individuální činnosti.
- Děti jsou dostatečně motivovány obrazovým a jiným materiálem.
- Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený.
- Téma pro děti je velmi bohaté a zajímavé.
- Děti mají možnost ukázat, co si pamatují z předchozí činnosti při sbírání nových informací.
- Nemají problémy se na okamžik stát někým jiným.
- Na dětech je znát radost z poznání.
- Projekt umožňuje pracovat s tématy do větší hloubky, využívá různé formy práce, vede žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací.

- Důraz je kladen i na vzájemnou spolupráci, kontrolu a sebehodnocení žáků.
- Zvolené aktivity mají vzdělávací i sportovní charakter, žáci se v nich setkají s angličtinou tak, že si nadále prohloubí své jazykové schopnosti.

Třída: 5. ročník (46 dětí – 3 skupiny po 15 dětech – 3 učitelé)

Organizační forma: příměstský tábor formou projektu

Časový rozsah: Jeden týden (5 dní)

Prostorová organizace: třída, školní zahrada, park, hřiště, společenská místnost.

Vyučovací metody:

- slovní (výklad, vyprávění, vysvětlování),
- názorně demonstrační (cílevědomé pozorování objektů, předmětů, obrázky, fotografie),
- dovednostně – praktické,
- metoda práce s textem,
- didaktické hry, soutěže.

Mezipředmětové vztahy: Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Osobnostní a sociální výchova, Informační a komunikační technologie, Tělesná výchova, Anglický jazyk, Hudební výchova, Výtvarná výchova.

Motivace:

- *Počáteční* (seznámení s projektem, úvod do projektu: „Dítě a svět aneb dobrodružství při cestování kolem světa s angličtinou“).
- *Průběžná* (školní výlet do… jako specifická vyučovací forma, exkurze…, týmová práce v terénu).
- *Závěrečná* (celkové hodnocení projektu - závěr, ochutnávka…, vyhodnocení týmů).

Proč právě příměstský tábor?

- K dětem se snažíme přistupovat individuálně, dané skupince 15 dětí se budou věnovat zkušení vedoucí – učitelé prvního stupně, lektorky/učitelky anglického jazyka.
- Místo pro setkání je dobře dostupné a především dětem a rodičům dobře známé.
- S dětmi se setkáváme pravidelně v době 8:00 hodin a rodiče si je vyzvedávají v době 15:00 - 15:30 hodin. Samozřejmostí je možnost individuální domluvy.
- Naše aktivity se v průběhu jednotlivých dní budou zaměřovat na aktivní učení anglického jazyka, činnostní učení, rozvoj kreativity, komunikačních dovedností a týmové spolupráce.

- Dítě dosáhne větší sebedůvěry a plynulosti při používání angličtiny, získá nové zkušenosti a poznatky. Upevní si gramatiku, rozšíří si slovní zásobu a zároveň získají pozitivní zkušenost z výuky angličtiny, která by je měla motivovat při dalším studiu.
- O děti se v průběhu celého dne starají odborně vyškolení zkušení vedoucí – učitelé prvního stupně.
- Cena zahrnuje bohatý dopolední i odpolední program, vstup na exkurzi, stravování, veškerý materiál pro tvoření, odměny do soutěží a zkušené kvalifikované vedoucí i lektory.

Děti si s sebou přinesou:

- sportovní obuv do tělocvičny a sportovní obuv na ven,
- pohodlné sportovní oblečení vhodné do tělocvičny i na ven,
- čepici nebo klobouk jako ochranou pokrývku hlavy, sluneční brýle, ochranný krém proti slunci,
- malý batůžek nebo tašku, lahev na pití – vše označené jménem dítěte.

Pro zákonné zástupce:

- Zákonný zástupce předloží: vyplněné posudky I., II. o zdravotní způsobilosti dítěte (možnost propuknutí infekce), spolu s kopií kartičky pojištěnce. V případě nutnosti podávání léků, musí být krabičky s léky zřetelně označeny, včetně dávkování.

- Dále vyplněné potvrzení o tom, kdo je oprávněn dítě vyzvedávat, včetně vyplnění adresy pobytu zákonného zástupce dítěte, upozornění zákonného zástupce účastníka, prohlášení o bezinfekčnosti a poučení o bezpečnosti a chování dítěte po dobu trvání příměstského tábora.

Všechny zmíněné dokumenty zákonný zástupce předává první den ráno před začátkem tábora.

Tyto dokumenty jsou v práci uvedeny v přílohách P XI – P XIV.

Průběh:

První den – Dnes se nacházíme v Evropě

Den první: práce na projektu začíná prvním dnem v týdnu v 8:00, první část dne se odehrává v prostorách školy, přesněji v jazykové učebně.

Žáci jsou rozděleni do malých skupinek, ve kterých budou celý týden pracovat. Rozdělení je čistě náhodné – na základě rozdaných kartiček se symboly, učitel zakročí do vytvořených skupinek pouze v případě, že rozdělením by se nevytvořily rovnocenné podmínky (př. ve skupince pouze samí slabí žáci). Plán prvního dne je vyhlášen učitelem. Jednotlivé skupiny se musí po vzájemné poradě domluvit na jménu, pod kterým budou během celého týdne vystupovat. [63]

Úvod do projektu – motivační část

Dětem se představíme jménem, většina z nich nás již zná jako učitele angličtiny. „Dobrý den děti, mé jméno je Markéta, ráda bych vám představila i mé dva kolegy – Adélu a Martina, právě jsme se stali vašimi průvodci na cestě kolem světa s angličtinou, na kterou se spolu nyní vydáme. Během cesty se naučíme hodně nového o kontinentech, o světě a zvycích jednotlivých zemí a to vše spojíme s angličtinou, která nám s tím pomůže. Na každý den je připraven pestrý program, a jelikož je svět velký, začneme s cestováním již dnes! Dnes se nacházíme v Evropě!“

Úkoly:

1. ***Každá skupinka má za úkol vytvořit a zazpívat svoji vlastní hymnu***, může samozřejmě i za hudebního doprovodu. ***Navrhnout a vytvořit vlajku své skupiny, na které budou symboly***, které ji budou charakterizovat (s dětmi si popovídáme, co je to symbol, symboly na státním znaku a vlajce). [64]

Žákům poté předvedeme ukázku map států Evropy, s čímž souvisí i jejich další úkol.

[63] KRUMPLOVÁ, Ivana. Výuka v blocích. In: *Krásovy domky Pelhřimov[online]*. Pelhřimov, 11. 4. 2011 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: http://www.krasovy-domky.cz/vyuka-v-blocich-255.html
[64] KRUMPLOVÁ, Ivana. Výuka v blocích. In: *Krásovy domky Pelhřimov[online]*. Pelhřimov, 11. 4. 2011 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: http://www.krasovy-domky.cz/vyuka-v-blocich-255.html

Obrázek 8 Flags of Europe [65]

Let's get started (Začneme!)„Naším dalším úkolem je, odpovědět na tuto otázku.“
Každý tým dostane od vedoucího list papíru, psací potřeby mají u sebe.

2. *Které státy leží v Evropě? Napiš nejméně 7, poté zkus napsat názvy států v angličtině a řeč, kterou se v nich mluví.*

Příklad: Francie – France – French

…. Now we are going to check your answers. (Nyní si zkontrolujeme vaše odpovědi) Poté následuje společná kontrola odpovědí, diskuse, hodnocení.

Poté žáci pracují na výrobě své vlajky se symboly. Symboly na vytvořené vlajce žáci vysvětlí ostatním – co je pro ně zásadní a nejdůležitější, apod. **Každá skupinka také vytvoří svůj znak** ze samo-tvrdnoucí hmoty. Rozdělení práce ve skupince závisí již na samotných žácích a není pro ně žádným problémem, vzájemně si pomáhají, diskutují o své tvořivé činnosti a hodnotí ji.

Let's do some grammar! (Pojďme udělat něco z gramatiky).
3. *Grammar verb be – and* ? Complete the chart. (Doplňte tabulku)

Are you English? No, I'm Scotish. I'm from Edinburgh.

[65] Flags of Europe. *DeviantArt* [online]. © 2015 DeviantArt [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: http://condottiero.deviantart.com/art/Flags-of-Europe-84509106

Question	Short answer	Negative
_____ you English?	No, I _____.	I _____ English.
_____ they from Spain?	Yes, they _____.	
_____ she Portuguese?	No, she _____.	She_____ Portuguese.
_____ he Italian?	Yes, he _____.	

Tabulka 15 Gramatické cvičení [66]

FRANCIE

4. ***Quasimodo závodí***

Hned v prvním úkolu jsme záměrně uvedli jako příklad Francii, stát ležící v Evropě, hlavním městem je Paříž – v angličtině Paris /ˈperəs/. Paříž je známa Eiffelovou věží. V Paříži je známý Chrám Matky boží, který všichni dobře známe z pohádky W. Disneyeho Zvoník od Matky boží jako příběh nešťastné a neopětované lásky neuvěřitelně ošklivého a hrbatého Quasimoda ke krásné cikánce Esmeraldě. V další hře si zahrajeme na Quasimoda a vyzkoušíme si, jak to měl těžké, když musel chodit shrbený.

Pomůcky: kužely

Prostředí: louka/hřiště, les/tělocvična

Čas: 10 minut

Popis: Tento závod je především zkouškou rovnováhy. Děti se postaví za sebe. Snaží se co nejrychleji projít kolem kuželů (cca 4 m od družstva), přičemž se musí držet za kotníky a být v předklonu (jako Quasimodo). Soutěž trvá, dokud se nevystřídá celé družstvo.

ZOO

5. ***Kdo by nechtěl navštívit zoo v zahraničí?***

Procvičování angličtiny: zvířata

Další význam: pohyb, postřeh, zábava

Pomůcky: pro každého žáka židle

Prostředí: louka/hřiště, les/tělocvična

Čas: 10 minut

[66] OXENDEN, Clive, Christina LATHAM-KOENIG a Paul SELIGSON. *New English file: elementary student's book s anglicko-českým slovníčkem*. 1st pub. Oxford: Oxford University Press, 2007, 167 s. ISBN 9780194519083.

Popis: Židle jsou postavené do kruhu, takže děti sedí v kruhu. Každý žák si vybere zvíře, které obvykle můžeme spatřit v zoo, např. hippo, wolf, bear, penguin, giraffe, tiger, lion (hroch, vlk, medvěd, tučňák, žirafa, tygr, lev). Několikrát za sebou je společně zopakujeme a připomeneme si, jaká zvířátka jsou ve hře. Učitel v pozici vedoucího hry odstraní z kruhu svoji židli, postaví se doprostřed kruhu a říká: „I am in a zoo and I can see – a hippo and a penguin." (Jsem v zoo a vidím hrocha a tučňáka.) Žáci, kteří si vybrali tato zvířata, vstanou rychle ze židlí a vymění si místo. Učitel rychle obsadí volnou židli a uprostřed kruhu zůstane ten, kdo nemá místo k sezení, a pokračuje opět větou: „I am in a zoo and I can see – a wolf and a giraffe." Je nezbytné si pamatovat všechna zvířata, aby se děti vystřídaly. Existuje možnost, kdy vyvolávač může vstoupit do hry se zvoláním: „Zoo!" Na tento signál se musí postavit všichni a změnit své místo. V tomto případě je třeba zajistit bezpečnost, aby nedošlo ke zranění a srážce více dětí v zápalu hry.
Pro pokročilejší žáky vybereme základní větu v obtížnějším tvaru, např. Yesterday I was in a zoo and I saw…. (Včera jsem byla v zoo a viděla…) [67]

Předpokládané ukončení poslední hry dopoledne, je zpravidla v době oběda. Zástupkyní ředitele Domova dětí a mládeže v Olomouci, se kterou jsme záležitost stravování konzultovali, byl odsouhlasen zvolený typ stravování a to formou svačinek během dne a teplého oběda. Tento typ stravování poskytuje firma Fresh Snack, která oslovila Dům dětí a mládeže v Olomouci s nabídkou zajištění stravování akcí jako jsou příměstské tábory. Tato firma zajišťuje celodenní stravování dětem po dobu trvání příměstského tábora (5 dní).

6. ***PEČLIVĚ napiš tužkou do rámečků třikrát všechna písmena anglické abecedy podle předlohy, v duchu si abecedu přeříkej.***

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Tabulka 16 Tabulka písmen anglické abecedy [68]

[67] HANŠPACHOVÁ, Jana a Zuzana ŘANDOVÁ. *Angličtina plná her.* Praha: Portál, 2005. ISBN: 80-7178-790-6.

HOLANDSKO

7. ***Vyrábění a tvoření – Větrníky***

Dostáváme se do Nizozemí. Holandsko je proslulé svými větrnými a vodními mlýny, větrné mlýny se nachází po celém Nizozemsku. Vodní mlýny byly používány zpravidla pro tvorbu mouky, získávání oleje či pro tvorbu papíru.

Návod na větrník najdeme na obrázku 9, uvedeným pod textem. Čtvrtku mohou žáci před vystřižením pomalovat pastelkami, křídami, vodovými barvami. V případě křídu nutno zafixovat lakem. Větrník to dělá hezčím. Papírový větrník se venku rád rozmočí, proto je třeba na větrníky, které chceme dát ven, použít fólii. S obyčejnými papírovými větrníky můžou děti trénovat foukání nebo s nimi jen běhat a ony se roztočí. [69]

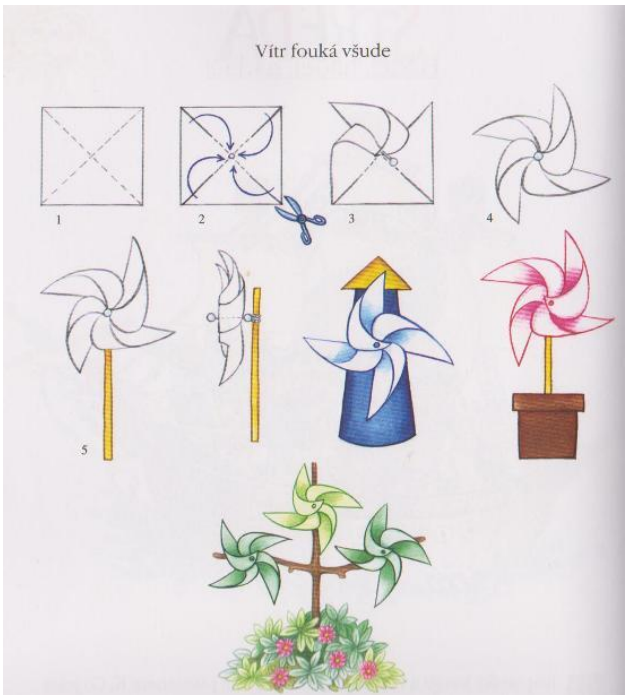

Obrázek 9 Větrníky [70]

8. ***Opakování probraného učiva.***

---

[68] Opakování pamětného počítání a rýsování. *Materiály pro výuku matematiky* [online]. Praha, © 2002 - 2013 ZŠ Dobřichovice [cit. 2015-06-12]

[69] Větrníky. Vyrábění a tvoření – update. In: *Tvořivá ručka našeho cvrčka* [online]. 2010-11-6 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z: http://omrej.blog.cz/1006

[70] Větrníky. Vyrábění a tvoření – update. In: *Tvořivá ručka našeho cvrčka* [online]. 2010-11-6 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z: http://omrej.blog.cz/1006

9. Závěr prvního dne

Prezentace jednotlivých skupinek-týmů probíhá během posledních hodin prvního dne. Všichni předvedou ostatním své výrobky (vlajku svého týmu spolu se znakem, větrný mlýn z návštěvy Holandska), zazpívají svoji týmovou hymnu a snaží se ostatní, co nejvíce zaujmout. **Skupinky se vzájemně obodují, formou žetonů**, kterých má každá skupina první den 15. Hodnocení probíhá i mezi žáky v rámci své skupinky, chválí se i kritizují a snaží se argumentovat. [71]

Druhý den

Začátek druhého dne probíhá trochu netradičně, ještě než se spolu s cestovateli vydáme na cestu do Ameriky, je třeba, abychom před cestou získali nějaké informace o Britském centru, kde nás čeká zajímavá exkurze. Britské centrum je plné knih, které se nám budou třeba během výpravy hodit.

1. ***Exkurze Britského centra knihovny Univerzity Palackého***

Exkurze probíhá pod vedením jednoho z pracovníků Britského centra. Následuje příležitost pro diskuzi, kdy se žáci mohou ptát na různé otázky, co je zajímá apod.

Informace o Britském centru uvádíme v příloze P VI.

Druhý den - Dnes se nacházíme v Americe

Pátrání po stopách indiánů

Cílem výpravy se pro tento den stala Arizona, země indiánů a dosud živých westernových tradic. Ve státě Arizona můžete narazit na typickou poušť či polopoušť, zelenou prérii, vysoké hory nebo hluboké kaňony. Abychom si indiánský den správně užili ve vhodném prostředí tohoto krásného státu, vyrazili jsme do Olomouckého parku - Bezručovy sady. To, co totiž turisty láká k návštěvě Arizony nejvíce, je v první řadě Národní park Grand Canyon. Tam nás čekalo další pátrání po stopách indiánů.

2. ***Učíme se všemi smysly***

Tikající nápověda – ***Tik – tak prompter***

[71] KRUMPLOVÁ, Ivana. Výuka v blocích. In: Krásovy *domky Pelhřimov[online]*. Pelhřimov, 11. 4. 2011 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z: http://www.krasovy-domky.cz/vyuka-v-blocich-255.html

Procvičování angličtiny: slovní zásoba od určitého písmene

Další význam: sluchová diferenciace, rychlost, pohotovost

Pomůcky a příprava: budík, lístečky s napsanými písmenky, tužka pro každého, list papíru

Postup: Kdekoliv v parku na předem vyznačeném území schováme budík; děti se budou snažit jej najít jen po sluchu. Hlavním úkolem hry však není najít konkrétně budík, ale pouze se podle něj orientovat správným směrem. Jakmile přijdou k místu, kde se jim zdá tikání budíku nejhlasitější, musí se dobře rozhlédnout po okolí. V okruhu zhruba jednoho metru od budíku, najdou kartičku s písmenem. Jakmile žák písmeno objeví, přečte si jej a vrátí se na počáteční místo, odkud vycházel. Na tomto místě se pokusí na papír napsat, co nejvíce anglických slov začínající písmenem, které našel. Psát mohou tak dlouho, dokud kartičku nenajde i poslední z hráčů. Je možné se s dětmi domluvit i na jiném časovém limitu. Poté slova vyhodnotíme. Jestliže má i někdo jiný stejné slovo ve skupině, započítá si každý z nich pouze jeden bod, za správně napsané slovo, které nikdo jiný ve skupině nenapsal, hráč získává dva body.

3. *Cvičíme s dlouhým lanem*

Dlouhým lanem máme ve skutečnosti na mysli delší švihadlo v délce asi 3 – 5 m. Není doporučeno používat svázaná krátká švihadla ani lana pro šplh. Během cvičení s dlouhým lanem důsledně respektujeme bezpečnostní zásady a vybíráme takové činnosti, které jsou vhodné vzhledem k fyzickým a psychickým možnostem dětí.

Úkoly:

- Chůze po laně položeném na pevném povrchu (Na vyvýšené podložce, např. na lavičce), chůze po klikatě položeném laně, chůze vzad, vpřed, stranou apod.
- Průpravná cvičení v kruhu, v řadě, každý žák drží lano a všichni žáci cvičí současně, např. v sedu, v lehu, ve stoji apod.
- Úkolem je rozmotat lano a vytvořit z něj různé plošné obrazce (čtverec, kruh, obdélník apod.)
- Žáci v řadě drží lano nad hlavami ve vzpažení, postupně od prvního žáka provádí dřep a vztyk tak, že řada daným pohybem vytváří vlnu.
- Čtyři žáci drží lano před tělem tak, aby tvořilo obrys čtverce. Ostatní děti přeskakují, podlézají, obíhají apod. [72]

[72] KARÁSKOVÁ, Vlasta. *Zábavná cvičení ve škole i doma*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007, 154 s. ISBN 978-80-244-1672-4.

4. ***Výtvarná dílna - Výroba cestovatelského deníku***

Jako správní cestovatelé bychom u sebe vždy měli mít cestovatelský deník, když nás přepadne chuť si něco zapsat během našeho dobrodružství při cestování kolem světa s angličtinou. A že tedy bude o čem psát a vyprávět!

Pomůcky: libovolná stuha různé délky a barvy, starý atlas světa nebo mapa, děrovačka, provázek, různé druhy papíru, nůžky, pravítko, psací potřeby, lepidlo.

Obrázek 10 Cestovatelský deník [73]

6. ***Napiš pár jednoduchých vět v angličtině o zážitcích, které jsi zatím během cestování zažil. Následuje diskuze.***

7. ***Indiánský tanec***

Je docela obtížné popsat podobu, která tvoří indiánský tanec (potažmo i tanec jiných tzv. přírodních národů). Zejména proto, že vychází z vnitřního vnímání a prožitku tanečníka, je vyjádřením jeho meditace či jeho ztotožnění se s rolí v tanci, nebo dokonce známkou jeho proměny. Ať cestujeme Severní Amerikou od severu k jihu nebo od západu k východu, najdeme všude tanec jako prostředek k vyjádření filosofie, obav, přání apod. společnosti, a potažmo i sebe sama. Atmosféru tance netvoří kroky, nýbrž projekce celého těla – není to však tak jednoduché, pouhé

[73] Stylové bydlení: jak zařídit pokoj pro malého cestovatele. *Žena.cz* [online]. 1999 – 2015 © [cit. 2015-07-15]. Dostupné z: http://zena.centrum.cz/bydleni/fotogalerie/2013/09/04/stylove-bydleni-jak-zaridit-pokoj-pro-cestovatele/foto/570370/

tělo toho není schopno, jde o projekci celé bytosti, těla i ducha. Za tanečními kroky a pohyby těla stojí hloubka významů a pocitů. Vyladit se na tuto schopnost cítění je velmi těžké.

Odkaz: https://www.youtube.com/watch?v=nWZnmyTzQps [74]
Během dne probíhá několikrát nacvičování, tanec se předvádí na konci dne u ohně.

8. ***Test pro děti:***

Test pro děti z úkolu č. 8, uvádíme v příloze P VII.

9. ***Opakování probraného učiva.***

10. ***Závěr druhého dne***

Předvedení indiánského tance. Hodnocení cestovatelských deníků. Vyhodnocení testu - nejlepší výsledky z testu skrývají pro vítězný tým ve staré truhle zlatý poklad náčelníka Neposedného Býka.

Třetí den – Dnes se nacházíme v Africe

Ve středu jsme po dlouhé plavbě přistáli u břehů Afriky.

1. ***Kde teď na mapě tedy přesně jsme?***

Obrázek 11 Mapa Afriky [75]

[74] SKOŘEPA,Vašek. Dubský dostavník 2014 (Indiánský tanec) HD video Vašek Skořepa CŠV. In: *Youtube* [online]. Zveřejněno 18. 5. 2014 [vid. 2015-06-15]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=nWZnmyTzQps

Poušť Sahara – Sahara je největší poušť světa rozlohou téměř 9 milionů km čtverečných, zaujímá skoro stejnou plochu jako Čína nebo USA. Na Sahaře je velmi teplo.

2. ***Překážková dráha po poušti***

Z pouště se musíme co nejrychleji dostat do Středoafrické republiky, kde je chladněji než na poušti. Projdeme při tom různými překážkami, které nás potkají cestou.

Pomůcky: kbelíky s vodou, kelímky, švihadlo, kužely, pytle na skákání, lžíce + golfové nebo jiné malé míčky

Čas: 30 minut

Popis: Dětem rozdělíme překážkovou dráhu na tyto části:

- skákání přes švihadlo,
- projít kolem kužele s lžící a golfovým míčkem,
- skákání v pytli.

Každé dítě v týmu musí projít tuto trasu, přičemž učitelé jsou při týmech a upravují stanoviště během soutěžení (např. zvednou kelímky apod.). Vyhrává to družstvo, které je nejrychlejší.

3. ***Chyby ve výslovnosti & Často zaměňovaná slova***

Dvojice slov, jejichž výslovnost se studentům angličtiny často plete, a věty k procvičení uvádíme v příloze P XVI.

6. ***Tvořivé dílny: Vystřihni a vybarvi kartičky jako upomínku na Afriku.***

Pomůcky: nůžky, barvičky, fixy

Prostředí: interiér / exteriér

Čas: 10 minut

[75] DĚTSKÉ DEKORACE. Shopni si [obrázek]. In: DĚTSKÉ DEKORACE. *Samolepící dekorace a obrazy pro váš interiér* [online]. [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: http://www.shopnisi.cz/adekorace/eshop/26-1-DETSKE-DEKORACE/95-3-Morsky-svet-a-pirati/5/1715-Samolepici-MAPA-SVETA-130-x-80-cm

Obrázek 12 African tribal masks coloring [76]

7. ***Africký náhrdelník***

Pomůcky: barevné papíry, nůžky provázek, tužku lepidlo, slámky

Prostředí: interiér/exteriér

Čas: 20 minut

Popis: Děti si vystřihnou dlouhé papíry jako rozstříhané brčko. Každé dítě má asi 20ks papírků, každý papírek má jiný tvar. Přeloží papír kolem slámky (přilepí jej na brčko) – vznikne jeden africký korálek. Slepené papírky navlékají na provázek, až se jim vytvoří náhrdelník, děti si mohou vytvořit i náramek.

8. Ukázka animovaného filmu s anglickými titulky Madagaskar 2: Útěk do Afriky

Děti mají možnost porovnat české znění s originálním zněním v anglickém jazyce. Film je doplněn o titulky, následuje rozbor a diskuze.

9. ***Africký pokrm***

Ve skupinkách si připravíme pravý africký pokrm v podobě sladkého kuskusu. Využijeme k tomu cvičnou kuchyňku, kde probíhají zpravidla hodiny - Vedení domácnosti.

Recept na sladký kuskus uvádíme v příloze VIII.

10. ***Opakování probraného učiva.***

11. ***Závěr dne s africkými pohádkami***

[76] IMGKID. African tribal masks coloring [obrázek]. In: Imgkid.com – the image kid has it. *African Tribal Masks For Kids* [online]. [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: http://imgkid.com/african-tribal-masks-for-kids.shtml

Jakmile si již dostatečně vychutnáme netradiční pokrm, můžeme se uvelebit na měkoučké dece vychutnávat africké pohádky. Tak probíhá závěr třetího dne cestování.

Ukázka z knihy:

„Pavouk a moucha

Kdysi dávno byli pavouk a moucha přátelé. Bydleli blízko sebe a pravidelně se navštěvovali. Pavouk zval mouchu na oběd a moucha zase zvala pavouka a tak to chodilo dlouhá léta."

„The spider and the fly

Once upon a time the spider and the fly were friends. They were neighbours and visited each other often. The spider would invite the fly for lunch and the fly would invite the spider and so it went on for years." [77]

Čtvrtý den - Dnes se nacházíme v Asii

Dnes se nacházíme v Asii, kde se konaly letní olympijské hry v roce 2008 v hlavním městě Číny – Pekingu.

1. Co vše víš o olympijských hrách? Znáš jejich historii, olympijskou přísahu či symboly?

2. ***Práce s textem – reading + translating (čtení + překlad)***

U olympijských her ještě zůstaneme, rádi bychom připomněli významné jméno našeho čtyřnásobného olympijského vítěze Emila Zátopka.

Text nalezneme v příloze P IX.

3. ***Pracovní list - Emil Zátopek***

Pomůcky: Pracovní list, psací potřeby
Prostředí: interiér/exteriér
Čas: max 15 minut
Popis: Děti pracují na pracovním listě, který mají před sebou.
Pracovní list uvádíme v příloze P X.

[77] WEST, O. *Africké pohádky: African tales*. Vyd. 1. V Praze: Triton, 2011. ISBN 9788073872670.

4. Ten, kdo se chce účastnit olympijských her, měl by vědět, jaké jsou disciplíny.

Prostředí: interiér/exteriér

Čas: 10 minut

Popis: ***Dokážeš pojmenovat disciplíny z posledních letních olympijských her v Pekingu?***

Tým pracují s jedním pracovním listem.

Pracovní list uvádíme v příloze P XI.

5. ***Čínské věštecké tyčinky***

Pomůcky: dřívka, plechovka, papír, pero, samolepky, barvy

Prostředí: interiér

Čas: 45

Lidé v Číně věří ve věštecké čínské tyčinky, typický zvuk - rachot dřevěných tyčinek protřepávaných v dřevěné či kovové plechovce, je jejich uším velmi známý. My si nyní uděláme si vlastní čínské věštecké tyčinky. Použijeme k tomu dřevěná dřívka z nanuků. Vše, co k tomu budeme tedy potřebovat, je dobrá zásoba dřívek od nanuků, plechovku, pero, psací potřeby a papír. Svazky těchto tyčinek se vždy umístí ve sklenicích a jemně protřepou, dokud několik tyček netrčí nad ostatní, nebo nevypadnou.

Nejprve si ozdobíme plechovku papírem, barvami, samolepkami, perem. Nyní úhledně očíslujeme dřívka nanuků, a umístíme je v plechovce, číslovaným koncem dolů. Máme k dispozici více jak 13 hotového "bohatství" v příloze P XIII tisknutelného, ale můžete udělat víc, pokud se vám líbí.

Držte plechovku téměř svisle, jemně protřepejte dokud 1 nebo více tyčinek začnou vyčnívat nad ostatními. Vezměte je ven, vyhledejte číslo, a přečtěte si své štěstí! [78]

6. ***Učíme se japonsky***

Ve východní části Asie leží velmi pokrokové Japonsko. Japonsky dnes mluví odhadem 130 milionů lidí. Japonské písmo a jeho systém jsou označovány za nejsložitější na světě. My se dnes pokusíme se s tímto písmem seznámit. K dispozici máme soubor slovíček z oblasti jídla

[78]Chinese fortune sticks. *CHINA CRAFTS* [online]. © 2000 - 2015 Activity Village [cit. 2015-06-17]. Dostupné z: http://www.activityvillage.co.uk/chinese-fortune-sticks

a kuchyně (ryouri). [79] Poté se pokusíme mamince napsat seznam potravin na nákup v japonštině. Uvidíme, jak si s tím poradí.

7. *Chtěli byste se podívat do Japonska?*

Jak se žije v Japonsku, jak chutná pravé japonské sushi a proč jsou Japonci označováni jako "lid vycházejícího slunce"? Dnes vás na chvíli vezme do Japonska Pavla se kterou si o Japonsku popovídáme. **Rozhovor s Pavlou M. cestovatelkou, která žila téměř rok v Japonsku, v současné době vyučuje japonštinu v jazykové škole.**

8. *Vítr do plachet*

Postupně se dostáváme z Asie dále do celého světa. Abychom byli rychlejší, potřebujeme dostat "vítr do plachet". Plujeme po Tichém oceánu, který je největším oceánem. Je tak velký jako Atlantický oceán a moře dohromady.

Pomůcky: balónky, kuželky na označení her

Prostředí: exteriér/interiér

Čas: 10 minut

Popis: Každý tým má svůj balónek. Hráči se postaví na startovní čáru, v ruce mají balónek. Na znamení začnou do balónku foukat tak, aby se ho nedotkli rukou. Když přijdou ke kuželu kolem kterého se otočí, chytí balónek do ruky a utíkají k týmu. Který tým skončí závod jako první, vyhrává.

9. *Opakování probraného učiva.*

10. *Závěr čtvrtého dne*

Po tom, co jsme se dozvěděli něco nového o Olympijských hrách, jsme si vyluštili čínskými věšteckými tyčinkami štěstí a samá překvapení během naší výpravy. Poté jsme navštívili Japonsko a z něj náš vítr v našich plachtách odnesl dál do světa. Tak končíme čtvrtý den naší výpravy.

Pátý den – Dnes se nacházíme v Austrálii a v Antarktidě

Pátrání po Austrálii

Australané bydlí na opačné straně zeměkoule než my, proto jsou tam některé věci opačné. Například, když je u nás *den* je v Austrálii (necháme děti slovně doplňovat) *noc*. Když je u nás *noc* je

[79] Jídlo, kuchyně (ryouri). *KANDŽI SLOVNÍK + PŘÍKLADY* [online]. [cit. 2015-06-19] Dostupné z: http://kanji.nihongo.cz/list/ryouri

v Austrálii *den.* Když je u nás *léto* mají v Austrálii *zimu,* když mají v Austrálii zimu, u nás máme *léto, podzim-jaro, jaro-podzim.*

1. Papír na stromě

Pomůcky: papíry s čísly

Prostředí: začátek lesa

Čas: 30 – 60 minut

Popis: V ohraničeném prostoru rozvěsíme papíry s čísly na stromy tak, aby je nebylo zepředu vidět a aby čísla následující po sobě nebyla blízko sebe. Mezitím každému dítěti v družstvu přidělíme jedno číslo (od 1 – 15). Každý tým má jinou barvu papíru, na kterém jsou napsaná čísla. Úkolem dětí je najít své číslo, sundat ho ze stromu a utíkat k týmu. Takto se vystřídá celý tým. Ten tým, který má jako první nastřádaná všechna čísla, tak vyhrává.

2. ***Zvířata v Austrálii***

V Austrálii žijí zvláštní zvířátka, která bychom jinde nenašli. ***Čím jsou tak zvláštní?*** Obrázek Ti napoví

Čas: 10 minut

Popis: Obrázek Ti možná napoví, která zvířata můžeš vidět v Austrálii. To, co děti vidí na obrázku, zkusí popsat ve dvojicích v anglickém jazyce. Nakonec si obrázek vybarví.

Obrázek 13 Australian animals – zvířata žijící v Austrálii [80]

3. ***U zvířat ještě zůstaneme, čeká nás Klasická Ezopova bajka převyprávěná do jednoduché angličtiny, vše uslyšíme i vhodně doplněnou zvukovou nahrávkou. Čti, poté poslouchej pozorně!***

Po přečtení obou verzí, následuje spuštění nahrávky.

Texty obou verzí naleznete v příloze P XII.

Přehled slovíček z Ezopovy bajky najdeme v přílohách P XIII a P XIV.

4. ***Klokani***

Klokani, mají obrovské a silné nohy, jsou výborní skokani. Nyní se i my staneme na chvíli klokany. Pokusíme se skočit co nejdále.

Pomůcky: pytle na skákání

Prostředí: exteriér

Čas: 10 minut

Popis: Děti skáčou kolem mety jako klokani, vyhrává nejrychlejší tým. Dáváme pozor, aby prostor byl vhodný, nenecháme děti skákat po betonu! Před zahájením hry, zkontrolujeme prostor.

ANTARKTIDA

Vítejte v Antarktidě!

Obrázek 14 Tučňák [81]

[80] Australian Animals Colouring Pages Printable. *MOMSINAMERICA* [online]. © 2008 – 2015 momsinamerica [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://momsinamerica.com/color/australian-animals-colouring-pages-printable/

[81] Happy Feet. *CSFD Česko – Slovenská filmová databáze* [online]. © 2001-2015 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://www.csfd.cz/film/135439-happy-feet/

5. ***Co víš o tomto Kontinentě a jeho fauně?***

Diskuze na téma vlastivědného a přírodovědného charakteru.

6. ***Světem v těle tučňáka***

Jaké to asi je na chvíli se stát tučňákem? Vyzkoušíme si to!

Pomůcky: švihadla

Prostředí: exteriér

Čas: 10 minut

Popis: Děti se postaví za sebe do zástupu, první si zaváže nohy v kolenou a musí projít kolem mety, rozváže si švihadlo a jde další dítě. Vítězí nejrychlejší tým.

7. ***S Antarktidou se rozloučíme Eskymo dobrůtkami.***

Na tuto aktivitu se přesuneme s dětmi do cvičné kuchyňky. Recept uvádíme v příloze.

Obrázek 15 Eskymáci [82]

8. Opakování probraného učiva.

ZÁVĚR PROJEKTU

Závěr projektu proběhne formou:

- prezentace všech výrobků,

- celkové hodnocení týmů,

- vyhlášení vítěze + (předání cen a drobností všem dětem),

[82] Eskymáci. *KUCHAŘKA PRO ZDRAVÍ DIA RECEPTY* [online]. © 2011-13 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://www.diarecepty.cz/recept/eskymaci

- pasování žáků řádem "velkého cestovatele",

- oficiální ukončení projektu.

8.3 Časová náročnost projektu

Jak již bylo zmíněno, příměstský tábor je navržen na 5 dní, tzn. pondělí – pátek a to především z důvodu pracovního vytížení rodičů.

Časová analýza je možná k nahlédnutí v příloze P XIX.

První den:

8:00 – 8:45 Úvod do prvního dne; zahájení hry číslo 1 – vytvoření hymny
8:45 – 8:55 Krátká přestávka
8:55 – 9:40 Výroba vlajek
9:40 – 10:00 Svačinková přestávka (svačina zajištěna firmou Fresh Snack)
10:00 – 11:40 Úkol č. 2 státy Evropy, úkol č. 3 gramatická cvičení, úkol č. 4 a 5 pohybové aktivity venku
11:40 – 11:50 Obědová pauza
11:50 – 12:00 Úkol č. 6 – Abeceda
12:00 – 12:45 Úkol č. 7 – Výroba větrníků
12:45 – 12:50 Malá přestávka
12:50 – 13:50 Opakování probraného učiva
13:50 – 14:00 Svačinka
14:00 – 14:30 Prezentace jednotlivých skupinek + bodování
14:30 - 15:00 Vyhodnocení nejlepšího týmu
15:00 - 15:30 Závěr; ukončení prvního dne

Druhý den:

8:00 – 8:45 Exkurze Britského centra knihovny Univerzity Palackého
8:45 – 8:55 Krátká přestávka
8:55 – 9:40 Tikající nápověda; Cvičíme s dlouhým lanem
9:40 – 10:00 Svačinková přestávka (svačina zajištěna firmou Fresh Snack)
10:00 – 11:40 Ezopova bajka

11:40 – 11:50 Obědová pauza

11:50 – 12:00 Ezopova bajka, poslech, Klokani

12:00 – 12:45 Úkol č. 7 Indiánský tanec

12:45 – 12:50 Malá přestávka

12:50 – 13:50 Test pro děti

13:50 – 14:00 Svačinka

14:00 – 14:30 Opakování probraného učiva

14:30 – 15:00 Závěr; ukončení druhého dne

Třetí den:

8:00 – 8:45 Úvod do třetího dne; úkol č. 1 – Orientace na mapě, poušť Sahara

8:45 – 8:55 Krátká přestávka

8:55 – 9:40 Úkol č. 2 - Překážková dráha po poušti; úkol č. 3 - Chyby ve výslovnosti & Často zaměňovaná slova

9:50 – 10:10 Svačinková přestávka (svačina zajištěna firmou Fresh Snack)

10:10 – 11:40 Výtvarná dílna – úkoly č. 6 a 7

11:40 – 11:50 Obědová pauza

11:50 – 12:00 Úkol č. 8 - Ukázka animovaného filmu Madagaskar 2 s anglickými titulky

12:00 – 12:45 Úkol č. 9 - Příprava afrického pokrmu

12:45 – 12:50 Malá přestávka

12:50 – 13:50 Úkol č. 10 - Africké pohádky

13:50 – 14:00 Svačinka

14:00 – 14:30 Opakování probraného učiva

14:30 – 15:00 Závěr; ukončení třetího dne

Čtvrtý den:

8:00 – 8:45 Úvod do čtvrtého dne; úkol č. 1 Olympijské hry a vše kolem nich

8:45 – 8:55 Krátká přestávka

8:55 – 9:40 Práce s textem - Reading + Translating

9:50 – 10:10 Svačinková přestávka (svačina zajištěna firmou Fresh Snack)

10:10 – 11:40 Úkoly č. 3 a 4 - Pracovní list Emil Zátopek; Pracovní list Olympijské disciplíny

11:40 – 11:50 Obědová pauza

11:50 – 12:00 Úkol č. 5 – Čínské věštecké tyčinky

12:00 – 12:45 Učíme se japonsky

12:45 – 12:50 Malá přestávka

12:50 – 13:50 Rozhovor s cestovatelkou Pavlou

13:50 – 14:00 Svačinka

14:00 – 14:30 Vítr do plachet; Opakování probraného učiva

14:30 – 15:00 Závěr; ukončení čtvrtého dne

Pátý den:

8:00 – 8:45 Úvod do pátého - posledního dne; úkol č. 1 Papír na stromě

8:45 – 8:55 Krátká přestávka

8:55 – 9:40 Úkol č. 2 Zvířata v Austrálii; Ezopova bajka

9:50 – 10:10 Svačinková přestávka (svačina zajištěna firmou Fresh Snack)

10:10 – 11:40 Úkol č. 3 - Ezopova bajka – poslech; Úkol č. 4 Klokani

11:40 – 11:50 Obědová pauza

11:50 – 12:00 Antarktida, Světem v těle tučňáka

12:00 – 12:45 Eskymo dobrůtky

12:45 – 12:50 Malá přestávka

12:50 – 13:50 Opakování probraného učiva

13:50 - 14:00 Prezentace jednotlivých skupinek + bodování

14:00 - 14:30 Vyhodnocení nejlepšího týmu

14:30 – 15:00 Závěr; ukončení pátého - posledního dne

8.4 Riziková analýza

S realizací projektu se mohou objevit různá rizika. Pro školu je důležité předcházet těmto rizikům, nicméně je na vedení školy do jaké míry bere vážnost rizik a jak se eventuálně připraví na jejich alespoň částečné řešení.

Rizikovou analýzu taktéž doplňujeme o formuláře k vyplnění zákonnými zástupci účastníka a poučení o bezpečnosti a chování pro žáky. Všechny formuláře jsou k dispozici k nahlédnutí v přílohách P XXX – P XXXIII.

8.5 Nákladová analýza

Cena: 2 999,- Kč

Cena zahrnuje bohatý dopolední a odpolední program, vstupy na exkurze a výlety, stravování formou svačinek a teplých obědů každý den, pronájem prostorů školy (zpravidla ošetřeno smlouvou se školou o pronájmu prostorů školy), veškerý materiál pro tvoření, odměny do soutěží a zkušené kvalifikované vedoucí i lektory.

ZÁVĚR

Ve výuce anglického jazyka sehrávají klíčovou úlohu dva základní faktory: úroveň znalostí a dovedností žáků a úroveň jejich motivace. Škola si uvědomuje, že vhodným motivováním žáků lze snáze splnit cíle jazykového vzdělávání ale i celkově žákům zajistit dobré výsledky a škole prosperitu. V úvodu diplomové práce jsme se zabývali Národním plánem výuky cizích jazyků, cizími jazyky v základním vzdělávání dle Rámcového vzdělávacího programu a popsali jsme současnou situaci anglického jazyka v Evropě. Dále jsme se soustředili na studium cizího jazyka v mladším školním věku, kde jsme se cíleně věnovali nejvíce dítěti, jako žákovi cizího jazyka. Uvedli jsme některé z klasických motivačních teorií, popsali jejich význam, nicméně žádná z nich přesněji nepodává jednoznačný, obecně aplikovatelný návod, jak motivovat žáky k učení se cizímu jazyku. Názory na motivaci prošly bouřlivým vývojem: od behaviorálního pojetí teorie motivace, která vidí jako zdroj motivace úsilí dosáhnout příjemných důsledků určitého chování, nebo snahu vyhnout se nepříjemným důsledkům až po kognitivní přístup, kdy se na jedince dívá jako na „zpracovatele“ informací a „instituci činící rozhodnutí“. V současné době rozlišujeme bezpočet faktorů, které mají vliv na motivaci. Definovali jsme pojem motivace a činitele působící na motivaci k učení spolu s jednotlivými stádii. Poté jsme se zabývali problematikou metod motivace v anglickém jazyce i její souvislost s metodami aktivního učení ve výuce angličtiny. Výzkumný problém jsme zkoumali pomocí dotazníkového šetření ve 3. a 5. ročnících Fakultní základní školy Olomouc, následné vyhodnocení nám sloužilo jako podklad k návrhu projektu pro 5. ročníky. Během výzkumného šetření jsme došli k mnoha zajímavým závěrům, zjistili jsme například míru iniciativy skrze otázku, kdy žáci měli odpovědět na to, zda by se učili anglický jazyk sami od sebe, kdyby ve škole nemuseli, velké procento respondentů odpovědělo kladně. Další potěšující skutečností je, že žáci řadí anglický jazyk mezi nejdůležitější a nejrozšířenější jazyky Evropy, považují jej jako velice užitečný pro jejich budoucí zaměstnání – tímto žáci prokázali způsob myšlení zaměřeného na důležitost vzdělávání, výuky a studia pro získání jejich budoucího zaměstnání. Taktéž oba ročníky prvního stupně (žáci ve věku 8 - 9 a 10 – 11), považují za důležité učit se v současné době anglický jazyk a to především kvůli tomu, že se s ním mohou domluvit v zahraničí. Největší rozdíl byl patrný v 5. ročníku a to u otázky č. 3, kdy žáci odpovídali na otázku, zda angličtina patří mezi jejich nejoblíbenější předměty; otázky č. 4 zda se na hodiny anglického jazyka se těším. Dále jsme zjistili, že existují statisticky významné rozdíly v obou roční-

cích v počtu dívek, pro které angličtina nepatří mezi jejich oblíbené předměty v porovnání s chlapci, kde bylo srovnání téměř totožné. Taktéž jsme se v obou ročnících zaměřili na počet žáků, kteří se vždy nebo skoro vždy přihlásí s odpovědí na otázku učitele v hodinách anglického jazyka, v této otázce se neobjevily nijak významné rozdíly, což považujeme za velmi pozitivní. Dále bylo naším záměrem zjistit, co žáky v hodinách anglického jazyka baví nejvíce. Žáci obou ročníků uvedli aktivity typu: hry a soutěže, zpívání písniček, čtení a poslech příběhů, mluvení cizím jazykem na různé druhy témat, což bylo i hlavním cílem při zpracování našeho projektu - vyzdvihnout tyto aktivity, které žáky nejvíce baví a skrz které se učí anglický jazyk. Ačkoliv výsledky šetření byly vcelku pozitivní, zjistili jsme, že existují statisticky významné a tudíž nezanedbatelné rozdíly mezi oběma ročníky v úrovni motivace žáků do hodin anglického jazyka. Měli jsme šanci porovnat jakousi vstupní (3. ročníky) a výstupní (5. ročníky) úroveň motivace z hlediska výuky cizích jazyků v primárním vzdělávání. Tato práce následně představila návrh projektu na zvýšení úrovně motivace v podobě tematicky zaměřeného příměstského tábora, který zde plní funkci hlavního motivačního prvku, jehož obsahem jsou cílené aktivity na zvýšení motivace žáků. I po skončení výzkumu a následného zpracování výsledků nás toto téma zaujalo natolik, že bychom se mu chtěli v budoucnu věnovat a dále ho rozvíjet.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

[1] MEŠKOVÁ, Marta. *Motivace žáků efektivní komunikací: praktická příručka pro učitele.* Praha: Portál, s.r.o., 2012. ISBN 978-80-262-0198-4.

[2] PODNĚTY K VÝUCE CIZÍCH JAZYKŮ V ČR. MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, © 2013 – 2015 [cit. 2015 -05-04] Dostupné z http://www.msmt.cz/ministerstvo/podnety-k-vyuce-cizich-jazyku-v-cr

[3] Národní plán výuky cizích jazyků a akční plán výuky cizích jazyků pro období 2005-2008. *aTre v.o.s.* [online]. © 2015, [cit. 2015 – 05-04]. Dostupné z: http://www.atre.cz/zakony/page0224.htm

[4] POKRIVČÁKOVÁ, Silvia a kol. *Inovácie a trendy vo vyučovaní cudzích jazykov u žiakov mladšieho školského veku*. Nitra: PF UKF, 2008. ISBN 978-80-8094-417-9

[5] *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.* [online]. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2007. 126 s. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVPZV_2007-07.pdf

[6] Evropané a jejich jazykové znalosti. ČSÚ: Český statistický úřad [online]. ČSÚ, Aktualizováno dne: 19. 01. 2012 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/evropane_a_jejich_jazykove_znalosti

[7] „EVROPANÉ A JEJICH JAZYKY“. Speciální EUROBAROMETR 243. ČSÚ: Český statistický úřad [online]. ČSÚ, Aktualizováno dne: 19. 01. 2012 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_243_sum_cs.pdf

[8] BRENDLOVÁ, Světla. *Reálie anglicky mluvících zemí*. 3. aktualiz. a rozšíř. vyd. Fraus, 2012. ISBN 80-7238-307-8.

[9] TKÁČOVÁ, Tereza. Angličtina jako nástroj globalizace. Brno, 2011. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity. Vedoucí diplomové práce Svatopluk Novák.

[10] ZAPLETALOVÁ, Gabriela. Globální problémy. In: *Mezinárodní konference o globalizaci* [online]. Ostrava, 2003 [cit. 2015-05-06]. Dostupné z: http://www.darius.cz/globe/glob44.html

[11] KRUPA, V., J. GENZOR a L. DROZDÍK. *Jazyky světa*. Bratislava: Obzor, 1983.

[12] HEINRICH, R., K. VIERECK a W. VIERECK. Encyklopedický atlas anglického jazyka. NLN, 2005. ISBN 978-80-7106-569-2.

[13] LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. Vývojová psychologie: 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 978-80-247-1284-0.

[14] NAJVAR, Petr a Světlana HANUŠOVÁ. Foreign Language Acquisition at an Early Age:Osvojování cizího jazyka v raném věku. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 80-210-4149-8.

[15] CAMERON, Lynne. *Teaching languages to young learners.* Cambridge University Press, 2001. ISBN 9780521773256.

[16] HALLIWELL, Susan. *Teaching English in the primary clasroom* – (Longman Handbooks for language teachers). New York: Longman Publishing, 1992. ISBN 0 582 07109 7

[17] ZOMANOVÁ, Lucie. Výuka cizího jazyka u dětí mladšího školního věku. In: *Metodický portál* [online]. Praha, 26. 3. 2015 [cit. 2015-05-06]. Dostupné z: http://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/19691/VYUKA-CIZIHO-JAZYKA-U-DETI-MLADSIHO-SKOLNIHO-VEKU.html/

[18] ČÁP, Jan. Psychologie pro učitele. 3. vyd. Praha: SPN, 1987.

[19] NAKONEČNÝ, Milan. Motivace lidského chování. Academia, 2004. ISBN 978-80-200-0592-2.

[20] KALHOUS, Zdeněk, OBST, Otto. a kol. Školní didaktika. 1. vydání. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-253-X.

[20] HEINZMANN, Sybille. Young Language Learners' Motivation and Attitudes: Longitudinal, Comparative and Explanatory Perspectives. New York, NY: Bloomsbury Academic, 2014. ISBN 97814411673.

[21] JANÍKOVÁ, Věra a kol. *Výuka cizích jazyků*. Praha, Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3512-2.

[22] HANŠPACHOVÁ, Jana a Zuzana ŘANDOVÁ. *Angličtina plná her.* Praha: Portál, 2005. ISBN: 80-7178-790-6.

[23] SOCPROSOC © ORIGINAL colection summer 07. Psychologie: Charakteristika vývojového období předškolního a mladšího školního věku, nejčastější psycholopatologická problematika. In: *Pomocný studijní materiál k bakalářským zkouškám*

[24] SKALKOVÁ, Jarmila. *Aktivita žáků ve vyučování*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1971.

[25] HLAVIČKOVÁ, Zuzana. *100 aktivit pro výuku angličtiny.* Praha: Portál, 2010. ISBN: 978-80-7367-769-5.

[26] JORNÍČKOVÁ, Monika. Řízení vztahů se zákazníky v komerční bance. Zlín, 2015. Diplomová práce. Fakulta managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí diplomové práce Belás Jaroslav.

[27] ZŠ Hálkova. *Global curriculum project* [online]. ©2010 - Global Curriculum Project [cit. 2015 – 05 - 24]. Dostupné z: http://www.globalcurriculum.net/cs/skoly/zs-halkova/

[28] Vítejte na stránkách ZŠ Hálkova. *Fakultní základní škola Olomouc* [online]. Olomouc, Webdesign Igens.cz © 2015 [cit. 2015 – 05 - 24]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?load=load

[29] ZLÁMALOVÁ, Anna. Historie školy. In: *Fakultní základní škola Olomouc*[online]. [cit. 2015 – 05 - 24]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?obsah=stranka&stranka=7

[30] Výsledky vzdělávání za školní rok 2013 – 2014. *Fakultní základní škola Olomouc* [online]. Webdesign Igens.cz © 2015 [cit. 2015 – 05 - 24]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?obsah=dokumenty

[31] Soutěže. *Fakultní základní škola Olomouc* [online]. Olomouc, Webdesign Igens.cz © 2015 [cit. 2015 – 05 - 25]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?obsah=souteze

[32] Aktivity, zájezdy. *Fakultní základní škola Olomouc* [online]. Olomouc, Webdesign Igens.cz © 2015 [cit. 2015 – 05 - 25]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?obsah=aktivity

[33] SKUTIL, Martin a kol. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství.* Praha: Portál, 2011. ISBN 978- 80-7367-778-7.

[34] PELIKÁN, Jiří. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů.* Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1916-3.

[35] ČASTO KLADENÉ DOTAZY. MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, © 2013 – 2015 MŠMT [cit. 2015 – 05 -29] Dostupné z http://www.msmt.cz/mladez/casto-kladene-dotazy

[36] HRABAL, Vladimír; MAN, František; PAVELKOVÁ, Isabella. *Psychologické otázky motivace ve škole. 2. vyd.* Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989. 233 s. ISBN 80-04-23487-9.

[37] PAVELKOVÁ, Isabella. Motivace žáků k učení: *Perspektivní orientace žáků a časový faktor v žákovské motivaci*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta, 2002. 250 s. ISBN 80-7290-092-7.

[38] LOJOVÁ, Gabriela a Kateřina VLČKOVÁ. Styly a strategie ve výuce cizích jazyků. Praha: Portál, 2011. ISBN: 978-80-7367-876-0.

[39] GILL, Simon a Alena LENOCHOVÁ. Classroom English. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN: 978-80-244-2291-6.

[40] Učíme mluvit. *UPLIFT Jazyková škola Filozofické fakulty UP [online]*. Olomouc © Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci 2013 [cit. 2015 – 06 - 10]. Dostupné z: http://www.up-lift.upol.cz/britske-centrum

[41] KRUMPLOVÁ, Ivana. Výuka v blocích. In: *Krásovy domky Pelhřimov[online]*. Pelhřimov, 11. 4. 2011 [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: http://www.krasovy-domky.cz/vyuka-v-blocich-255.html

[42] Flags of Europe. *DeviantArt* [online]. © 2015 DeviantArt [cit. 2015-06-11]. Dostupné z: http://condottiero.deviantart.com/art/Flags-of-Europe-84509106

[43] OXENDEN, Clive, Christina LATHAM-KOENIG a Paul SELIGSON. *New English file: elementary student's book s anglicko-českým slovníčkem*. 1st pub. Oxford: Oxford University Press, 2007, 167 s. ISBN 9780194519083.

[44] Opakování pamětného počítání a rýsování. *Materiály pro výuku matematiky* [online]. Praha, © 2002 - 2013 ZŠ Dobřichovice [cit. 2015-06-12]

[45] Větrníky. Vyrábění a tvoření – update. In: *Tvořivá ručka našeho cvrčka* [online]. 2010-11-6 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z: http://omrej.blog.cz/1006

[46] VYHLÁŠKY KE ŠKOLSKÉMU ZÁKONU. Novela vyhlášky č. 256/2012 SB. ze dne 23. července 2013 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 SB. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2012, § 1 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z http://www.msmt.cz/dokumenty/http-www-msmt-cz-dokumenty-vyhlasky-ke-skolskemu-zakonu

[47] VYHLÁŠKY KE ŠKOLSKÉMU ZÁKONU. Novela vyhlášky č. 256/2012 SB. ze dne 23. července 2013 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 SB. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2012, § 3 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z http://www.msmt.cz/dokumenty/http-www-msmt-cz-dokumenty-vyhlasky-ke-skolskemu-zakonu

[48] Z test calculator for 2 population proportions. Social Science Statistics [online]. © 2015 Jeremy Stangroom [cit. 2015-06-13]. Dostupné z: http://www.socscistatistics.com/tests/ztest/Default.aspx

[49] KARÁSKOVÁ, Vlasta. *Zábavná cvičení ve škole i doma*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007, 154 s. ISBN 978-80-244-1672-4.

[50] Stylové bydlení: jak zařídit pokoj pro malého cestovatele. *Žena.cz* [online]. 1999 – 2015 © [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: http://zena.centrum.cz/bydleni/fotogalerie/2013/09/04/stylove-bydleni-jak-zaridit-pokoj-pro-cestovatele/foto/570370/

[51] PORSCH, Josef. Taneční pohyby těla indiánským způsobem B. S. Mason. In: *Stránky o českých powwow* [online]. [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: http://www.powwow.cz/Mason_Pohyby.html

[52] SKOŘEPA,Vašek. Dubský dostavník 2014 (Indiánský tanec) HD video Vašek Skořepa CŠV. In: *Youtube* [online]. Zveřejněno 18. 5. 2014 [vid. 2015-06-15]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=nWZnmyTzQps

[53] DĚTSKÉ DEKORACE. Shopni si [obrázek]. In: DĚTSKÉ DEKORACE. *Samolepící dekorace a obrazy pro váš interiér* [online]. [cit. 2015-06-15]. Dostupné z:

http://www.shopnisi.cz/adekorace/eshop/26-1-DETSKE-DEKORACE/95-3-Morsky-svet-a-pirati/5/1715-Samolepici-MAPA-SVETA-130-x-80-cm

[54] POSLUŠNÁ, Lucie. *Nejčastější chyby v angličtině: a jak se jich zbavit*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2427-7.

[55] IMGKID. African tribal masks coloring [obrázek]. In: Imgkid.com – the image kid has it. *African Tribal Masks For Kids* [online]. [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: http://imgkid.com/african-tribal-masks-for-kids.shtml

[56] WEST, O. *Africké pohádky: African tales*. Vyd. 1. V Praze: Triton, 2011. ISBN 9788073872670.

[57] Emil Zatopek. *EMIL ZATOPEK WORKSHEET* [online]. © 2000 - 2015 Activity Village [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: http://www.activityvillage.co.uk/emil-zatopek-worksheet

[58] Emil Zatopek. *FAMOUS OLYPMIANS* [online]. © 2000 - 2015 Activity Village [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: http://www.activityvillage.co.uk/emil-zatopek

[59] Vector - Set of sport icons. *123RF Vector illustration* [online]. © 06/15/2015 [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: http://www.123rf.com/photo_12374806_set-of-sport-icons-vector-illustration.html

[60] BARTSCH VESELÁ, Z. *Teaching English to Young Learners*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2012 (e-study materiál).

[61] Najvar, P. Cizí jazyky napříč předměty 1. stupně ZŠ: CLIL z perspektivy VÚP. Pedagogická orientace 2009, roč. 19, č. 1, s. 93–99. ISSN 1211-4669.

[62] Chinese fortune sticks. *CHINA CRAFTS* [online]. © 2000 - 2015 Activity Village [cit. 2015-06-17]. Dostupné z: http://www.activityvillage.co.uk/sites/default/files/pdf/chinese_fortune_sticks.pdf

[63] Australian Animals Colouring Pages Printable. *MOMSINAMERICA* [online]. © 2008 - 2015 momsinamerica [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://momsinamerica.com/color/australian-animals-colouring-pages-printable/

[64] Aesop‘s Fables: The wolf and the lamb. *HELP FOR ENGLISH* [online]. © 2005 – 2015 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://www.helpforenglish.cz/article/2007042604-aesop-the-wolf-and-the-lamb

[65] Happy Feet. *CSFD Česko – Slovenská filmová databáze* [online]. © 2001-2015 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://www.csfd.cz/film/135439-happy-feet/

[66] Eskymáci. *KUCHAŘKA PRO ZDRAVÍ DIA RECEPTY* [online]. © 2011-13 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://www.diarecepty.cz/recept/eskymaci

[67] Jídlo, kuchyně (ryouri). *KANDŽI SLOVNÍK + PŘÍKLADY* [online]. [cit. 2015-06-19] Dostupné z: http://kanji.nihongo.cz/list/ryouri

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Nejčastěji používané jazyky v EU - % 14
Obrázek 2 „Které dva jazyky, kromě vašeho mateřského by se měly učit děti?“ 19
Obrázek 3 Fakultní základní škola Olomouc 40
Obrázek 4 Vlajka Anglie *Obrázek 5 Vlajka Švýcarska* *Obrázek 6 Vlajka Rakousko* 42
Obrázek 7 Vlajka Francie 42
Obrázek 8 Flags of Europe 58
Obrázek 9 Větrníky 61
Obrázek 10 Cestovatelský deník 64
Obrázek 11 Mapa Afriky 65
Obrázek 12 African tribal masks coloring 67
Obrázek 13 Australian animals – zvířata žijící v Austrálii 72
Obrázek 14 Tučňák 72
Obrázek 15 Eskymáci 73
Obrázek 16 Rovnice Z testu kalkulačky pro 2 skupiny lidí 95
Obrázek 17 Emil Zátopek worksheet 108
Obrázek 18 Disciplíny letních olympijských her 109
Obrázek 23 Chinese Fortune Sticks 110
Obrázek 24 Chinese Fortune Sticks – Fortune 111
Obrázek 25 Slovíčka z Aesopovy bajky 1 113
Obrázek 26 Slovíčka z Aesopovy bajky 2 114
Obrázek 19 scan 1 Informace pro zákonné zástupce účastníka 120
Obrázek 20 scan II. Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte I. 121
Obrázek 21 scan III. Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte II. 122
Obrázek 22 scan IV. Poučení o bezpečnosti a chování pro žáky 123

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Přehled základních pojetí motivace a pojmů, které v nich dominují 22
Tabulka 2 Umístění žáků podle typů škol 41
Tabulka 3 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 1 43
Tabulka 4 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 2 44
Tabulka 5 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 3 44
Tabulka 6 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 4 45
Tabulka 7 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 5 45
Tabulka 8 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 6 45
Tabulka 9 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 1 46
Tabulka 10 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 2 46
Tabulka 11 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 3 47
Tabulka 12 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 4 47
Tabulka 13 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 5 48
Tabulka 14 Výsledky dotazníkového šetření otázka č. 6 48
Tabulka 15 Gramatické cvičení 59
Tabulka 16 Tabulka písmen anglické abecedy 60
Tabulka 17 Často zaměňovaná slova [vlastní zpracování] 115
Tabulka 18 ingredience na recept Eskymáci 117

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Zájem žáků o učení se anglického jazyka [vlastní zpracování] 97
Graf 2 Důležitost učení se anglickému jazyku v současné době [vlastní zpracování] 98
Graf 3 Oblíbenost anglického jazyka, jako předmětu ve škole [vlastní zpracování] 99
Graf 4 Stupeň motivace do hodin anglického jazyka [vlastní zpracování] 100
Graf 5 Žáky nejvíce oblíbené aktivity v hodinách anglického jazyka [vlastní zpracování] 101
Graf 6 Počet žáků, kteří se přihlásí v hodinách anglického jazyka [vlastní zpracování] 102
Graf 7 Počet dívek z 3. a 5. ročníků, pro které angličtina patří mezi jejich nejoblíbenější předměty [vlastní zpracování] 103

SEZNAM PŘÍLOH

P I Kvantitativní výzkum
P II Výzkumná technika dotazník
P III Testování hypotéz
P IV Historie školy
P V Srovnání výsledků dotazníkového šetření
P VI Britské centrum
P VII Test pro děti
P VIII Recept na sladký kuskus
P IX Emil Zátopek - práce s textem
P X Pracovní list – Emil Zátopek
P XI Pracovní list – disciplíny letních olympijských her
PXII Fortune sticks
PXIII Fortune sticks
P XIV Ezopova bajka
P XV Ezopova bajka slovíčka
P XVI Chyby ve výslovnosti & Často zaměňovaná slova
P XVII Eskymo
P XVIII Riziková analýza
P XIX Časová náročnost projektu
P XXX Informace pro zákonné zástupce účastníka
P XXXI Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte
P XXXII Poučení o bezpečnosti a chování
P XXXIII Závazná přihláška na příměstský tábor část

PŘÍLOHA P I: KVANTITATIVNÍ VÝZKUM

Jedná se o účelnou a systematickou činnost, při které se empirickými metodami zkoumají (ověřují, testují a verifikují) hypotézy o vztazích mezi jevy. Hlavním rysem kvantitativního výzkumu je numerické měření specifických aspektů sledovaného jevu.[83]

Podmínkou kvantitativního výzkumu je sběr informací z širokého spektra dotazovaných, který napomáhá objevení názorů, přístupů a dojmů. Kvantitativní výzkum se uskutečňuje shromažďováním reakcí (odpovědí) účastníků dotazníkového průzkumu na naše otázky. Otázky jsou každému respondentovi (žákovi), kladeny stejně. Sběr dat se provádí různými výzkumnými metodami. [84]

Výzkumnou metodu lze chápat jako systematický postup získávání a zpracování dat se záměrem přiblížit a objasnit sledovanou problematiku.

a) Dotazníkové šetření - dotazník patří snad mezi nejrozšířenější pedagogickou výzkumnou techniku. Základním principem dotazníku je získání dat o respondentovi ale i jeho názorů a postojů k problému, které dotazujícího zajímají.

b) Interview/rozhovor – jedná se o metodu, kterou používáme právě tehdy, chceme-li získat data, jakými jsou informace o postojích, názorech nebo záměrech, nebo chceme-li zjistit, jak respondent rozumí určitému jevu či situaci. Interview jako metoda je proces, který se vyznačuje velmi vysokou interakcí mezi dotazovaným a tazatelem.

c) Obsahová analýza/analýza dokumentů - obsahová analýza pedagogické dokumentace se jeví jako cenný zdroj informací v pedagogickém výzkumu. Výhody, které s sebou nese obsahová analýza je otevřený přístup k informacím, které by jinak třeba nebylo možné získat. Data nejsou vystavena působení chyb a zkreslení a napomáhají identifikovat časově vzdálené události.[85]

d) Pozorování – tato metoda je založena na sledování a následném rozboru jevů, které lze vnímat smysly. Pozorování se stává výzkumnou metodou pouze tehdy, je-li řízené, plánovité, záměrné a systematické. Míru objektivity zajišťují standardní podmínky vytvářeny právě plánovitostí, zá-

[83] SKUTIL, Martin a kol. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství.* Praha: Portál, 2011. ISBN 978- 80-7367-778-7.
[84] JORNÍČKOVÁ, Monika. Řízení vztahů se zákazníky v komerční bance. Zlín, 2015. Diplomová práce. Fakulta managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí diplomové práce Belás Jaroslav.
[85] SKUTIL, Martin a kol. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství.* Praha: Portál, 2011. ISBN 978- 80-7367-778-7.

měrností a systematičností. Charakteristickým znakem pro pozorování je, že výzkumný pracovník nezasahuje do objektivní reality.

e) Projektivní metody – pedagogovi – výzkumníkovi přinášejí diferencovaný pohled na osobnost. Projektivní techniky jsou zpravidla konstruovány tak, že dítě (v pozici subjektu) neodhadne jejich diagnostický záměr. Projektivní zkouška je dítětem většinou vnímána jako hra a tím je usnadněna samotná produkce obsahů, které není schopno či ochotno vyjádřit přímo.

f) Případová studie/kazuistika – chápána jako popis jednotlivých případů, může se však týkat i jedince, skupiny lidí nebo instituce. Případovou studii považujeme detailní studium jednoho případu nebo několika málo případů. Především jde o zachycení složitosti případu, o popis vztahů v jejich celistvosti.

g) Experiment – v obecném slova smyslu vnímáme experiment jako objevování něčeho nového postupným zkoušením, specifická aktivní činnost, jíž člověk aktivně působí na objekty svého prostředí, za účelem nalezení odpovědí na své otázky.

h) Didaktický test – specifický typ zkoušky, která je stejná pro všechny zkoumané osoby (a zkoumané situace) a má přesně daný způsob hodnocení výsledků a jejího měření (číselného vyjadřování).[86]

[86] SKUTIL, Martin a kol. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství.* Praha: Portál, 2011. ISBN 978- 80-7367-778-7.

PŘÍLOHA P II: VÝZKUMNÁ TECHNIKA DOTAZNÍK

Je psaným souborem otázek. V souvislosti s vyplňováním dotazníku respondent čte otázky, vysvětluje si jejich význam a následně na ně odpovídá.[87]

Odpovědi jsou buď formou jednoduchých odpovědí typu „ano“, „ne“, resp. „nevím“, popřípadě jako soubor otázek, k nimž je zpravidla přiřazena sada možných odpovědí, z nichž si dotazovaný volí pro sebe nejpřijatelnější možnost. Druhý typ formy dotazníku obsahuje namísto otázek oznamovací věty, tedy výpovědi, se kterou dotazovaný buď souhlasí, nebo nesouhlasí.[88]

Základní typy dotazníků:

1. Standardizovaný dotazník (jednomyslná instrukce, administrace, normy, zajištěna reliabilita a validita).
2. Dotazník vlastní konstrukce – v prostředí edukační reality nejpoužívanější.

Dotazník s sebou nese výhody i nevýhody, stejně jako každá výzkumná metoda. Odborníci se shodují v následujících:

Výhody:

- rychlá a snadná administrace,
- lze získat značné množství údajů, díky oslovení většího počtu respondentů, než při jiných metodách,
- je možné získat informace, které nemáme možnost získat jinou technikou,
- anonymita respondentů,
- údaje lze zpravidla plně kvantifikovat.

Nevýhody:

- existuje možnost, že se respondent otázce vyhne,
- je nutné počítat se subjektivitou výpovědí,
- respondentovi nemusí vždy vyhovovat zadaná forma dotazování,
- může nastat případ, kdy bude nemožné dovysvětlení otázky, kdy sami nebudeme dotazník administrovat,
- možnost značného zkreslení odpovědí žádoucím směrem,

[87] SKUTIL, Martin a kol. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství.* Praha: Portál, 2011. ISBN 978- 80-7367-778-7.
[88] PELIKÁN, Jiří. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů.* Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1916-3.

- respondent je někdy nucen zvolit variantu, kterou by jinak nezvolil, což je zapříčiněno přesností vymezených otázek a variant odpovědí, které striktně omezují prostor pro odpovědi. [89]

[89] SKUTIL, Martin a kol. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství.* Praha: Portál, 2011. ISBN 978- 80-7367-778-7.

PŘÍLOHA P III: TESTOVÁNÍ HYPOTÉZ

K vyhodnocení jsme v práci použili volně dostupný server vystupující pod jménem The Social Science Statistics, který si dává za cíl poskytnout statistické zdroje pro studenty (a další), kteří pracují v sociálních vědách. Vznikl ze statistických testů, které byly vytvořeny pro analýzu dat generovaných na webové stránce PhilosophyExperiments. Princip spočívá ve vyhodnocení Z testu kalkulačky pro 2 populace nebo skupiny lidí. Tento test se používá zpravidla tehdy, jestliže chceme vědět, zda dvě populace nebo skupiny (např, muži a ženy) v našem případě 2 ročníky, se výrazně liší v jedné (kategorické) charakteristice - například, zda angličtina patří mezi jejich oblíbené předměty.

Požadavky na test jsou:

- náhodný vzorek každé ze skupin obyvatelstva, které mají být porovnány.
- kategoriální data

Nulová hypotéza

H0: P1 - P2 = 0, kde P1 je podíl z první míry populace a P2 podílu druhé.

Jak je již uvedeno výše, nulová hypotéza má tendenci vypovídat o tom, že neexistuje žádný rozdíl mezi těmito dvěma mírami populace; nebo, více formálně, že rozdíl je nulový (tak například, že neexistuje žádný rozdíl mezi podílem žáků 3. ročníků, pro které angličtina patří mezi jejich oblíbené předměty a podílu žáků 5. ročníků, pro které angličtina nepatří mezi jejich oblíbené předměty). [90]

Rovnice:

$$\frac{(\bar{p}_1 - \bar{p}_2) - 0}{\sqrt{\bar{p}(1 - \bar{p})\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$$

Obrázek 16 Rovnice Z testu kalkulačky pro 2 skupiny lidí [91]

[90] Z test calculator for 2 population proportions. Social Science Statistics [online]. © 2015 Jeremy Stangroom [cit. 2015-06-13]. Dostupné z: http://www.socscistatistics.com/tests/ztest/Default.aspx

[91] Z test calculator for 2 population proportions. Social Science Statistics [online]. © 2015 Jeremy Stangroom [cit. 2015-06-13]. Dostupné z: http://www.socscistatistics.com/tests/ztest/Default.aspx

PŘÍLOHA P IV: HISTORIE ŠKOLY

Historie Fakultní základní školy Olomouc nás **přivede na začátek minulého století.** V roce 1913 byla příměstská obec Staré Hodolany povýšena na město a v prostoru před nádražím, v **Nových Hodolanech byla založena nová česká škola.** Na začátku svého působení, sídlila v pronajatém domě s tím, že bude vybudována nová stavba. V následujícím roce 1914 však **začala první světová válka**, a tak se s výstavbou započalo až po vzniku Československa. 14. května 1919 vypsala městská rada konkurz na stavbu školní budovy v Nových Hodolanech. 11. října byla stavba svěřena do rukou stavitele Jana Komrska. **Schválení výstavby** proběhlo 2. srpna 1921. Škola byla navrhovaná jako čtyřtřídní obecná a trojtřídní měšťanská. Budova se stala rezidencí pokusné reformní obecné školy a dvou měšťanských škol od roku 1936 Měšťanské dívčí školy B. Němcové a Havlíčkovy chlapecké měšťanské školy. V bočním traktu v přízemí byla umístěna mateřská škola a přízemí v hlavní budově bylo pronajato od roku 1921 Státní odborné škole pro zpracování dřeva, která zde sídlila až do roku 1933.

V období **druhé světové války** - v červnu a červenci 1942 - se stala škola pro svou polohu u nádraží místem, kde byli **olomoučtí Židé shromažďováni před převozem do Terezína**. V pěti transportech bylo deportováno 3499 lidí, osvobození se dožilo pouze 288 z nich. Památku 3211 obětí připomíná pamětní deska, která má své místo na budově školy již od roku 1996. Na pozici vzdělávacího ústavu škola prožívala **osudy shodné s dějinami českého školství.** V roce 1948 byla přejmenována z obecné na národní a z měšťanské na střední školu, v roce 1953 byly spojeny obě instituce v osmiletou střední školu. Od roku 1961 existovala na Hálkově ulici základní devítiletá škola. V roce 1985 sem byly ze školy Jiřího z Poděbrad **přestěhovány třídy s rozšířenou výukou jazyků**. Tento typ školy zde sídlí dodnes. [92]

[92] ZLÁMALOVÁ, Anna. Historie školy. In: *Fakultní základní škola Olomouc*[online]. [cit. 2015 – 05 - 24]. Dostupné z: http://www.zshalkova.cz/index.php?obsah=stranka&stranka=7

PŘÍLOHA P V: SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÝCH ŠETŘENÍ

Otázka č. 1 – Kdyby ses nemusel učit ve škole angličtinu, učil by ses ji sám od sebe?

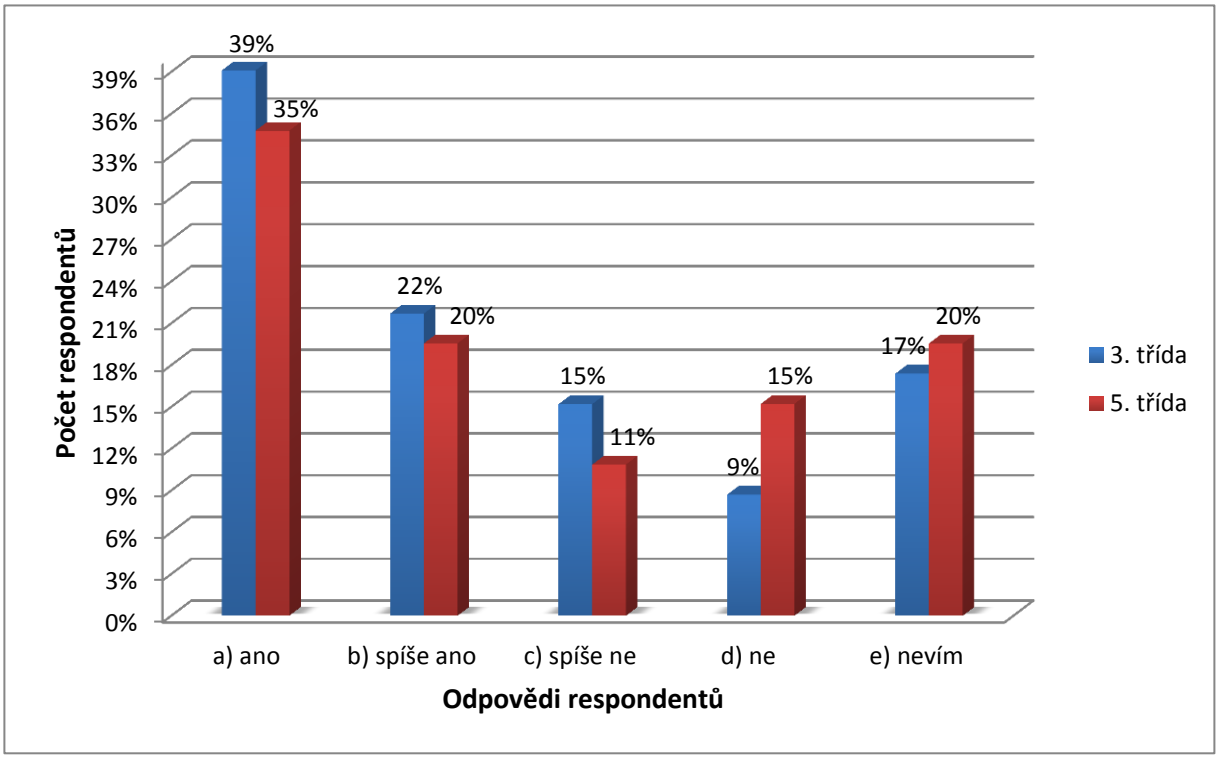

Graf 1 Zájem žáků o učení se anglického jazyka [vlastní zpracování]

Zájem žáků o učení se anglického jazyka se liší 6 % v případě, kdy žáci odpověděli, že kdyby se ve škole nemuseli učit angličtinu, neučili by se ji sami od sebe. Pozitivní je, že rozdíl mezi kladnou odpovědí v obou ročnících je téměř nesrovnatelný. Oba ročníky, přesněji přes 30 % respondentů by se angličtinu učilo samo od sebe, i kdyby ve škole nemuselo. Přes 15 % dotazovaných odpovědělo na otázku neutrálně, cizí jazyk je na prvním stupni základních škol povinný, zřejmě proto je pro ně obtížnější si tuto situaci představit.

Otázka č. 2 Proč je důležité se v dnešní době učit anglický jazyk?

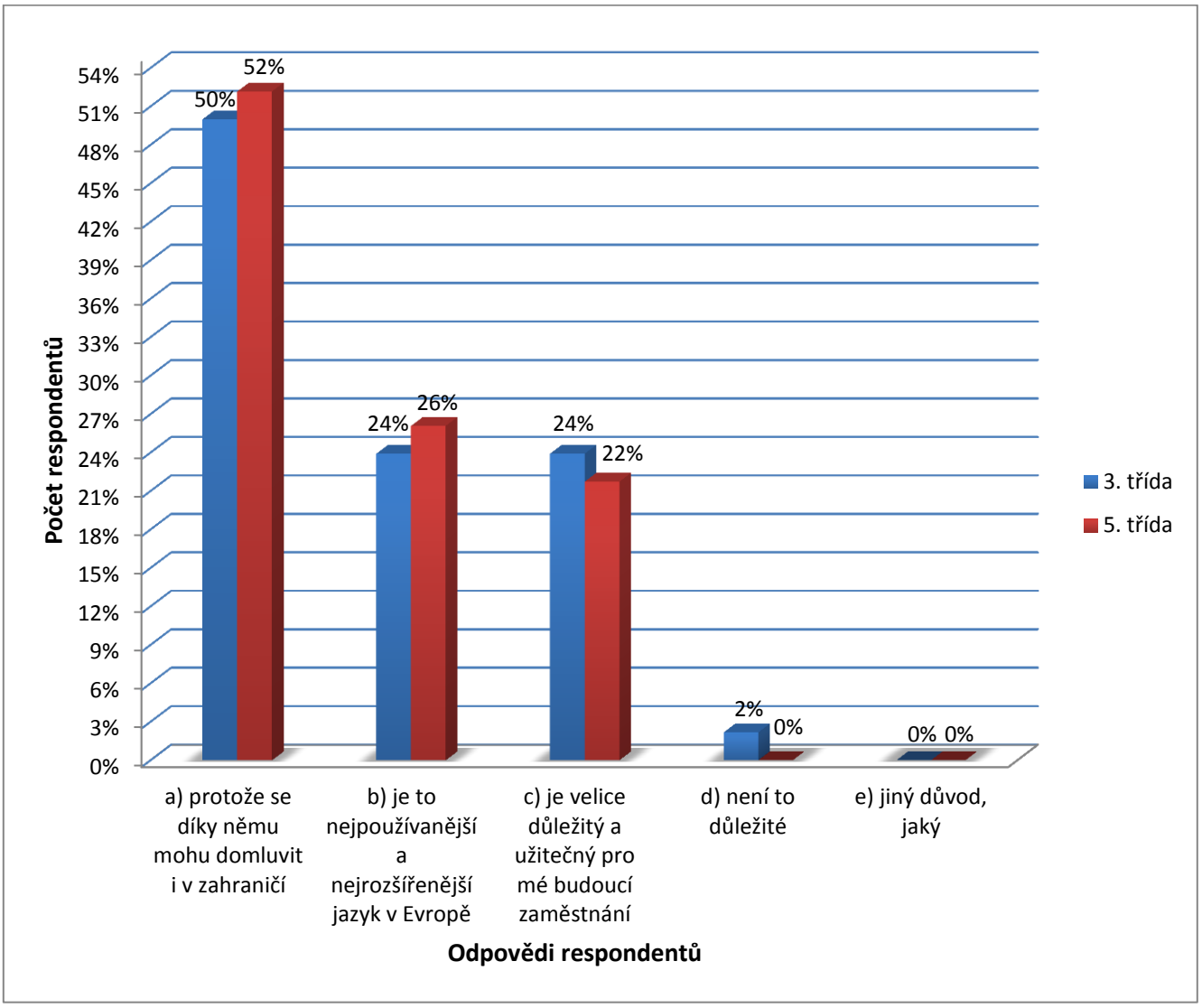

Graf 2 Důležitost učení se anglickému jazyku v současné době [vlastní zpracování]

Cílem takto položené otázky bylo porovnat v 3. a 5. ročníku to, jakou důležitost přikládají učení se anglickému jazyku. Z výše uvedeného grafu vyplývá, že rozdíly mezi oběma ročníky jsou v této souvislosti velmi nepatrné, zhruba ½ z celkového počtu respondentů v obou ročnících, vnímá důležitost učení se anglického jazyka jako podnět k dorozumění se s lidmi v zahraničí. Pouze 2 % z celkového počtu respondentů a to ve 3. ročníku, označili odpověď, že pro ně není důležité učit se v dnešní době anglický jazyk. Velmi uspokojivá je ta skutečnost, že více jak z 20 % dotazovaných z obou ročníků, vnímá anglický jazyk jako velice důležitý a užitečný pro jejich budoucí zaměstnání.

Otázka č. 3 – Angličtina patří mezi mé nejoblíbenější předměty.

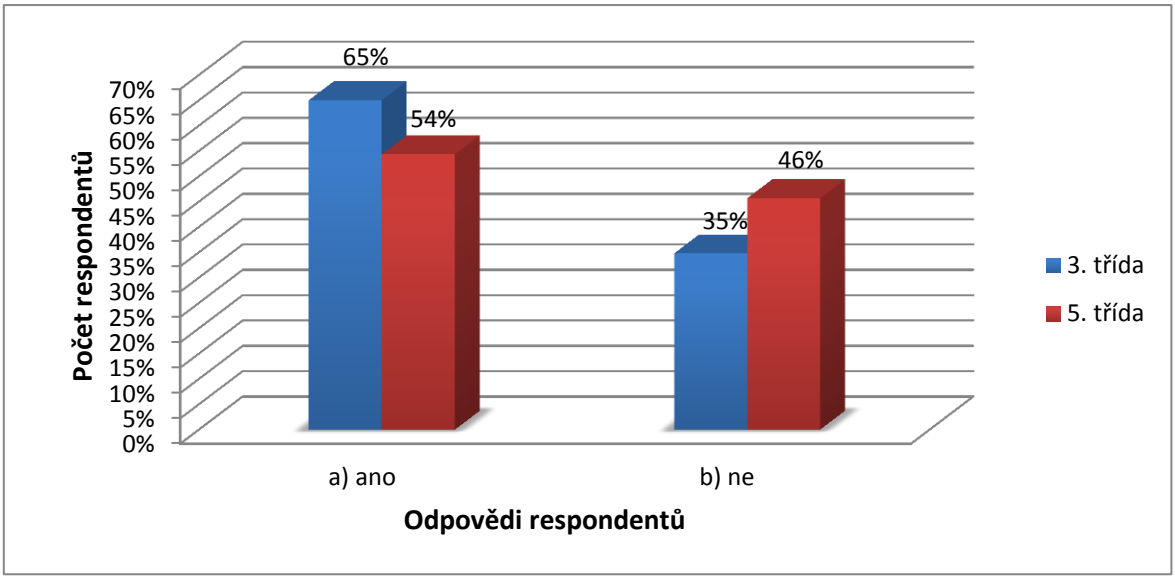

Graf 3 Oblíbenost anglického jazyka, jako předmětu ve škole [vlastní zpracování]

Výše uvedený graf znázorňuje oblíbenost anglického jazyka jako předmětu ve škole. Můžeme si zde všimnout značně viditelných rozdílů mezi oběma ročníky. 65 % respondentů ve 3. ročníku řadí anglický jazyk mezi své nejoblíbenější, v porovnání s 54 % dotazovaných 5. ročníku. Při negativní odpovědi na tuto otázku, je rozdíl 11%. Některé školy pravidelně provádí výzkum prostřednictvím anket, kdy tazatele zajímá, oblíbený předmět žáků. Žáci na prvním stupni zpravidla označují jako své oblíbené předměty, předměty zaměřené na výchovu např. tělesná výchova, výtvarná výchova apod.

Otázka č. 4 – Na hodiny anglického jazyka se těším.

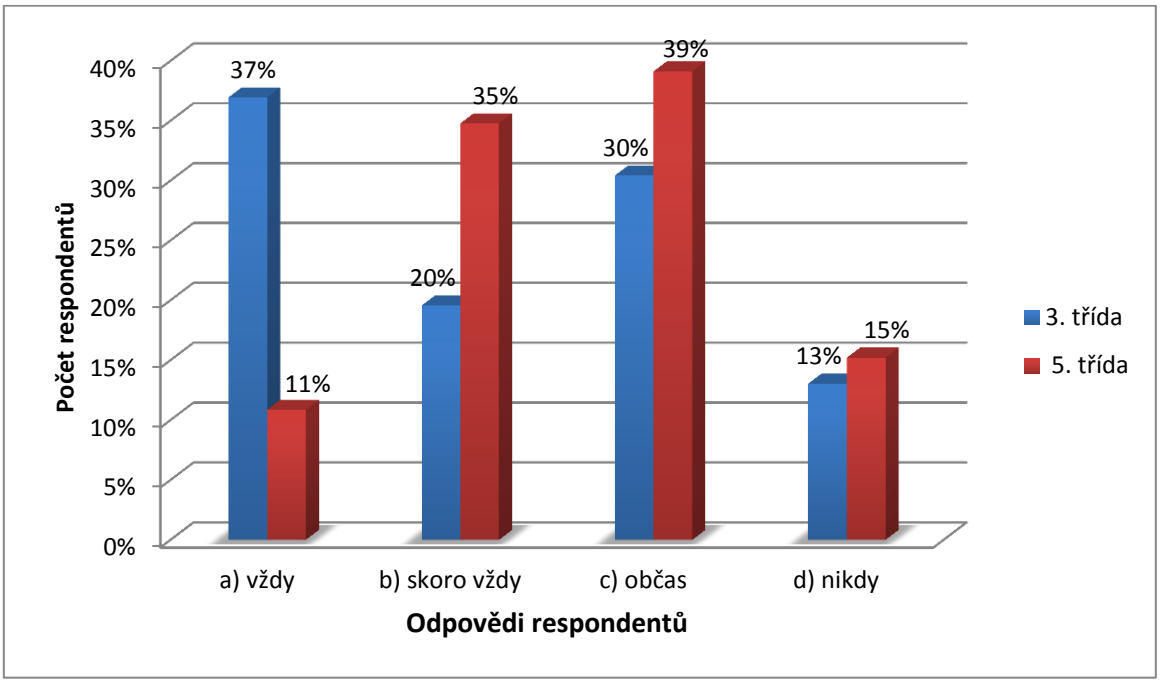

Graf 4 Stupeň motivace do hodin anglického jazyka [vlastní zpracování]

Tato otázka výzkumu je zaměřena na zjištění stupně - úrovně motivace do hodin anglického jazyka v souvislosti, zda se žák 3. nebo 5. ročníku těší na hodinu a v jaké míře. Převážnou část respondentů 3. ročníku - celých 37 % tvoří žáci, kteří se vždy těší na hodiny anglického jazyka. Pouze 11 % respondentů 5. ročníku odpovědělo na otázku stejnou odpovědí. Rozdíl mezi oběma ročníky je tedy celých 26 %. V případě odpovědi občas, kdy se žáci na hodiny anglického jazyka těší jen občas, byl rozdíl mezi ročníky 9% ve prospěch 3. ročníku. Tedy přesný počet respondentů ve 3. ročníku, kteří takto odpověděli, je 30%. V 5. ročníku to odpovídá počtu 39 %. Za relativně pozitivní považujeme tu skutečnost, že pouze kolem 10 % respondentů obou ročníků odpovídá na tuto otázku negativně ve smyslu, že na hodiny anglického jazyka se nikdy netěší.

Otázka č. 5 – V hodinách anglického jazyka mě nejvíce baví.

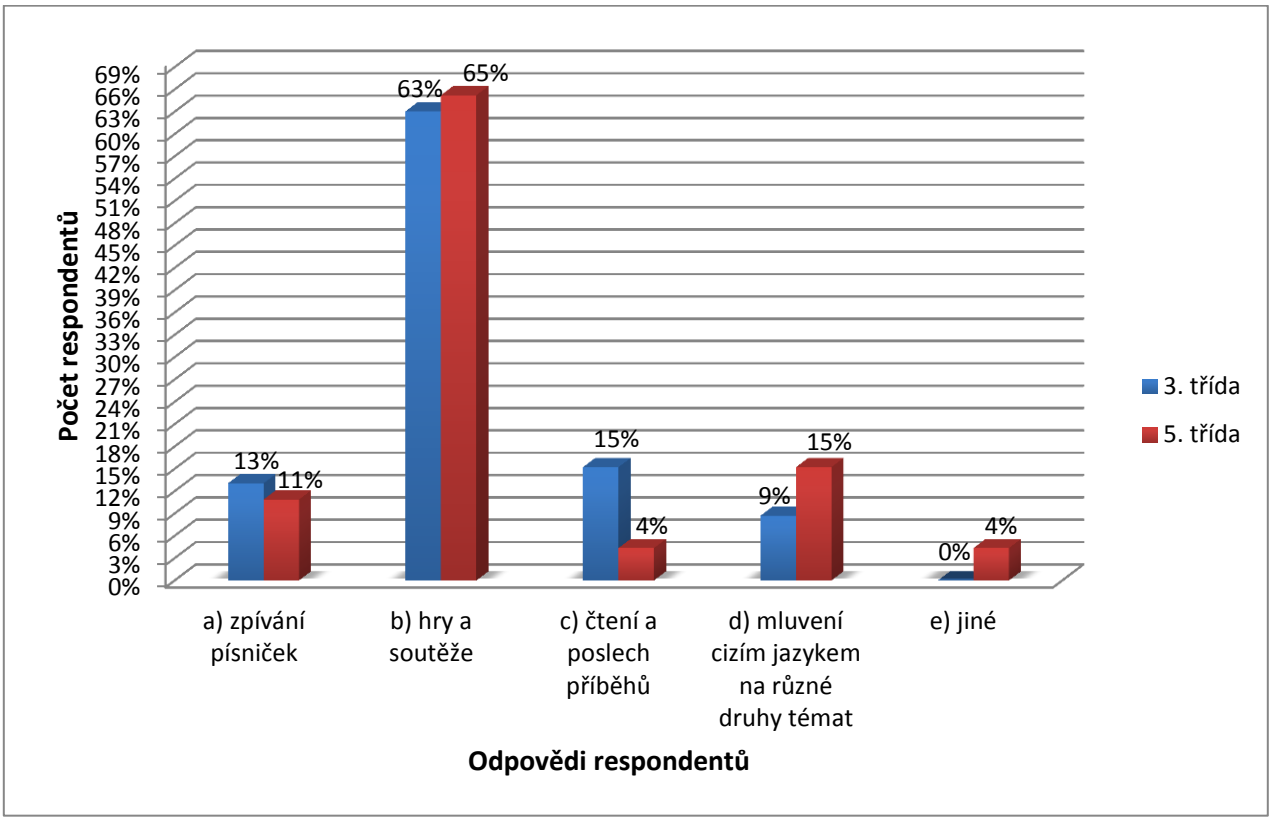

Graf 5 Žáky nejvíce oblíbené aktivity v hodinách anglického jazyka [vlastní zpracování]

Otázka číslo 5 se zabývá otázkou vnímání žáků oblíbené aktivity v hodinách anglického jazyka. Z grafu vyplývá, že největší počet respondentů, více jak 60 % v obou ročnících označilo jako odpověď variantu b. V tomto případě to znamená aktivita typu her a soutěží, které vyučující zařazuje do hodin anglického jazyka. Viditelný rozdíl je zřejmý u varianty označené jako možnost c. 15 % respondentů 3. ročníku označilo jako nejvíce zábavnou činnost čtení a poslech příběhů v anglickém jazyce. V 5. ročníku takto odpověděla pouze 4 %. Zajímavým rozdílem je pohled žáků na aktivitu v anglickém jazyce, jako je mluvení cizím jazykem na různé druhy témat. Zde je rozdíl 6%, přesněji - v 5. ročníku tuto odpověď označilo 15 % ve 3. ročníku pouze 9 % z celkového počtu dotazovaných.

Otázka č. 6 – Pokud vím v hodině anglického jazyka správnou odpověď na otázku učitele, přihlásím se.

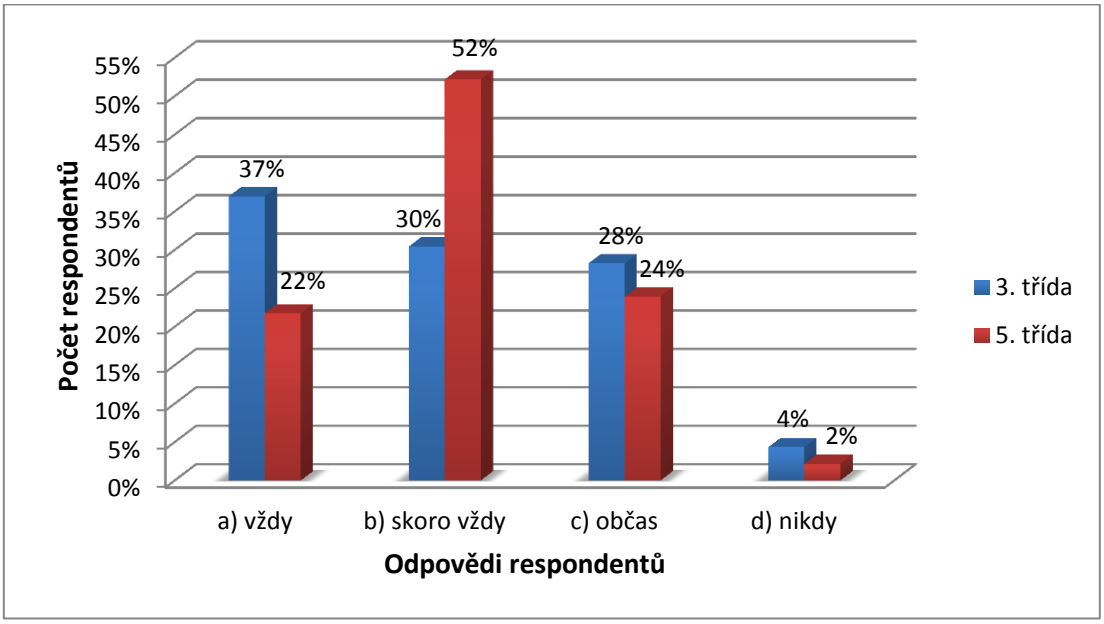

Graf 6 Počet žáků, kteří se přihlásí v hodinách anglického jazyka [vlastní zpracování]

Graf odpovídající výsledům otázky číslo 6 zobrazuje úroveň aktivity (žák zná správnou odpověď, přihlásí se) v hodinách anglického jazyka. 37 % respondentů ve 3. ročníku označilo za odpověď možnost a). Jestliže žák ví v hodinách anglického jazyka správnou odpověď na otázku učitele, vždy se přihlásí. Stejně odpovědělo zhruba 20 % v 5. ročníku. Možnost c) označilo ve 3. ročníku 28 % – Pokud žák ví v hodinách anglického jazyka správnou odpověď, přihlásí se jen občas. Stejnou odpovědí reagovalo v 5. třídě 24 %. Za velmi pozitivní v této oblasti považujeme relativně nízké procento odpovědí, kdy respondenti zaujali negativní postoj, tzn., jestliže vědí správnou odpověď na otázku učitele, nikdy se nepřihlásí.

Odpověď dívek z 3. a 5. ročníků, které záporně odpověděli na otázku: Angličtina patří mezi mé nejoblíbenější předměty.

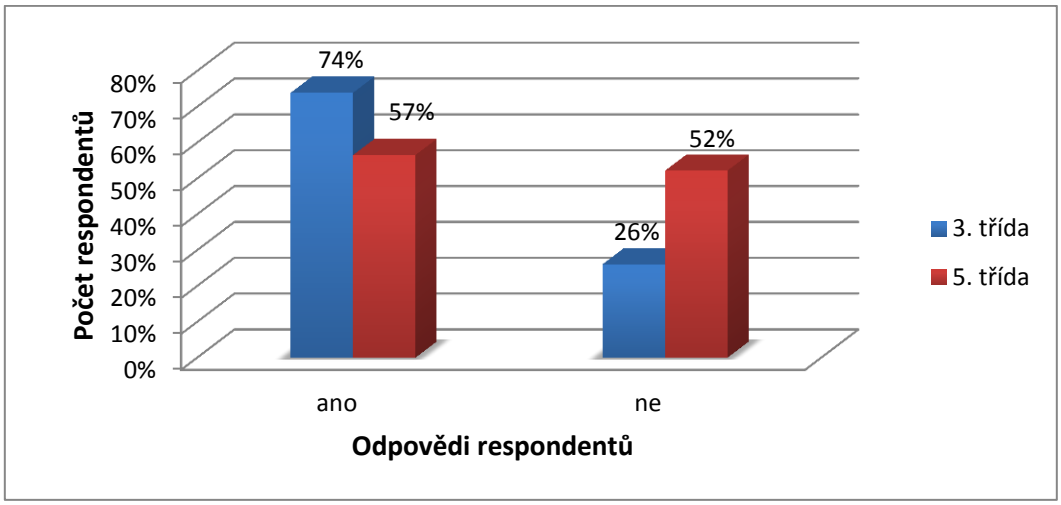

Graf 7 Počet dívek z 3. a 5. ročníků, pro které angličtina patří mezi jejich nejoblíbenější předměty [vlastní zpracování]

Cílem takto položené otázky bylo porovnat záporné odpovědi dívek v 3. a v 5. ročnících na otázku: Angličtina patří mezi mé nejoblíbenější předměty. Z grafu vyplývá, že rozdíly mezi oběma ročníky jsou v této souvislosti zcela zřejmé. 74 % respondentek 3. ročníků označuje anglický jazyk jako jejich nejoblíbenější předmět, což je o celých 17 % více než takto označovaná odpověď v 5. ročnících. Záporně na tuto otázku odpovědělo 26 % dívek z 3. ročníků, v 5. ročnících jsou však viditelné a nezanedbatelné rozdíly v záporných odpovědích a to o celých 26 %. Tedy více než polovina dotazovaných respondentek 5. ročníků hodnotilo tuto otázku negativně a to ve smyslu, že: Angličtina nepatří mezi jejich nejoblíbenější předměty.

PŘÍLOHA P VI: BRITSKÉ CENTRUM

Britské centrum je součástí Knihovny Univerzity Palackého a poskytuje specializované služby v oblasti studia a výuky angličtiny, jazykových zkoušek a mezinárodních jazykových certifikací. Spolupracuje s British Council (Britská rada), která je rozsáhlou organizací s celosvětovou působností (mají centra ve více než 100 zemích) šířící britskou kulturu, jazyk, informace o možnostech vzdělávání ve Spojeném království apod. V britském centru najdete knihovnu s jedinečnou nabídkou literatury vhodné pro všechny zájemce o studium angličtiny. Knihovna byla vybudována s cílem, aby každý zájemce o studium angličtiny našel materiály pro svoji jazykovou úroveň.

V Britském centru například narazíte na:

- učebnice pro veškeré jazykové úrovně,
- zjednodušené čtení s nahrávkami na CD,
- klasickou a moderní beletrii (i na CD),
- gramatiky a slovníky, jazykové testy s klíči,
- filmy na DVD,
- hudbu na CD,
- dvojjazyčné čtení a britské časopisy.[93]

[93] Učíme mluvit. *UPLIFT Jazyková škola Filozofické fakulty UP [online]*. Olomouc © Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci 2013 [cit. 2015 – 06 - 10]. Dostupné z: http://www.up-lift.upol.cz/britske-centrum

PŘÍLOHA P VII: TEST PRO DĚTI

1. Kolik států tvoří USA?

a) 45

b) 50

c) 82

2. Co je symbolem New Yorku?

3. Jak se nazývají původní obyvatelé Ameriky?

4. Kde se koná každoročně největší karneval na světě?

a) v Bratislavě

b) v New Yorku

c) v Rio de Janeiru

5. Jak vysoká je Socha svobody?

a) 98m

b) 120m

c) 93m

6. Kdy začali Evropané přicházet do Kanady?

a) v 17. století

b) ve 20. století

c) ve 21. Století

7. Kolik obyvatel má New York?

a) 20 milionů

b) 8 milionů

c) 1 milion

PŘÍLOHA P VIII: RECEPT NA SLADKÝ KUSKUS

Ingredience:

1 ks kiwi, 1 ks pomeranč, 1 lžička mleté skořice, 3 lžíce medu, 50 g kuskusu, 1 ks jablka, 100 g bílého jogurtu.

Podle chuti můžeme přidat: rozinky, oříšky, semínka apod.

Postup přípravy receptu:

Dáme vařit vodu ve varné konvici, kuskus nasypeme do větší misky. Poté ho přelijeme horkou vodou a přiklopíme talířkem, počkáme 2 – 3 minuty, mezitím kuskus krásně nabobtná. V menším hrnci rozehřejeme med, následně jím přelijeme již hotový kuskus, přidáme bílý jogurt a posypeme skořicí. Smícháme s nakrájeným ovocem na kostičky. Do kuskusu dále můžeme přidat i oříšky, rozinky nebo jiné ovoce, záleží, kdo má co rád.

Na sladko připravený kuskus lze servírovat jak teplý, tak i studený.

PŘÍLOHA P IX: EMIL ZÁTOPEK – PRÁCE S TEXTEM

„Emil Zátopek (1922 – 2000) was a Czech long-distance runner who won three gold medals at the 1952 Summer Olympics in Helsinki. He won the gold medal in the 5000 metres and 10,000 metres runs, and at the last minute also decided to run his first ever marathon - and he won gold for that too! He broke the world record in all three events at the same time.
When Emil was 16 he went to work in a shoe factory. His running career came about in a strange way. This is how he describes it:
"One day, the factory sports coach, who was very strict, pointed at four boys, including me, and ordered us to run in a race. I protested that I was weak and not fit to run, but the coach sent me for a physical examination, and the doctor said that I was perfectly well. So I had to run, and when I got started, I felt I wanted to win. But I only came in second."

Emil Zatopek - fun fact: Emil made funny and painful faces as he ran, winning him the nicknames "Emil the Terrible" and "the Czech Locomotive". He often trained wearing heavy work boots!“ [94]

Překlad: Emil Zátopek (1922 - 2000) byl český běžec na dlouhé tratě, který vyhrál tři zlaté medaile na Letních olympijských hrách v roce 1952 v Helsinkách. Vyhrál zlatou medaili v bězích na 5000 m a 10000 m, a na poslední chvíli se rovněž rozhodl běžet svůj první maraton vůbec – a také za to vyhrál zlato! Překonal tak olympijský rekord ve všech třech sportovních disciplínách současně. Když bylo Emilovi 16 let, začal pracovat v továrně na boty. Jeho běžecká kariéra započala zvláštním způsobem. Takto to popisuje:

"Jednoho dne, tovární sportovní trenér, který byl velmi přísný, ukázal na čtyři chlapce, včetně mě, a nařídil nám běžet závod. Protestoval jsem, že jsem slabý a neschopný běžet, ale trenér mě poslal na fyzické vyšetření, a doktor řekl, že jsem perfektně zdravý. Musel jsem tedy běžet, a když jsem začal, cítil jsem, že chci vyhrát, ale umístil jsem se až druhý. "

Emil Zátopek - zábavná fakta: Když Emil běžel, dělal vtipné a bolestné obličeje, přezdívali ho jako "Emil Hrozný" a "česká lokomotiva". Často trénoval s těžkými pracovními botami! "

[94] Emil Zatopek. *FAMOUS OLYPMIANS* [online]. © 2000 - 2015 Activity Village [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: http://www.activityvillage.co.uk/emil-zatopek

PŘÍLOHA P X: PRACOVNÍ LIST – EMIL ZÁTOPEK

Emil Zatopek

Born:

Nationality:

Occupation:

What was he famous for?

Would you have liked to meet him?

What would you have talked about?

Obrázek 17 Emil Zátopek worksheet [95]

[95] Emil Zatopek. *EMIL ZATOPEK WORKSHEET* [online]. © 2000 - 2015 Activity Village [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: http://www.activityvillage.co.uk/emil-zatopek-worksheet

PŘÍLOHA P XI: PRACOVNÍ LIST – DISCIPLÍNY LETNÍCH OLYMPIJSKÝCH HER

Obrázek 18 Disciplíny letních olympijských her [96]

[96] Vector - Set of sport icons. *123RF Vector illustration* [online]. © 06/15/2015 [cit. 2015-06-15]. Dostupné z: http://www.123rf.com/photo_12374806_set-of-sport-icons-vector-illustration.html

PŘÍLOHA P XII: CHINESE FORTUNE STICKS

Obrázek 19 Chinese Fortune Sticks [97]

[97] Chinese fortune sticks. *CHINA CRAFTS* [online]. © 2000 - 2015 Activity Village [cit. 2015-06-17]. Dostupné z: http://www.activityvillage.co.uk/sites/default/files/pdf/chinese_fortune_sticks.pdf

PŘÍLOHA P XIII: CHINESE FORTUNE STICKS - FORTUNE

1.	You will receive a letter containing good news.
2.	Accept a surprise invitation and you will find you have fun.
3.	Something that you have been waiting for for a long time isn't what you expect.
4.	Something you had given up as lost turns up unexpectedly.
5.	Friends will be there to give you the help you need.
6.	Count the pennies carefully. You are not as well off as you think.
7.	A hug is just what someone close to you needs.
8.	Friends have some interesting information for you.
9.	Watch where you walk - you are in for some cuts and bruises!
10.	Try not to take your bad mood out on others, or you may find yourself falling out with a friend.
11.	Don't put things off, or you may find that someone else ends up getting what you want.
12.	Something is playing on your mind. You won't get the answer you want unless you ask.
13.	A long spell of hard work is nearly over, so keep going the finishing line is in sight.

Obrázek 20 Chinese Fortune Sticks – Fortune [98]

[98] Chinese fortune sticks. *CHINA CRAFTS* [online]. © 2000 - 2015 Activity Village [cit. 2015-06-17]. Dostupné z: http://www.activityvillage.co.uk/sites/default/files/pdf/chinese_fortune_sticks.pdf

PŘÍLOHA P XIV: EZOPOVA BAJKA

Aesop's Fables: The Wolf and the Lamb

One day, the wolf met a lamb who was too far from his home. He decided not to eat the lamb at once, but tried to explain why he had the right to eat him. This is what he said: "Little one, I am very angry with you, because last year you said something very bad about me!"

"Really?" said the lamb. "I was not even born then."

Then the wolf said, "You eat the grass from my pasture!"

"No, good sir," the lamb replied. "I have never tasted grass in my life."

Again, the wolf said: "You drink the water from my well!"

"No," the lamb cried. "I have never drunk water. My mother's milk is both food and drink to me."

Then the wolf took him and ate him. "Well, I will not stay without supper," he said, "even though you could see through all my lies."

Moral: A cruel person will always find an excuse for cruelty.[99]

Překlad:

Jednoho dne vlk potkal beránka, který byl příliš daleko od svého domova. Pro tentokrát se rozhodl, že beránka nesní, ale snažil se vysvětlit, proč měl právo sníst ho. Řekl toto: „Maličký, moc se na tebe zlobím, protože loni jsi o mě řekl něco velmi špatného.“

"Opravdu?" řekl beránek. "To jsem se ještě ani nenarodil."

Pak vlk řekl: "Jíš trávu z mé pastvy!"

"Ne, dobrý pane," odpověděl beránek. "Nikdy v životě jsem trávu neochutnal."

Vlk opět řekl: "Piješ vodu z mé studny!"

"Ne," vykřikl Beránek. "Nikdy jsem vodu nepil. Matčino mléko je pro mě jídlo i pití."

Poté ho vlk vzal a snědl ho. "No, nezůstanu bez večeře," řekl, "přestože jsi prohlédl všechny mé lži."

Z morální stránky vyplývá: Krutý člověk bude vždy hledat výmluvu pro krutost

---

[99] Aesop's Fables: The Wolf and the Lamb. *HELP FOR ENGLISH* [online]. © 2005 – 2015 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://www.helpforenglish.cz/article/2007042603-aesop-s-fables-the-wolf-and-the-lamb

PŘÍLOHA P XV: SLOVÍČKA Z EZOPOVY BAJKY

angry - rozzlobený, rozčilený
BrE /'æŋgri/ AmE /'æŋgri/
adjective - having a strong feeling towards somebody, feeling as if you want to shout at them

born - narozen
BrE /'bɔ:n/ AmE /'bɔ:rn/
adjective - given life

cruel krutý
BrE /'krʊəl/ AmE /'krʊəl/
adjective - enjoying hurting somebody and causing pain to someone

cruelty - krutost
BrE /'krʊəlti/ AmE /'krʊəlti/
noun - an act that hurts someone or causes pain to them

decide - rozhodnout se, rozhodnout
BrE /dɪ'saɪd/ AmE /dɪ'saɪd/
verb - to make a choice, to make up your mind

excuse - omluva, výmluva
BrE /eks'kju:s/ AmE /eks'kju:s/
verb - to say what something means and how it works etc.

far - daleko
BrE /'fɑ:/ AmE /'fɑ:r/
adverb - a long distance away, not near

food - jídlo, potrava, strava
BrE /'fu:d/ AmE /'fu:d/
noun - the things that you eat

grass - tráva
BrE /'grɑ:s/ AmE /'græs/
noun - the green plants that grow everywhere in meadows, football fields, lawns etc., animals such as sheep or cows eat it

Obrázek 21 Slovíčka z Aesopovy bajky 1 [100]

[100] Aesop‘s Fables: The wolf and the lamb. *HELP FOR ENGLISH* [online]. © 2005 – 2015 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://www.helpforenglish.cz/article/2007042604-aesop-the-wolf-and-the-lamb

Obrázek 22 Slovíčka z Aesopovy bajky 2 [101]

[101] Aesop‘s Fables: The wolf and the lamb. *HELP FOR ENGLISH* [online]. © 2005 – 2015 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://www.helpforenglish.cz/article/2007042604-aesop-the-wolf-and-the-lamb

PŘÍLOHA P XVI: CHYBY VE VÝSLOVNOSTI & ČASTO ZAMĚŇOVANÁ SLOVA

aunt [ˈɑːnt] *teta*	ant [ˈænt] *mravenec*
bear [beə˞] *medvěd*	beer [ˈbiə˞] *pivo*
bird [ˈbə˞d] *pták*	beard [ˈbiə˞d] *vousy*
haven [heɪvən] *úkryt*	heaven [ˈhɛvən] *nebe*
live [ˈlɪv] *žít*	leave [ˈliːv] *opustit, odejít*
lives (plural of life) [ˈlaɪvz] *životy*	lives (3rd person singular to live) [ˈlɪvz] *(on/ona) žije*
staff [stɑːf] *personál, zaměstnanci*	stuff [stʌf] *materiál, hmota*
wonder [ˈwʌndə˞] *údiv*	wander [ˈwɑːndə˞] *bloumat bezcílně*

Tabulka 17 Často zaměňovaná slova [vlastní zpracování] [102]

Přečteme si s žáky následující věty. Žáci by měli věnovat pozornost správné výslovnosti.

I have two uncles and three ants. *(Mám 2 tety a 3 mravence).*

He was wandering in the streets of London. *(Bloumal bezcílně ulicemi Londýna).*

He's got a long beard. *(On má dlouhé vousy).*

I'll have a glass of beer, please. *(Dám si sklenici piva, prosím).*

The man who saved our lives lives in New York. *(Muž, který nám zachránil životy, žije v New Yorku).*

Staff only. *(Pouze zaměstnanci).*

What time does the train leave? *(Kdy odjíždí vlak?)*

I was reading a story of three bears. *(Zrovna jsem četla příběh o 3 medvědech).*

Ants are very interesting animals. *(Mravenci jsou velmi zajímavá zvířata).*

[102] POSLUŠNÁ, Lucie. *Nejčastější chyby v angličtině: a jak se jich zbavit*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2427-7.

No wonder she was tired after having walked 20 miles. (Není divu, že byla unavená po nachozených 20 mílích. [103]

[103] POSLUŠNÁ, Lucie. *Nejčastější chyby v angličtině: a jak se jich zbavit*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2427-7.

PŘÍLOHA P XVII: RECEPT ESKYMÁCI

Na vytvoření 28 porcí budeme potřebovat:

Mouka	250 g
Tuk na pečení	150 g
Cukr	120 g
lískové oříšky	60 g
Žloutek	1 ks
mletá skořice	
jedlá soda	
asi 1/2 kávové lžičky	

Tabulka 18 ingredience na recept Eskymáci [104]

Eskymáci - postup

Těsto vypracujeme spojením všech surovin. Následně vyválíme těsto, z tence vyváleného těsta vykrojíme malá kolečka, která k sobě slepujeme po 3 kusech máslovým krémem. Horní kolečko potřeme bílkovou polevou, strany eskymáků potřeme máslovým krémem, poté boky i vrchní stranu obalíme v kokosu.

Recept na máslový krém: Ušleháme máslo spolu se sladidlem, přidáme kapku rumu. [105]

[104] Eskymáci. *KUCHAŘKA PRO ZDRAVÍ DIA RECEPTY* [online]. © 2011-13 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://www.diarecepty.cz/recept/eskymaci

[105] Eskymáci. *KUCHAŘKA PRO ZDRAVÍ DIA RECEPTY* [online]. © 2011-13 [cit. 2015-06-18]. Dostupné z: http://www.diarecepty.cz/recept/eskymaci

PŘÍLOHA P XVIII: RIZIKOVÁ ANALÝZA PROJEKTU

(1) *„Bezpečnost a ochranu zdraví žáků ve škole, při vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, [1)] a při akcích konaných mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje právnická osoba, která vykonává činnost školy, svými zaměstnanci, vždy však nejméně jedním pedagogickým pracovníkem. 2) Zaměstnance, který není pedagogickým pracovníkem, může ředitel školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků určit pouze, pokud je zletilý a způsobilý k právním úkonům.“*

(2) *„Při akcích konaných mimo místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání, nesmí na jednu osobu zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví žáků připadnout více než 25 žáků. Výjimku z tohoto počtu může stanovit s ohledem na náročnost zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ředitel školy.“*

(3) *„Při akcích konaných mimo místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání, kdy místem pro shromáždění žáků není místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání, se zajišťuje bezpečnost a ochrana zdraví žáků na předem určeném místě 15 minut před dobou shromáždění. Po skončení akce končí zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků na předem určeném místě a v předem určeném čase. Místo a čas shromáždění žáků a skončení akce škola oznámí nejméně 2 dny předem zákonným zástupcům žáků.“* [106]

Dále budou pořadatelé poučeni o dodržování příslušných právních předpisů a norem. Především bude pořadatel podrobně seznámen se zněním zákona č. 471/2005 Sb., úplné znění zákona 258/2000 Sbírky o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, dále se 2 vyhláškami Ministerstva zdravotnictví, a to s vyhláškou č. 148/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 106/2001 Sb. o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti a s vyhláškou č. 602/82006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby. V těchto obecně závazných právních předpisech jsou vyjmenovány základní podmínky pro uskutečnění jakékoliv zotavovací akce (tedy i tábora).[107]

[106] VYHLÁŠKY KE ŠKOLSKÉMU ZÁKONU. Novela vyhlášky č. 256/2012 SB. ze dne 23. července 2013 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 SB. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2012, § 3 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z http://www.msmt.cz/dokumenty/http-www-msmt-cz-dokumenty-vyhlasky-ke-skolskemu-zakonu

[107] ČASTO KLADENÉ DOTAZY. MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, © 2013 – 2015 MŠMT [cit. 2015 – 05 -29] Dostupné z http://www.msmt.cz/mladez/casto-kladene-dotazy

PŘÍLOHA P XIX: ČASOVÁ NÁROČNOST PROJEKTU

Dne 23. 07. 2012 byla ve Sbírce zákonů zveřejněna vyhláška č. 256/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb.

Ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb., a její novelizace – vyhlášky č. 256/2012 Sb., se týká mimo jiné začátku a konce vyučování, doby trvání přestávek, organizace výuky, probíhá-li jinak než ve vyučovacích hodinách apod.

(1) *„Vyučování začíná obvykle v 8 hodin, nesmí však začínat dříve než v 7 hodin. Vyučování musí být ukončeno nejpozději do 17 hodin.“*

(2) *„Během dopoledního vyučování, zpravidla po druhé vyučovací hodině, se zařazuje alespoň jedna přestávka v délce nejméně 15 minut. Přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním trvá nejméně 50 minut. V případech hodných zvláštního zřetele lze zkrátit některé desetiminutové přestávky na nejméně 5 minut a přestávku mezi dopoledním a odpoledním vyučováním na nejméně 30 minut. Při zkracování přestávek ředitel školy přihlédne k základním fyziologickým potřebám žáků.“*

(3) *„Při organizaci výuky jinak než ve vyučovacích hodinách a při akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy stanoví škola zařazení a délku přestávek podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám žáků.“*

(4) *„Jestliže je výuka v blocích a blok trvá déle než 45 minut, musí mít žáci možnost odejít na toaletu. Blok by měl obsahovat relaxační část, aby se děti mohly nasvačit. Stručně řečeno: organizace vyučování musí brát ohled na věkové zvláštnosti žáků a odpovídat hygienickým parametrům. Škola má i v tomto bodu svobodu rozhodování, ale předpokládá se odpovědný přístup.“* [108]

[108] VYHLÁŠKY KE ŠKOLSKÉMU ZÁKONU. Novela vyhlášky č. 256/2012 SB. ze dne 23. července 2013 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 SB. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2012, § 1 [cit. 2015-06-12]. Dostupné z http://www.msmt.cz/dokumenty/http-www-msmt-cz-dokumenty-vyhlasky-ke-skolskemu-zakonu

PŘÍLOHA P XXX: INFORMACE PRO ZÁKONNÉ ZÁSTUPCE ÚČASTNÍKA

ADRESY POBYTU ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ DÍTĚTE

Či jiných k péči o dítě pověřených osob dosažitelných v době trvání školy v přírodě. Kdo je oprávněn případně převzít dítě v době trvání školy v přírodě.

1. Od ..... do.....jméno a příjmení.....

adresa.....telefon.....

2. Od.....do.....jméno a příjmení.....

adresa.....telefon.....

UPOZORNĚNÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ ÚČASTNÍKA

U svého dítěte upozorňuji na tyto nemoci (postižení) a nutnost braní léků, které mohou ovlivnit jeho účast na škole v přírodě a nebyly uvedeny ošetřujícím lékařem :

.....

Dítě trpí na tyto alergie, popřípadě upozorňuji na odlišnost ve stravovacích návycích :

.....

SOUHLAS

Souhlasím s tím, že zdravotník může mému dítěti – v případě potřeby - podat běžné léky
(např. Ibuprofen, Paralen, kapky do nosu, sirup proti kašli apod.)

.....
podpis zákonného zástupce

PROHLÁŠENÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ DÍTĚTE O BEZINFEKČNOSTI

Prohlašuji, že ošetřující lékař nenařídil mému synovi/dceři :

..... třída : ..... narozen/a : .....

bytem :.....

změnu režimu, dítě nejeví známky akutního onemocnění (průjem, teplota apod.) a okresní hygienik ani ošetřující lékař nenařídil karanténní opatření. Není mi též známo, že v posledních dvou týdnech přišlo dítě do styku s osobami, které onemocněly přenosnou infekční nemocí a ani mé dítě nyní žádnou infekční chorobou netrpí. Jsem si vědom(a) právních důsledků, které by m postihly, kdyby toto mé prohlášení bylo nepravdivé.

Dítě je schopno zúčastnit se školy v přírodě od ..... do .....

V Prostějově dne..... .....

.....
podpis zákonných zástupc

Pokud bere vaše dítě nějaké léky, napište jaké, na co a kdy je má užívat :

.....

.....

Obrázek 23 scan 1 Informace pro zákonné zástupce účastníka

PŘÍLOHA P XXXI: POSUDEK O ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI DÍTĚTE

POSUDEK O ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI DÍTĚTE K ÚČASTI NA ZOTAVOVACÍ AKCI A ŠKOLE V PŘÍRODĚ

Evidenční číslo posudku:

1. Identifikační údaje

Název poskytovatele zdravotních služeb vydávajícího posudek:

Adresa sídla nebo místa podnikání poskytovatele:

IČO:

Jméno a příjmení posuzovaného dítěte:.....

Datum narození posuzovaného dítěte:.....

Adresa místa trvalého pobytu nebo jiného bydliště na území České republiky posuzovaného dítěte:

.....

2. Účel vydání posudku

3. Posudkový závěr

A) Posuzované dítě k účasti na škole v přírodě nebo zotavovací akci

a) je zdravotně způsobilé*)
b) není zdravotně způsobilé*)
c) je zdravotně způsobilé s omezením*)**):

B) Posuzované dítě

Obrázek 24 scan II. Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte I.

Poznámka:
*) nehodící se škrtněte
**) Byli-li zjištěno, že posuzované dítě je zdravotně způsobilé s omezením, uvede se omezení podmiňující zdravotní způsobilost k účasti na zotavovací akci a škole v přírodě.

4. Poučení

Proti bodu 3. části A) tohoto posudku lze podle § 46 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, podat návrh na jeho přezkoumání do 10 pracovních dnů ode dne jeho prokazatelného předání poskytovatelem zdravotních služeb, který posudek vydal. Návrh na přezkoumání lékařského posudku nemá odkladný účinek, jestliže z jeho závěru vyplývá, že posuzovaná osoba je pro účel, pro nějž byla posuzována, zdravotně nezpůsobilá nebo zdravotně způsobilá s podmínkou.

5. Oprávněná osoba

Jméno a příjmení oprávněné osoby:.....

Vztah k posuzovanému dítěti (zákonný zástupce, opatrovník, pěstoun popř. další příbuzná dítěte):

.....

Oprávněná osoba převzala posudek do vlastních rukou dne:.....

.....
podpis oprávněné osoby

Datum vydání posudku:

Jméno, příjmení a podpis lékaře
razítko poskytovatele zdravotních služeb

Obrázek 25 scan III. Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte II.

PŘÍLOHA P XXXII: POUČENÍ O BEZPEČNOSTI A CHOVÁNÍ

POUČENÍ O BEZPEČNOSTI A CHOVÁNÍ NA LETNÍ ŠKOLE V PŘÍRODĚ PRO ŽÁKY ZŠ [redacted]

Každý žák bude na letní škole v přírodě povinen :

- dodržovat veškeré bezpečnostní předpisy a pokyny pedagogického dozoru
- oznámit svému pedagogickému dozoru nedostatky a závady, které by mohly ohrozit bezpečnost
- dodržovat dopravní kázeň – chůze ve skupině, přecházení silnice ...
- dodržovat zásady bezpečného chování na ubytovně, na chodbách, schodištích, na pokojích a v jídelně. Přísný zákaz vyklánění se z oken a balkónů.
- dodržovat zákaz sahání do elektrických zařízení všeho druhu
- dodržovat veškeré příkazy k zamezení nebezpečí vzniku požáru
- dodržovat zásady ubytovacího řádu, denního režimu
- hlásit okamžitě odpovědnému pedagogickému dozoru jakékoliv poranění, ke kterému došlo v průběhu ozdravného pobytu.
- při turistických vycházkách, výletě, soutěžích, a jakýchkoli činnostech dbát zvýšené bezpečnosti a dodržovat pokyny pedagogického dozoru
- veškeré škody způsobené žákem budou uhrazeny jeho rodiči

Při závažném porušení těchto zásad slušného chování a bezpečnosti budou o tomto chování ihned informováni rodiče a žák bude ze školy v přírodě okamžitě vyloučen a obratem dopraven na náklady svých rodičů zpět do Prostějova.
Ve škole pak bude potrestán v souladu se školním řádem.

Četli : podpis zákonného zástupce : _____

podpis žáka : _____

V [redacted] dne _____ [redacted]

Poučení provedla: [redacted]

Obrázek 26 scan IV. Poučení o bezpečnosti a chování pro žáky

PŘÍLOHA P XXXIII: ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA NA PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

Závazná přihláška na příměstský tábor

konaného od _____ do _____**20__** v Olomouci

Část A (vyplní provozovatel):

Název a adresa provozovatele: Fakultní základní škola Olomouc
Hálkova 335/4, 779 00 Olomouc, Česká republika
GPS: 49.590117, 17.274026
IČO: 70631026

Poučení:

Zákonní zástupci dítěte poskytují souhlas vedoucímu, tedy Fakultní základní škole Olomouc, Hálkova 335/4, 779 00 Olomouc, aby zpracovala osobní údaje na přihlášce, v souladu se zákonem č.101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném a účinném znění, přes určené zpracovatele, tj. základní články školy a její nadřízené složky k tomu, aby vedoucí mohl použít tyto údaje pro organizování a zabezpečení zotavovací činnosti.

Jsou srozuměni s tím, že osobní údaje budou použity vedoucím a to v první řadě pro spolupráci s orgány státní správy a samosprávy hlavně za účelem bezproblémového provozu zotavovacích akcí. Byli poučeni a souhlasí s tím, aby vedoucí archivoval údaje v souladu s archivační směrnicí a následně po uplynutí archivačního období provedl skartaci. Dále jsou si vědomi toho, že škola může pro vlastní potřebu (propagaci, apod.) užívat zvukové, obrazové a další záznamenání osob uvedených v identifikační části přihlášky nebo záznamy, které byly osobou uvedenou v části zákonný zástupce vytvořeny.

Část B (vyplní rodič, popř. zákonný zástupce):

Jméno a příjmení dítěte: _____[109]

Datum narození: _____

Bydliště: ulice: _____

místo: _____ PSČ: _____

mobil: _____

e-mail: _____

Dítě se již zúčastnilo podobné akce v letech: _____

Dítě budu pravidelně vyzvedávat v:

Na následujícím řádku prosím uveďte, odkud jste se o našem táboře dozvěděli:

_____

Přihlašuji své dítě na příměstský tábor: Dítě a svět aneb dobrodružství při cestování kolem světa s angličtinou. Souhlasím s podmínkami.

V(e) _____ dne _____ _____

Podpis zákonného zástupce [110]

[109] Letní tábor. *85. PYONÝRSKÁ SKUPINA LETKA BRNO* [online]. Brno, [cit. 2015-06-19]. Dostupné z: http://valtinov.85psletka.cz/files/zavazna_prihlaska_list_ucastnika_posudek_o_zdravotni_zpusobilosti.doc.

[110] Letní tábor. *85. PYONÝRSKÁ SKUPINA LETKA BRNO* [online]. Brno, [cit. 2015-06-19]. Dostupné z: http://valtinov.85psletka.cz/files/zavazna_prihlaska_list_ucastnika_posudek_o_zdravotni_zpusobilosti.doc.